

వాడు కభా పే రాస్తున్నామా?

410

రంగ-వాడు

75345

రంగనాయకమ్మ

75345

వాడు కభా పే రాస్తున్నామా?

రంగనాయకమ్మ

స్వీట్ హౌమ్ పబ్లికేషన్స్
విజయవాడ - 520 002.

స్వీట్ హోమ్ పబ్లికేషన్స్

ప్రచురణ నం. 37

వాడుకభాషే రాస్తున్నామా?

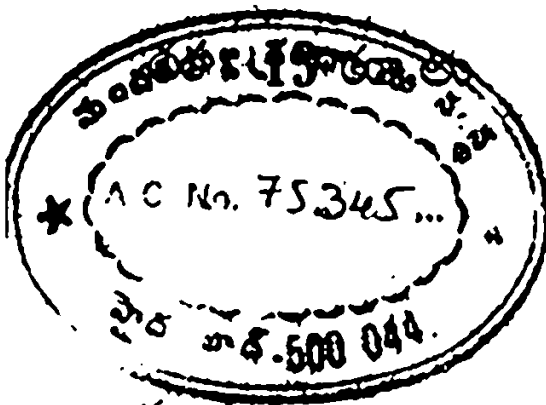
రచనా కాలం : 1989 ఏప్రిల్ నెంబర్ ఏప్రిల్ సంచిక

మొదటి ముద్రణ :

1990 అక్టోబర్

ఈ వ్యాసం
అంధ్రజ్యోతి వీక్లీ 7-7-1989
సంచిక నెంబర్ 8-12-1989 సంచిక
సంచిక సీరియల్ గా పచ్చింది.

ఈ పుస్తకం ద్వారా వ్రాసిన
అరుణా పబ్లిషింగ్ హౌస్
ఏ లా రు ర్ డ్యు,
విజయవాడ - 520 002.

ముద్రణ :

శ్రీ అరుణోదయ ప్రింటింగ్ ప్రెస్
సీతారామపురం,
విజయవాడ - 520 004.

రంగనాయకమ్మ ఆశ్రమం
సి-44, పిల్వనగర్,
జూన్ల హిల్స్,
హైదరాబాద్-500 034.

ముం దు మా ట

ఈ వ్యాసం రాయలని దాదాపు 10 సంవత్సరాల
నించీ అనుకుంటున్నాను ఈ విషయంమీద 1981 ఏప్రిల్ లో
“కుట్ర” అనే కథ ఒకటి రాశాను.

ఈ వ్యాసంలో ఇచ్చిన వుదాహరణ చేపి కల్పితాలు
కావు. 1979 నించీ ఇప్పటి వరకూ పత్రికల నించీ, పుస్తకాల
నించీ అస్సడప్పుడూ సేకరించిన వుదాహరణలు ఇందులో
వున్నాయి. ‘విషయమే స్రాధాసం’ అనే పుద్దేశ్యంతో,
ఏ వుదాహరణని ఎక్కడి నించి తీశానో వినరాలు వ్యాసంలో
ఇన్వడం లేదు.

రంగనాయకమ్మ

(ఈ ‘ముండుమాట’ - ఈ ‘వ్యాసం’ సీరియల్ గా ప్రారంభం
అయిసప్పుడు రాసినది)

త ప్పొ ప్ప ల ప ట్టి క

(ఈ 'పట్టిక'లో. కొన్నిచోట్ల, 'తప్పు' వేపు ఇచ్చిన మాటలే సరైనవిగానూ, 'ఒప్పు' వేపు ఇచ్చినవి తప్పుగానూ అనిపించవచ్చు. కానీ, అదీ నిజం కాదు. ఈ చూటర్ని ఆ పేజీలో పున్న సందర్భంలో పెట్టి చూస్తే తెలుస్తుంది.

'కామా'- రాచూడనిచోట రాపడంచూడా తప్పే. అలాంటి తప్పున్న కూడా కొన్నిటిని ఈ సట్టికలో చూపించవలసి వచ్చింది.

ఈ తప్పు లన్నిటిని మొదపే దిగుకుని ఆ తర్వాతే చదవడం మొదలుపెట్టాలి!)

పేజీ	లై ను	తప్పు	ఒప్పు
8	అడుగున	(ఆఖరి లై ను సగంలో ఆగిపోయింది. ఈ పక్కన ఇస్తూ పున్న వాక్యాలు అక్కడ రాసుకోండి)	'...వస్తుంది. కానీ, ఆ వాక్యంలో చెప్ప దల్చుకున్న అసలు విషయం- "అప్పటికీ యువకులు వెనుకంజ వెయ్యలేదు" అని. కానీ, ఒక అక్షరానికి 'పేర్లు' లేకపోవడం వల్ల వాక్యానికి అర్థమే మారిపోయింది.

పేజీ	లై సు	తప్పు	ఓప్పు
18	అడుగునించీ 6వ లై సు చివర	(ఇక్కడ ఒక వాక్యం రాలేదు. ఈ పక్కన చూపించిన విధంగా అక్కడ రాసుకొండి)	అంతేగానీ, “రాముడు, గోపాలుడు” అనం. అలాగే, “రాముడు మరియు గోపాలుడు” అని కూడా అనం.
25	పైనించీ 7	“....తండ్రి, కొడుకులు	“....తండ్రి కొడుకులు....”
26	పైనించీ 4	అక్కా: చెల్లెళ్ళు	అక్కా-చెల్లెళ్ళు
39	అడుగు నించీ 10	2 విధ క్తి చిహ్నము చిహ్నము
50	పైనించీ 1	పువ్వాహారణి	పువ్వాహారణి
51	పైనించీ 10	తిరుపతీ,	తిరుపతీ
53	అడుగునించీ 2	వాక్యాలు	వాక్యాలు
58	అడుగునించీ 7	(7వ లై సు పైన కొన్ని గీతలు వచ్చాయి)	(ఆ గీతలు అనపసరం. తీసెయ్యాలి)
67	అడుగునించీ 4	ప్రజలు జేమి	ప్రజలు జేమి
70	పైనించీ 3	అనవరం	అనపసరం
74	పైనించీ 6	కేంద్ర, రాష్ట్ర	కేంద్రం, రాష్ట్ర
79	అడుగునించీ 7	పాదల విషయంలో చూచా	పాదల విషయంలో జరిగేదే, మాదల విషయంలో చూచా

పేజీ	లై సు	తప్పు	బిప్పు
110	వైనించీ 8	పేపరులో	పేపరులో
112	వైనించీ 7	గోవాపరి	గోవాపరి
120	అడుగునించీ 11	ఆయన	ఆయన
124	అడుగునించీ 3	ఆశ్చర్యం	ఆశ్చర్యం
148	అడుగునించీ 9	రంకో	రంలో
154	వైనించీ 1	పత్రికలో	పత్రికల్లో
162	అడుగునించీ 2	భాషా జ్ఞాపకానికి	భాషా జ్ఞానానికి
168	వైనించీ 8	రాళ్ళు బరువు	రాళ్ళు బరువు
170	అడుగునించీ 5	మూట్లాడుతాం	మూట్లాడతాం.
171	అడుగునించీ 4	గ్రహింపకుండా	గ్రహింపకుండా
172	అడుగునించీ 4	వినాదం	వివాదం

వాడు కభాషే రాస్తున్నామా?

‘వాడుకభాష’ అంటే నిత్య జీవితంలో ‘వాడే’భాష.
అంటే ‘మాట్లాడే’భాష.

తెలుగులో ‘ప్రతికలు’ పుట్టిన కాలంలో వాటిలో
‘భాష’ ఎలా వుండేదో తెలియదు గానీ, ఇప్పుడు నడిచే
ప్రతికల్లో మాత్రం భాష కొన్ని రకాల తప్పులతో
వుంటోంది. ఈ ప్రతికా, ఆ ప్రతికా అనే తేడా లేదు.
వ్యాపార ప్రతికలా, సంఘాల ప్రతికలా అనే తేడాకూడా
లేదు. దిన ప్రతికలైనా, మాస ప్రతికలైనా, మధ్యరకం
ప్రతికలైనా, చిన్న పిల్లల ప్రతికలైనా, పుస్తకాలైనా, వాటిలో
ఏ రకం అయినా చివరికి వుత్తరాలైనా, అన్నిటిలోనూ
ఈ తప్పులు వుంటున్నాయి. (అచ్చు తప్పుల సంగతి కాదు
ఇది).

‘భాష’ అనేది మొదట ‘మాట్లాడేభాషే’. మాట్లాడే
భాష ఏర్పడిన తర్వాతే దాన్ని ‘రాయడం’ అనేది వచ్చింది.

కాబట్టి, రాసేభాష, మాట్లాడే భాషనిబట్టే వుండవలసి వుంటుంది. అంటే, మాట్లాడేభాష ఏసూత్రాలతో వుంటుందో ఆ సూత్రాలతోనే రాసేభాషకూడా వుండవలసి వుంటుంది.

కాబట్టి, రాసేభాషలో తప్పొప్పుల గురించి అర్థం చేసుకోవాలంటే, మొదట మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాలేమిటో చూసి, వాటిని రాసేభాషలోకూడా సరిగా అనుసరిస్తున్నామో లేదో పరిశీలించుకోవాలి.

మాట్లాడేభాషలో అనేక రకాల సూత్రాలు వుంటాయి. కొన్ని సూత్రాలు 'లింగానికి' సంబంధించిన (స్త్రీలింగమా, పుల్లింగమా?); కొన్ని సూత్రాలు 'వచనానికి' సంబంధించిన (ఏకవచనమా, బహువచనమా?); కొన్ని సూత్రాలు 'కాలానికి' సంబంధించిన (భూతకాలమా, పరమానకాలమా, భవిష్యత్ కాలమా?) వుంటాయి. అంతేగాక, ఇంకా దీర్ఘాలకు సంబంధించిన, 'విభక్తి చిహ్నాలకు' సంబంధించిన, ఇంకా ఇంకా అనేక సందర్భాలలో అనేకరకాల సూత్రాలు వుంటాయి. ఈ సూత్రాలన్నిటినీ మాట్లాడేభాషలో మనకు తెలియకుండానే అవలీలగా పాటిస్తూ మాట్లాడుతూ వుంటాము. ఒకే ప్రాంతానికి చెందిన మనుషులు, ఒకరితో ఒకరు మాట్లాడుకుంటూ వుంటే ఒకరు మాట్లాడేది ఒకరికీ అర్థం కాకపోవడం అనేది వుండనే వుండదు.

కానీ, భాషని 'రాయడం' దగ్గరికి నచ్చేటప్పటికే వస్తుంది గొడవ అంతా. మాట్లాడేటప్పుడు ఎన్నడూ జరగని రకరకాల తప్పులు రాసేభాషలో జరుగుతూ వుంటాయి.

కొన్ని సార్లయితే, ఒకరు రాసింది ఒకరికి అర్థం కాకుండా కూడా పోతుంది. దీనికి కారణం ఏమిటి - అని చూస్తే, మాట్లాడేటప్పుడు సహజంగా అనుసరించే ఏదో సూత్రాన్ని ఆ రాసినభాషలో అనుసరించలేదని తేలుతుంది.

మాట్లాడేభాషలో మొత్తం 31 సూత్రాలు వున్నాయనీ, వాటిలో 12 సూత్రాల్ని మాత్రమే రాసేభాషలో పాటిస్తున్నామనీ అనుకుందాం. (కేవలం వుదాహరణ కోసమే ఈ లెక్కలు.) అప్పుడేమవుతుంది? రాసేభాష, ఇంకా 8 విషయాల్లో అస్తవ్యస్తంగానే వుండిపోతుంది కదా? సరిగ్గా అదే జరుగుతోంది రాసేభాష విషయంలో. మాట్లాడేభాషలో వుండే సహజ సూత్రాల్ని రాసేభాషలో సరిగ్గా అనుసరించకుండా రాసినప్పుడల్లా, ఆ భాష, తప్పులుగా తయారవడమో, కొన్నిసార్లు అర్థంకాకుండా పోవడమో జరుగుతూ వుంటుంది. కాబట్టి, మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాలన్నిటినీ రాసేభాషలో కూడా పాటిస్తే, రాసేభాష విషయంలోకూడా ఏ సమస్యలూ వుండవు. రాసేభాషలో తలెత్తే ఏ సమస్యనైనా, మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాల ఆధారంతోనే పరిష్కరించుకోవాలి. పరిష్కరించుకోగలం కూడా.

‘మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాలన్నీ రాసేభాషలో కూడా వుండాలి.’ అనడం అంటే ‘రాసేభాష అంతా మాట్లాడేభాషలాగే వుండాలి’ అంటున్నట్టు అర్థం కాదు.

ఇక్కడ మాట్లాడుతున్న దంతా - ‘సూత్రాల్ని పాటించడం’ గురించే. ఒక విషయం మీద 100 వాక్యాలు రాస్తే అందులో కొన్ని వాక్యాలు మాట్లాడేభాషలోలాగే వున్నా,

కొన్ని వాక్యాలు, మాట్లాడేభాష నించి ఎంతో కొంత తేడాగా కూడా వుంటాయి. చెప్పేవిషయాన్నిబట్టి ఆ తేడా తప్పనిసరి అవుతుంది. సమస్య ఆ తేడాగా వుండడం కాదు. ఆ తేడాగా వుండే వాక్యాలు కూడా మాట్లాడేభాషకు సంబంధించిన సూత్రాల ప్రకారమే వున్నాయా, లేవా అనేదే సమస్య. మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాల్ని రాసేభాషలో పాటించకపోవడమే రాసేభాషకు సంబంధించిన నిజమైన సమస్య. ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నది ఈ సమస్య గురించే.

లింగానికీ, వచనానికీ, 'కాలం'లో కొన్ని అంశాలకీ సంబంధించిన సూత్రాల్ని మాత్రమే రాసేభాషలో పాటిస్తూ, మిగతా కొన్ని సూత్రాల్ని పాటించకుండా నదిలేస్తున్నాను. 'కొన్ని సూత్రాల్ని నదిలేస్తున్నాను' అంటే, బొత్తిగా పాటించడం లేదని కూడా కాదు. కొన్నిసార్లు పాటిస్తారు. కొన్ని సార్లు పాటించరు. పాటించి నప్పుడు కూడా చాలా అస్థవ్యస్తంగా పాటిస్తారు. మొత్తంమీద రాసేభాష అక్కడక్కడా తప్పులతో 'కుంటి కుంటి'గా సాగుతూ వుంటుంది. ఇదంతా ఇలా ఎందుకు జరుగుతోందంటే, కొన్ని విషయాల మీద స్పష్టమైన అవగాహనా, కనీసమైన ఏకాభిప్రాయాలూ లేకపోవడంవల్ల.

గిడుగు రామమూర్తిగారి 'కాలంలోనూ, ఆ తర్వాతా కూడా, కొంతమంది భాషావేత్తలూ, రచయితలూ, 'రాసేభాష'కు సంబంధించి ('వాడుకభాష'రాయడానికి సంబంధించి)

కొన్ని ఉపయోగకరమైన విషయాలు చెప్పారు. అయినా, ఇంకా ఇప్పటికీ, రాసే భాష గురించి చెప్పకోవలసిన విషయాలు వున్నాయి.

మాట్లాడేభాషలో పాటిస్తూ, రాసేభాషలో పాటించని కొన్ని సూత్రాల్ని, కొన్ని ఇతర విషయాల్ని కలిపి (నా దృష్టిలో వున్న వాటిని) 8 పాయింట్లుగా ఇలా విభజిస్తున్నాను.

1. అవసరమైనచోట్ల దీర్ఘాలు పెట్టక పోవడం.
2. అవసరమైనచోట్ల నిభక్తిచిహ్నాలు పెట్టకపోవడం.
3. 'బడు' ప్రయోగాలు సడలక పోవడం.
4. వర్తమాన కాలంలో, స్త్రీలింగ, నపుంసక లింగ, ఏకవచన క్రియల్ని సరిగా రాయకపోవడం.
5. పరమానందయ్య శిష్యుల జర్నలిజం.
6. కొన్ని ఇతర విషయాలు.
7. కమ్యూనిస్టుల పత్రికలు.
8. పాడుకభాషే రాస్తున్నామా?
ఇప్పుడు వీటిని నమనగా చూద్దాం.

1. అవసరమైన చోట్ల దీర్ఘాలు పెట్టకపోవడం :

దీర్ఘాలు అవసరమయ్యే సందర్భాలు అనేక రకాలుగా వుంటాయి. కొన్నిచోట్ల ఏక దీర్ఘాలూ, కొన్నిచోట్ల జంట దీర్ఘాలూ, కొన్నిచోట్ల అనేక దీర్ఘాలూ అవసరమవుతూ వుంటాయి.

ఏ క దీర్ఘాల అవసరం :

1) “ఆమె ఎప్పుడు పడన ఎక్కలేదు.”

ఇందులో ఎక్కడైనా తప్పు కనపడిందా? రాతలో చెప్పిన ఈ విషయాన్ని మాట్లాడేటప్పుడైతే ఇలా అంటాం.

“ఆమె ఎప్పుడూ పడన ఎక్కలేదు.”

మాట్లాడే భాషలో వుండే ‘దీర్ఘం’ రాసేభాషలో లోపించిందన్నమాట! ‘ఎప్పుడూ ఎక్కలేదు’ అని మాట్లాడే దాన్ని, ‘ఎప్పుడు ఎక్కలేదు’ అని రాయడమంటే, మాట్లాడే భాషలో వుండే సూత్రాన్ని రాసేభాషలో పాటించలేదన్న మాట.

3) “పేరుకి పాఠశాలే గానీ ఏ సౌకర్యాలు లేవు”

“.....ఏ సౌకర్యాలూ లేవు” అని రాయాలి. మాట్లాడేటప్పుడైతే ఆ సందర్భంలో ఆ మాటని అలాగే

దీర్ఘంతో పలుకుతాం. కాబట్టి రానేటప్పుడు కూడా అదే సూత్రాన్ని పాటించి అక్కడ దీర్ఘం రాయాలి. ఈ పుదాహరణలో, ఆ దీర్ఘం లేకపోయినా విషయం అర్థమవుతుంది. కానీ, అర్థమవడం ఒక్కటే ప్రధానం కాదు. మాట్లాడే భాషలో వుండే ధ్వని సహజత్వం రానే భాషలో కూడా యథాతథంగా నిలబడకపోతే ఆ వాక్యంలో ఒక 'అనకరం' ఏర్పడినట్టే. ఇది కొన్నిసార్లు అర్థాన్నికూడా పాడుచేస్తుంది.

3) “అన్ని విద్యల్లో తెలివి”

ఇది, “అన్ని విద్యల్లోనూ తెలివి” అని వుండాలి.

4) రానేటప్పుడు - “ఏ పార్టీలో చేరను”

మాట్లాడేటప్పుడు - “ఏ పార్టీలోనూ చేరను”

ఈ రకంగా, ‘దీర్ఘాలు లోపించే తప్పులు’ రానేభాషలో చాలా చోట్ల వుంటూ వుంటాయి. అచ్చుతప్పుల గురించి కాదు ఇది. అచ్చుతప్పుల వల్ల కొన్నిసార్లు దీర్ఘాలు పోవడమే కాదు, కొన్నిసార్లు, ‘లేని’ దీర్ఘాలు రావడం కూడా జరుగుతుంది. ఒక-చోట దీర్ఘం లేకపోవడానికి కారణం అచ్చుతప్పే అయితే, అలాంటి దాని గురించి చర్చలేదు. అచ్చుతప్పు వల్లనే ఒక-చోట దీర్ఘం పోయింది అనడం అంటే, అచ్చుతప్పు రాకపోతే అక్కడ దీర్ఘం వుండాలని అందరూ ఒప్పుకుంటున్నారన్నమాట. అదే అక్కడ ప్రస్తావిస్తాన్న విషయం. అచ్చుతప్పుల గురించి కాక, రాయడంలో జరిగే తప్పుల గురించే మాట్లాడుతున్నామని అనుకోవాలి.

5) “నాకు నోటీసు ఇచ్చే అధికారం ఏ కోర్టుకూ లేదు.”

“ఎన్టీఆర్ ఎప్పుడూ కరణ్ణి”

ఈ వుదాహరణల్లో, సందర్భాల్ని బట్టి దీర్ఘాలు చక్కగా వున్నాయి. ఇంత కరణ్ణుగా దీర్ఘాలు రాసే సందర్భాలు చాలా తక్కువగా వుంటాయి.

6) “ఆ రకం సదుకుకి ఎప్పుడు డిమాండ్ వుంటుంది.”

ఈ వాక్యం చదవగానే ఇది ‘ప్రశ్న’లాగా అనిపిస్తుంది. ‘డిమాండ్ ఎప్పుడు వుంటుంది?’ అన్నట్టు. కానీ, అక్కడ సందర్భం అది కాదు. ఆ వాక్యంలో అర్థమేమిటో, ఆ వాక్యం కన్నా ముందూ, వెనుకూ వున్న ఇతర వాక్యాలు చదివితేనే తెలుస్తుంది. ఆ ఇతర వాక్యాలు కూడా ఇలాగే తప్పులుగా వుంటే ఒక వాక్యంలో అర్థాన్ని, ఇతర వాక్యాల ఆధారంతో తెలుసుకోవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు రావాలి? ఏ వాక్యానికి ఆ వాక్యాన్నే సరిగ్గా రాసుకుంటే ఆ పరిస్థితే ఉండదు కదా?

సరిగ్గా రాస్తే ఆ వాక్యం ఇలా వుంటుంది. “ఆ రకం సదుకుకి ఎప్పుడూ డిమాండ్ వుంటుంది.”

దీర్ఘంలో రాయవలసిన ఒక మాటని, దీర్ఘం లేకుండా రాయడంవల్ల, మొత్తం వాక్యానికే అర్థం నూరిపోయి, అది ప్రశ్నలా తయారైపోయింది.

7) “అప్పటికి యువకులు వెనుకంజ వెయ్యలేదు.”

ఇది చదివితే, ‘యువకులు, అప్పటిదాకా వెనుకంజ వెయ్యలేదు. కానీ, ఆ పని అప్పుడు చేశారు’ అనే అర్థం

8) “లక్ష పాతిక వేలమంది కార్మికులు సోమవారం నుంచి సమ్మె ప్రారంభించారు.”

ఇదే విషయాన్ని మాట్లాడేటప్పుడైతే, “లక్షా పాతిక వేల మంది” అంటారు.

లక్ష + పాతిక వేలు = లక్షా పాతిక వేలు. అంతేగానీ, ‘లక్ష పాతిక వేలు’ కాదు. 2 పదాల్ని కలిపి మాట్లాడేటప్పుడు, ఆ పదాల ధ్వనుల్లో ఎలాంటి మార్పు జరుగుతుందో అదే అక్కడ సహజత్వం. మాట్లాడేటప్పుడు, ఆ మాటల్ని ఎలా పలుకుతామో అలాగే రాస్తే, హాతలో కూడా ఆ మాటలు సహజంగా వుంటాయి.

ఇదే వార్తని ఇంకో పేషరు ఇలా రాసింది:

“లక్షా యాభై వేల మంది సమ్మె చేస్తున్నారు.”

ఇక్కడ, కార్మికుల సంఖ్య సంగతి కాదు, భాషని ఎలా రాశారు అనేదే చూడాలి.

భాషకి సంబంధించి ఒకరు సహజంగా రాస్తే, ఒకరు అసహజంగా రాశారన్న మాట.

‘రాసేభాష’లో ఈ ‘ఏక దీర్ఘాలకు సంబంధించిన తప్పులు, మిగతా రకాల తప్పులకన్నా కూడా ఎక్కువగా వుంటాయి. ఈ రకం తప్పులు కనపడ్డప్పుడల్లా, చదువుకున్న వాళ్ళకి ఇంత చిన్న విషయాలు కూడా తెలియడం లేదా అని ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. కానీ తెలీడం లేదు. రాసే భాషలో ఈ రకం తప్పులు ఎంత ఎక్కువగా వుంటాయో!

ఇక్కడ చూపించే ఉదాహరణలన్నీ 'రాసినభాష' నించీ తీసినవే. ఎక్కడో ఒక చోట ఒక దీర్ఘం అవసరమైతే ఉదాహరణలు ఇవన్నీ.

రాసినభాష

- 1) ఇద్దరు మొగపిల్లలే
- 2) ఆమె ఏ తప్పు చేయలేదు
- 3) నేనే అన్నీను
- 4) ఏది అనుకున్నట్టు జరగలేదు.
- 5) ఉప్పుతో తొమ్మిది తెచ్చింది
- 6) మొదటి వారంలో కోటి పదివేలు వసూలు చేసిన చిత్రం.
- 7) వారిని ఏ కోర్టు ఎదుట హాజరు పరచలేదు.
- 8) ఉద్యోగులు అడిగే ఏ కోర్కెలను అంగీకరించే ప్రసక్తి లేదు.

మాట్లాడేభాష

- ఇద్దరూ మొగపిల్లలే
- ఆమె ఏ తప్పు చేయలేదు.
- నేనే అన్నీనూ
- ఏదీ అనుకున్నట్టు జరగలేదు.
- ఉప్పుతో తొమ్మిది తెచ్చింది.
- మొదటి వారంలో కోటి పదివేలు వసూలు చేసిన చిత్రం.
- వారిని ఏ కోర్టు ఎదుట హాజరు పరచలేదు.
- ఉద్యోగులు అడిగే ఏ కోర్కెలనూ అంగీకరించే ప్రసక్తి లేదు.

- 9) బస్సులో ఎవరు సొగతాగ రాదు. బస్సులో ఎవరూ సొగ తాగరాదు.
- 10) పేపర్లు అవుట్ అయ్యాయన్నారు. కానీ ఒక్క ప్రశ్న రాలేదు. పేపర్లు అవుట్ అయ్యాయన్నారు. కానీ ఒక్క ప్రశ్న రాలేదు.
- 11) ఒక రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళే పెట్రోలు మొదలైన నాటి సరఫరాకు భంగం కలగరాదు. ఒక రాష్ట్రం నుంచి ఇతర రాష్ట్రాలకు వెళ్ళే పెట్రోలు మొదలైన నాటి సరఫరాలకు భంగం కలగరాదు.
- 12) తాము ఏ కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేయబోమని ప్రధాని అన్నారు. తాము ఏ కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాన్నీ రద్దు చేయబోమని ప్రధాని అన్నారు.

ఇప్పుడు ఈ ఉదాహరణల్లో తప్పులు మీరే సవరించండి!

1. అందరికీ చదువు.
2. అది ఏ విధంగా వుపయోగపడదు.
3. వారికి ఇప్పుడు ఎలాంటి సంబంధాలు లేవు.
4. ఆ జూదగాళ్ళలో ఒక్కడికి మన స్తిమితం లేదు.
5. వివాహానికి అందరిని పిలిచాడు.

6. ఏ దిగులు అతనికి లేదు.
7. ఆ తెగలో స్త్రీలకు ఎలాంటి హక్కులు లేవు.
8. పదవి కాలాన్ని నెలాఖరు వరకు పొడిగించారు.
9. పోలీసులు అక్కడికి ఏనాడు పోలేదు.
10. ఆ పుస్తకాలు ఏ షాపులో దొరకలేదు.
11. ప్రజల సహకారం లేకుండా ఏ చట్టం నిలవదు.
12. పిలవగానే అందరు లోపలికి వచ్చారు.
13. ఈ రెంటిలో ఏది లోపించినా పనికిరాదు.
14. ఆ రకం మందులు ఎప్పుడు వాడరాదు.
15. ఎంత పిలిచినా ఎవరు బయటికి రాలేదు.
16. ఆ కేసు కోసం ఎటువంటి శ్రద్ధ తీసుకోలేదు.
17. వారు ఎవరిని పిలువలేదు.
18. నాకు ఈనాటికి ఆ షాటు గుర్తుంది.
19. ఆ కాలంలో ఎవరి సరుకులు అమ్ముడు కాలేదు.
20. ఆ ప్రమాదంలో ఎవరు బతికి బయట పడలేదు.
21. విద్య బోధన విధానం మారాలి.
22. ఎస్టేటర్ కి కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి ఏ విధమైన సవాళ్ళు ఎదురు కానడం లేదు.

23. ఆవేశపూరిత నిర్ణయాలు సామాన్య మానవులకు ఎందుకు ఉపయోగపడవు.
24. షేర్ ధరలు వ్యాపారంవున్న ప్రతి రోజు మారుతూనే వుంటాయి.
25. నన్నయ నాటి తెలుగు భాష ఈనాటికిన్ని ఏ మార్పు లేకుండా వున్నదనడం అబద్ధం.

**జంట దీర్ఘాల అవసరం,
లేదా, అనేక దీర్ఘాల అవసరం :**

ఈ వాక్యం చూడండి.

“అతని తల్లి, తండ్రి మంచివారు”

ఈ వాక్యంలో తప్పేమీ లేనట్టే కనపడుతుంది. ఎందుకంటే, రాసేభాషని ఇలా చూడడమే చదివే వాళ్ళకు అలవాటై పోయింది. కానీ, మాట్లాడేభాషలో అయితే దీన్ని-

“అతని తల్లి తండ్రి మంచివారు” - అంటారు. కాబట్టి, దీన్ని, రాసేటప్పుడు కూడా అలాగే దీర్ఘాలతో రాయాలి.

కానీ, కొందరైతే ఈ ఉదాహరణలో దీర్ఘాలు అక్కర లేదంటారు. ఎందుకంటే “తల్లి, తండ్రి” అని రాసేటప్పుడు ఆ మాటల మధ్య కామా పెడతాం కదా? అలా ‘కామా’ పెడితే చాలు. ఆ మాటలకు దీర్ఘాలు అవసరం లేదు” అంటారు.

కానీ, కామా పెట్టినా, 'కామా' చేసే పని- తనకు టూ అటూ వుండే మాటల మధ్య కొంత విరామాన్ని సూచించడమే గానీ, ఆ మాటలకు దీర్ఘాల్ని సూచించడం కాదు. కామా వున్నప్పుడు, ఆ మాటల్ని కొంత విరామంతో "తల్లి...తండ్రి" అని చదవవచ్చు గానీ "తల్లీ తండ్రి" అని చదవడానికి అవకాశం లేదు. కామావల్ల, ఆ మాటల శబ్దాలు మారిపోవు. కామా వున్న దగ్గర 'ఎంత విరామం ఇవ్వాలీ' అనే దానికి ఆచరణలో ఖచ్చితమైన కొలతలేవీ వుండవు. "తల్లి...తండ్రి" అని రాసినా, చదివేటప్పుడు అది 'తల్లి తండ్రి'గా అయిపోతుంది. కానీ, 'తల్లీ తండ్రి' అని రాస్తే మాత్రం అది చదివేటప్పుడు 'తల్లి తండ్రి'గా అవదు.

దీర్ఘాలు లేకుండా కామాపెట్టి 'తల్లి, తండ్రి' అని రాసి, దీన్ని "తల్లీ, తండ్రి" అని చదవగలమా? చదవలేము.

"చదవగలము. వాటిని అలాగే చదువుతాము" అని ఎవరైనా అంటే, అప్పుడు వారిని ఒక ప్రశ్న అడగవలసి వస్తుంది. ఏమిటంటే-

"తల్లి, తండ్రి- అనిరాస్తే దాన్ని మీరు 'తల్లీ, తండ్రి' అని చదువుతారు కదా? మరి 'తల్లీ, తండ్రి' అని రాస్తే దాన్ని ఎలా చదువుతారో చదివి చూపించండి" అని అడగాలి.

దీర్ఘాలు లేని మాటల్ని, వున్న మాటల్ని ఒకేరకంగా చదవలేమని తేలుతుంది,

కాబట్టి, ఫలానా మాటల్ని, ఫలానా సందర్భంలో, దీర్ఘాలతో పలకడమే నిజమైతే, వాటిని 'రానేటప్పుడు' కూడా, వాటికి తప్పని సరిగా దీర్ఘాలు వుండాలి.

దీర్ఘాలు వుండి, కామా లేకపోయినా ('తల్లీ తండ్రి'- అని రాస్తే) అది మాట్లాడే భాషే అవుతుంది. కానీ, దీర్ఘాలు లేకుండా కామా వున్నా ('తల్లి, తండ్రి'- అని రాస్తే), అది మాట్లాడే భాష అవదు. కాబట్టి, దీర్ఘాలు చేసే పని కామా చెయ్యదు.

తెలుగులో కొన్ని జంట పదాల్ని ఎలా పలుకు తామో చూడండి!

పిల్ల జెల్ల - కాదు

పిల్లా జెల్లా

రేపు మాపు - కాదు

రేపూ మాపూ

ఈడు జోడు - కాదు

ఈడూ జోడూ

ఇంట బయట - కాదు

ఇంటా బయటా

అలాగే,

నిన్నా నేడూ

పిల్లా మేకా

గొడ్డా గోదా

కూడూ గుడ్డా
నువ్వు నేనూ
వారూ వీరూ
రాత్రీ పగలూ

ఈ రకం మాటల్లో ఏ సూత్రం వుంది?

‘రెండు మాటలకూ దీర్ఘాలు రావడం’— అనే సూత్రం వుంది. కాబట్టి, ‘ఇలాంటి వుదాహరణలు రాసేటప్పుడు’ ఆ సూత్రాన్ని పాటిస్తూ ఆ మాటలకు దీర్ఘాలు రాయాలి.

దీర్ఘాలు లేకుండా, కామాలు పెట్టి—

పిల్ల, జెల్ల

రేపు, మాపు

నువ్వు, నేను

ఇంట, బయట

రాత్రి, పగలు—అని రాశామంటే,

మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాన్ని రాసేభాషలో పాటించలేదని అర్థం.

కొన్ని రకాల వాక్యాలు చూడండి.

1) “ఆ ప్రమాదంలో భార్య, బిడ్డలు మరణించారు”

భార్య, బిడ్డలు!

చదివేటప్పుడు ఇది, ‘భార్యబిడ్డలు’ అనేదానితో దాదాపుగా సమానం అయిపోతుంది. మాట్లాడేటప్పుడైతే ఈమాటల్ని

“భార్యా బిడ్డలూ” అనిగానీ, ‘భార్యా బిడ్డలు’ అని గానీ అంటాం. ఈ వాక్యం రాసిన వ్యక్తి అభిప్రాయంకూడా, “భార్యా బిడ్డలూ మరణించారు” అని చెప్పాలనే. కానీ, రాతలో అది “భార్యబిడ్డలు” అయింది. ఈ మాటల మధ్య కామాపెట్టినా, కామా నల్లనే ఈ మాటలు “భార్యా బిడ్డలూ” అవవు.

ఇక్కడ సరైన శబ్దాలు రావాలంటే ఆ మాటలకు దీర్ఘాలే అవసరం గానీ, దీర్ఘాలు లేకుండా కామాతో ఆ అవసరం తీరదు.

దీర్ఘాలు ఎలాంటి సందర్భాలలో పెట్టాలి— అనే దాన్ని గురించి ఒక ‘జనరల్ సూత్రాన్ని’ అర్థం చేసుకోవాలి.

మనం మాట్లాడేభాష వాక్యం తర్వాత వాక్యంగా, అనేక వాక్యాలతో సాగిపోతూ వుంటుంది. చాలాసార్లు, పూర్తికాని వాక్యంకూడా, విడివిడి పదాలూ కూడా వుంటాయి. ఒక వాక్యాన్ని పరిశీలిస్తే, అందులో వున్న సూత్రాలే అన్ని వాక్యాలకూ, వాక్యాలకూ, కూడా వర్తిస్తాయి. కాబట్టి, ఒక వాక్యంలో అన్ని కోణాల్ని పరిశీలిస్తే, భాషనంతా పరిశీలించినట్టు.

సాధారణంగా ప్రతి వాక్యంలోనూ కర్తా, కర్మా, క్రియా వుంటాయి.

వాక్యంలో ఒక కర్తకన్నా ఎక్కువ కర్తలు వుంటే, ఆ కర్తలన్నిటినీ దీర్ఘాలతో పలుకుతాం.

అలాగే, వాక్యంలో ఒక 'కర్మ' కన్నా ఎక్కువ కర్మలువుంటే, ఆ కర్మలన్నిటినీకూడా దీర్ఘాలతో పలుకుతాం. ఈ విషయాలన్నీ కొన్ని వుదాహరణలతో చూద్దాం.

‘రాముడు కొట్టి తింటున్నాడు’—అనే వాక్యంలో, తింటున్నాడు—క్రియ

కొట్టి—కర్మ

రాముడు—కర్త

రాముడు ఒక్కడే గాక, గోపాలుడుకూడా కొట్టి తింటున్నాడనుకుందాం.

“రాముడు కొట్టి తింటున్నాడు”

“గోపాలుడు కొట్టి తింటున్నాడు” అని ఆ కర్తల్ని విడివిడిగా చెప్పాలంటే, ఆ కర్తలకు దీర్ఘాలు రావు. ఆ ఇద్దరిపేర్లు ఒకేవాక్యంలో చెప్పాలంటే, అప్పుడు వాక్యంలో 2 కర్తలు వుంటాయి. దీన్ని మాట్లాడేటప్పుడు—

“రాముడూ గోపాలుడూ కొట్టి (లేదా కొట్టెలు) తింటున్నారు” అంటాం.

అంతేగానీ, “రాముడు గోపాలుడు...” అని కూడా అనం.

తెలుగులో, మాట్లాడేటప్పుడు ‘మరియు’ అనేమాట వాడం. ‘మరియు’ లేకుండా “రాముడూ..” అని దీర్ఘంతో పలకగానే, ఆ దీర్ఘం ‘రాముడు’ తర్వాత ఇంకో కర్తకూడా వుందనే సంగతిని సూచిస్తుంది. అంటే మొదటి కర్తకు వుండే దీర్ఘమే ‘మరియు’ చేసేదని చేస్తుంది.

అయితే, వాక్యంలో 2 కర్తలు మాత్రమే వున్నప్పుడు మొదటి కర్తకే దీర్ఘం పెట్టి 3వ కర్తకి దీర్ఘం వేకుండా ఒదిలెయ్యాలా? — కాదు. 3వ కర్త వర్వాత 3వ కర్త లేకపోయినా 3వ కర్తని కూడా దీర్ఘంతోనే పలుకుతాం. 'పిల్లా జెల్లా', 'గొడ్డూ గోదా', 'రాత్రీ పగలూ' లాంటి వుదాహరణల్లో వున్న సూత్రం ఏమిటి? 3వ మాట లేకపోయినా, రెండు మాటల్నీ దీర్ఘాలతోనే పలుకుతున్నాం. ఈ సూత్రమే అన్ని వుదాహరణలకూ నర్తిస్తుంది. అంటే, వాక్యంలో ఒక కర్తకన్నా ఎక్కువ కర్తలు వుంటే, అన్నింటికీ దీర్ఘాలు పెట్టాలి.

కర్తల సంగతే కాదు, కర్మల సంగతి కూడా అంతే. రాముడు, కొట్టి కాక పళ్ళు కూడా తింటున్నాడనుకుందాం. అప్పుడు, కర్మలు 2 అవుతాయి.

'రాముడు కొట్టి తింటున్నాడు'

'రాముడు పళ్ళు తింటున్నాడు' — అని ఆ కర్మల్ని విడివిడిగా చెప్పాలంటే, ఆ మాటలకు దీర్ఘాలు రావు. ఆ 2 కర్మల్నీ ఒకే వాక్యంలో చెప్పాలంటే —

"రాముడు కొట్టి పళ్ళు తింటున్నాడు" అని, ఆ 2 కర్మలకూ దీర్ఘాలు రాయనలసిందే. అంతేకానీ, — "కొట్టి పళ్ళు తింటున్నాడు" అని కాదు.

2 కర్తల్నీ, 2 కర్మల్నీ కూడా ఒకే వాక్యంలో చెప్పే అప్పుడు అన్నింటికీ దీర్ఘాలు పెట్టి,

“తాముడూ గోవాలుమా, కొట్టి పళ్ళు తింటున్నారు”
అని రాయ్చాలి.

‘వాక్యంలో ఇంకా రకరకాల స్థానాల్లో (విశేష
ణాలూ, క్రియా విశేషణాలూ ఇంకా ఆ రకమైన స్థానాల్లో)
వుండే మాటలెన్నో వుంటాయి. ఆ మాటల్లో కూడా
ఒక్కొక్కసందర్భాన్ని బట్టి కొన్నిచోట్ల జంట దీర్ఘాల్లో, అంశ
కన్నా ఎక్కువ దీర్ఘాల్లో అనసరమవుతూ వుంటాయి.

ఈ ఉదాహరణ చూడండి.

“పరిస్థితుల్లో ఆనాటికీ, ఈనాటికీ ఎంత తేడాయో”

“...ఆనాటికీ, ఈనాటికీ...” అంటారు.

ఇది చూడండి.

“ఆమె ఇటు అటు ఎటు దారిలేక ఆ పని చేసింది.”

మాట్లాడేటప్పుడే తే—

“ఆమె ఇటు అటు ఎటు దారిలేక ఆ పని
చేసింది”

ఈ చిన్న చిన్న వాక్యాలు చూడండి.

“నేను వెళ్ళాలి”—ఇందులో కర్త ఒక్కఁడు.

“నువ్వు వెళ్ళాలి”—ఇందులో కూడా కర్త ఒక్కఁడు.

“అతను వెళ్ళాలి”—ఇందులోనూ కర్త ఒక్కఁడు.

ఈ మూడుకర్తల్ని ఒకే వాక్యంలో చెప్పాలంటే —
నేనూ, నువ్వు, అతనూ వెళ్ళాలి. మాట్లాడేటప్పుడు
ఇలాగే మాట్లాడతాం.

మాట్లాడే భాషలో వుండే దీర్ఘాల సూత్రాల్ని 'రాసే భాష'లో పాటించకపోవడం, రాసే భాషలో జరుగుతోన్న మొట్టమొదటి లోపం. రాసే వారిలో చాలా తక్కువ మంది మాత్రమే ఈ దీర్ఘాల సూత్రాల్ని కరెక్టుగా పాటిస్తారు. చాలా మంది నీటిని సరిగా పట్టించుకోరు.

—వాక్యంలో ఒకటి కన్నా ఎక్కువ కర్తలు వున్నప్పుడు కొందరైతే మొదటి కర్తకు మాత్రమే దీర్ఘం పెట్టి, మిగిలిన చోట్ల దీర్ఘాలు పెట్టరు.

“నేనూ, నువ్వు, అతను నెళ్ళాలి”—ఇలా.

—కొందరైతే, చివరి కర్తకు మాత్రమే దీర్ఘం పెట్టి, మిగిలిన చోట్ల పెట్టరు.

“నేను, నువ్వు, అతనూ వెళ్ళాలి” ఇలా.

—కొందరైతే మొదట,, చివర దీర్ఘాలు పెట్టి మధ్యలో మాటలకు పెట్టరు.

“నేనూ, నువ్వు, అతనూ వెళ్ళాలి”—ఇలా.

ఈ పద్ధతులన్నీ పొరపాటు పద్ధతులే.

సరైన పద్ధతి అయితే, ఈ వాక్యంలో 3 కర్తలకూ దీర్ఘాలు రావలసిందే.

కర్తల విషయంలోనే కాదు, వాక్యంలో వున్న అంశాల్ని బట్టి రకరకాల సందర్భాల్లో దీర్ఘాలు పెట్టవలసి వస్తుంది. దీర్ఘాలు ఎక్కడెక్కడ పెట్టాలనేది గ్రహించడం ఏ మాత్రమూ కష్టం కాదు.

దీర్ఘాల స్మృతాన్ని చక్కగా పాటించే సందర్భాలు సత్రికల్లో అప్పుడప్పుడూ వుంటాయి.

ఈ ఉదాహరణలు చూడండి :

1) “చాక్‌లెట్లూ బలపాలూ కాదు,
తుపాకులూ తూటాలూ !”

ఇందులో దీర్ఘాలు ఎందుకు వచ్చాయో వివరించ నక్కరలేదు.

2) “‘హోంట్‌టాక్’ అని కనులెర్ర జేసినప్పుడూ, ‘గెటాట్’ అని గొంతు పెంచినప్పుడూ, ‘నాస్‌సిన్స్’ అని చిరచిరలాడినప్పుడూ, మీ మీద శౌరవంతోనూ, పార్టీ మీద అభిమానంతోనూ మిన్న’ కున్నాను”

ఇందులో ‘మిన్న కుండడం’ కి సందర్భాలలో జరిగింది. ఎప్పుడెప్పుడూ?

.....కనులెర్ర జేసినప్పుడు.

.....గొంతు పెంచినప్పుడు.

.....చిరచిరలాడినప్పుడు.

ఇవి, ఒకటికన్నా ఎక్కువ సందర్భాలు. వాక్యంలో ఒక్క సందర్భమే వుంటే దాని చివర దీర్ఘం రాదు. ఇక్కడ కి సందర్భాలున్నాయి కాబట్టి, వాటి చివర్లలో దీర్ఘాలు వచ్చాయి.

అంతేకాదు, ఈ ‘మిన్న కుండడం’ కి కారణాలవల్ల జరిగింది.

.....మీ మీద గౌరవంతో.

.....పార్టీ మీద అభిమానంతో.

ఇవి, ఒకటికన్నా ఎక్కువ కారణాలు. ఒక్క కారణమే వుంటే దాని చివర దీర్ఘం రాదు. ఇక్కడ 2 కారణాలు వున్నాయి కాబట్టి, వాటి చివరలో దీర్ఘాలు వచ్చాయి.

ఈ రకంగా, వాక్యంలో, మొత్తం 5 చోట్ల దీర్ఘాలు వచ్చాయి. అయితే వాటిలో మొదటి 3 సందర్భాలూ ఒక కోవకు చెందినవైతే, తర్వాత 2 సందర్భాలూ ఇంకో కోవకు చెందినవి.

3) “పార్లమెంటులోనూ, కోర్టులలోనూ, అబద్ధాలు చెప్పడం ప్రభుత్వానికి అలవాటైపోయింది”

ఈ ‘అబద్ధాలు చెప్పడం’ 2 స్థలాలలో. ఇవి, ఒకటి కన్నా ఎక్కువ స్థలాలు కాబట్టి, ఆ 2 చోట్లా దీర్ఘాలు వచ్చాయి.

4) “ఎటువంటి ప్రభుత్వాన్ని తాము ఎన్నుకున్నదీ, తాము ఎన్నుకున్న ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదీ ప్రజలు తెలుసుకోవడం అవసరం.”

ప్రజలు ఏం తెలుసుకోవడం అవసరం? — 2 అంశాలు తెలుసుకోవడం అవసరం. కాబట్టి, ఆ 2 అంశాలకీ దీర్ఘాలు వచ్చాయి. ఈ రకంగా, వాక్యంలో 6 భాగంలోనైనా ఒకటి కన్నా ఎక్కువ అంశాలు వుంటే, ఆ స్థలాల్లో దీర్ఘాలు వస్తాయి. ఈ వుదాహరణల్లో 4 వ వాక్యాన్ని మరీ ప్రత్యేక

కంగా చెప్పకోవాలి. ఇలాంటి వాక్యంలో కూడా దీర్ఘాలు కరెక్టుగా రాయడం చాలా అరుదు. మిగిలిన వాక్యాల లాంటివి కొన్ని చోట్లయినా కనపడతాయి గానీ, "...ఎటు వంటి ప్రభుత్వాన్ని తాము ఎన్నుకున్నాదీ, తాము ఎన్ను కున్న ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నదీ..." లాంటి వాక్యంలో కూడా దీర్ఘాలు చక్కగా వుండడం దాదాపు ఎక్కడా కన పడదు. అద్భుతమైన వాక్యం ఇది!

రాసేభాషలో దీర్ఘాలన్నీ ఇంత కరెక్టుగా వుంటే సమస్యే లేదు. కానీ, ప్రతికల సంగతి తీసుకుంటే, ఇంత కరెక్టుయిన వాక్యాలు ఏ ప్రతికలోనూ ఎక్కువగా వుండవు. చాలా వరకూ ఏక దీర్ఘాలు లేకుండానో, జంట దీర్ఘాలు లేకుండానో, అనేక దీర్ఘాలు లేకుండానో తప్పులుగానే వుంటాయి.

ఇప్పుడు వరసగా కొన్ని వుదాహరణలు చూడండి.

1) "పెండేకంటి, అంజయ్య నేమ నగరానికి రాక"

—ప్రతికలో ఈ వార్త చూసిన పాఠకులు ఏమను కుంటారు? అంజయ్య అనే ఆయన ఇంటిపేరు 'పెండేకంటి' కాబోలు, ఆయన నగరానికి వస్తున్నాడు కాబోలు. — అను కుంటారు. కానీ, అసలు విషయం అది కాదు. నగరానికి వస్తున్నది ఒకరు కాదు. ఇద్దరు! పెండేకంటి వేరూ, అంజయ్య వేరూ. కాబట్టి, "పెండేకంటి, అంజయ్య నేమ నగరానికి రాక" అని రాయాలి. దీర్ఘాల సూత్రాన్ని పాటించి రాయక

పోతే, రానే మనిషి చెప్పడల్చుకున్నది చదివే మనిషికి అందదు.

2) “ఆ ఉత్సవంలో తండ్రి, కొడుకు కనపడకుండా పోయారని ఆమె ఫిర్యాదు చేసింది.” దీన్ని 2 రకాలుగా సవరించవచ్చు.

(1) “...తండ్రి, కొడుకూ కనపడకుండా...”

(2) “...తండ్రి, కొడుకులు కనపడకుండా...”

ఈ ఉదాహరణల్లో వున్న సూత్రాలు వేరు, వేరు.

మొదటి ఉదాహరణలో వున్న సూత్రం ప్రకారం మాటలు ఇలా వస్తాయి.

తండ్రి, కొడుకూ

తండ్రి, కొడుకులూ

తల్లీ, పిల్లా

తల్లీ, పిల్లలూ

అక్కా, చెల్లెలూ

అక్కా, చెల్లెళ్ళూ—ఇలా.

ఈ ఉదాహరణల్లో, మాటల మధ్య కామాలు పెట్టి వచ్చు.

రెండవ ఉదాహరణలో వున్న సూత్రం ప్రకారం మాటలు ఇలా వస్తాయి.

తండ్రి కొడుకులు

(4)

(కొమకు ఒక్కడే అయినా ఎక్కువ మంది అయినా)

తల్లి పిల్లలు.

(పిల్ల ఒక్కతే అయినా ఎక్కువ మంది అయినా)

అక్కా, చెల్లెళ్ళు

(ఇది 'అక్క చెల్లెళ్ళు' అని కూడా వుంటుంది. చెల్లెళ్ళు ఒక్కతే అయినా, ఎక్కువ మంది అయినా)

—మాతా శిశువులు

—స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు

ఈ రకం వుదాహరణల్లో రెండు మాటలూ ఒక దీర్ఘంతో కలిసిపోతాయి. కాబట్టి, ఈ మాటల మధ్య కామా వుండకూడదు.

ఈ రకంగా, మాటలకు, దీర్ఘాలు రాయవలసి వచ్చి నప్పుడు ఆ సందర్భానికి తగిన పద్ధతిలో ఏదో ఒక పద్ధతిని ఎంచుకోవాలి.

లి) “రవి అన్నం, కూరా వండేశాడు”.

‘అన్నం’ అనే మాటికి దీర్ఘం లేకపోయినా ఈ వాక్యం సరిగానే వుంది. ఎందుకంటే, మాట్లాడేటప్పుడు సున్నాతో అంతమయ్యే మాటలకు కొన్నిసార్లు దీర్ఘాలు పలకం. అన్నం, బియ్యం, చట్టం, కోపం, గానం, దైవం, నిత్యం, సర్వస్వం, ఎల్ల కాలం—లాంటి మాటలు సున్నాతో అంతమయ్యే మాటలు. ఇలాంటి మాటలకి కొన్నిసార్లు దీర్ఘాలు పలుకుతాం, కొన్నిసార్లు పలకం. అది, వేరు వేరు సందర్భాల్ని బట్టి వుంటుంది.

—“గిన్నిలో అన్నమూ లేదు, కూరా లేదు.”

ఇక్కడ ‘అన్నం’ అనే మాటకి దీర్ఘం పలుకుతాం. ఇంతకుముందు ఇదే మాటకు దీర్ఘం పలక లేదు.

—“అడవే వారికి తల్లి, తండ్రీ, చట్టమూ, దైవమూ, సర్వస్వమూ”

ఈ వుదాహరణని,

“...తల్లి, తండ్రీ, చట్టం, దైవం, సర్వస్వం” అని రాస్తే కూడా పొరపాటుగా వుండదు.

—“పెళ్ళి, సమానత్వం”

ఇది, “పెళ్ళి, సమానత్వం” అని గానీ,

“పెళ్ళి, సమానత్వమూ” అని గానీ వుండాలి.

—“కళలు సాహిత్యం”

ఇది, “కళలూ, సాహిత్యం” అని గానీ,

“కళలూ, సాహిత్యమూ” అని గానీ.

4) “ఇస్పాకు ఇండియా - నేపాల్ ల మధ్య ఏర్పడిన పొర పొచ్చాలకు అపోహలు - అనుమానాలే కారణమని చెప్ప వచ్చు”

“...అపోహలు - అనుమానాలే...” అనడం తప్పు. ఇలాంటి వుదాహరణలు ఎదురై నప్పుడు ఎలా రాయాలో కొంచెం ఇబ్బంది పడతాం. కానీ, మాట్లాడేటప్పుడు ఈ రకం సందర్భాల్లో ఎలా మాట్లాడతామో గుర్తు చేసుకుంటే వెంటనే పరిష్కారం దొరుకుతుంది. ‘మాట్లాడేభాషనే

అధారం చేసుకుంటే, ఏ సమస్య అయినా విడిపోతుంది. ఈ సమస్యలో పరిష్కారం కావాలంటే ఈ వుదాహరణలు చూడండి.

“అతనికి జబ్బు చేసినప్పుడు భార్యబిడ్డలే చాకిరీ చేశారు.”

“వాళ్ళ కొంప అలా తగలబడ్డానికి ఆ తండ్రి కొడుకులే కారణం”

ఈ వుదాహరణల్లో “భార్య బిడ్డలే” “తండ్రి కొడుకులే” అనే వాటిల్లో వున్న సూత్రం ప్రకారమే ఇంకా ముందు చూసిన తప్పని దిద్దుకోవాలి.

“ఇండియా నేపాల్ ల మధ్య ఏర్పడిన పొరపాచ్చాలకు ‘అపోహలూ అనుమానాలే’ కారణమని చెప్పవచ్చు” అని వుండాలి.

5) “అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన వారిని వారు హత్య చేస్తున్నారని, గిరిజనాభివృద్ధికై కృషి చేస్తున్న మార్క్సిస్టు పార్టీ నాయకులను చంపినవారు దళితుల పేరిట చెంచు రామయ్యను హత్య చేసింది కూడా నక్కలై ఓనని ఆయన అన్నారు.”

ఈ వాక్యాన్ని కొంచెం ఓపిగ్గా పరిశీలించండి.

ఈ వాక్యంలో 5 చోట్ల దీర్ఘాలు రావాలి. ఆ దీర్ఘాలన్నీ వుంటేనే వాక్యం సరిగా అర్థమవుతుంది. దీర్ఘాలు వుండవలసిన 5 చోట్లా సంబంధ వున్నాయి. ఈ 5 చోట్లా దీర్ఘాలు ఎందుకు పెట్టాలో ఇప్పుడు చూడండి.

వాక్యం చినర “...ఆయన అన్నారు.” ఏం అన్నారు?
2 విషయాలు అన్నారు.

(1) “అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన వారిని వారు హత్య చేస్తున్నారు” — అని.

(2) “గిరిజనాభివృద్ధికై కృషి చేస్తున్న మార్క్సిస్టుపార్టీ నాయకులను చంపిన వారు దళితుల పేరిట చెంచు రామయ్యను చంపింది కూడా నక్సలైట్లేనని” — అని.

ఈ 2 విషయాలూ ఆయన అన్నారు కాబట్టి ఈ అంశాల చినర దీర్ఘాలు పెట్టాలి. అంటే, ఆ వాక్యంలో 2వ నంబరు దగ్గిరా 5వ నంబరు దగ్గిరా ఈ కారణంవల్ల దీర్ఘాలు రావాలి.

తర్వాత, మొదటి వాక్యాంశాన్ని తీసుకుంటే, అందులో —

“అన్ని రాజకీయ పార్టీలకూ చెందిన వారిని...” అనిగానీ లేదా,

“అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన వారినీ...” అని గానీ ఎక్కడో ఒకచోట దీర్ఘం రావాలి. ఇది, ‘ఏకదీర్ఘం’ కోవకు చెందినది. 1వ నెంబరు వేసినచోట ఈ కారణంవల్ల దీర్ఘం రావాలి.

తర్వాత, 2వ వాక్యాంశాన్ని తీసుకుంటే, అందులో నక్సలైట్లు ఎలాంటి వాలో చెప్పే 2 అంశాలు వున్నాయి.

- (1) 'గిరిజనాభివృద్ధికై కృషిచేస్తున్న మార్క్సిస్టుపార్టీ నాయకులను చంపినవారు'
- (2) 'దళితుల పేరిట చెంచు రామయ్యను హత్య చేసింది కూడా'

ఈ రకంగా, నక్సలైట్లు 2. రకాలవారు. కాబట్టి, ఈ 2 చోట్ల దీర్ఘాలు రావాలి. అంటే, 3 న, 4 న నెంబర్ల దగ్గర. ఈ రకంగా, ఆ వాక్యంలో మొత్తం 5 చోట్ల దీర్ఘాలుపెట్టి, దాన్ని మల్టీరాస్తే సరైన వాక్యం ఇలా వుంటుంది.

“అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు చెందిన వారినీ¹ నాడు హత్య చేస్తున్నారనీ;² గిరిజనాభివృద్ధికై కృషి చేస్తున్న మార్క్సిస్టుపార్టీ నాయకులను చంపినవారూ,³ దళితుల పేరిట చెంచు రామయ్యని హత్య చేసిందీ⁴ కూడా నక్సలైట్లననీ⁵—ఆయన అన్నారు”

5 చోట్ల దీర్ఘాలు పెడితే వాక్యంలో గందరగోళం పోయింది. పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు అనేక చిన్న చిన్న వాక్యాలతో కలిసి ఏర్పడతాయి. ఎక్కడ ఏ కారణం వల్ల దీర్ఘం అనసరమో గ్రహించకపోతే, కొంచెం పెద్ద వాక్యాలు రాయడం చేతకాకుండా పోతుంది.

6) “రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయగల పార్టీ మరొకటి లేదనీ, తాను అభిప్రాయ పడుతున్నట్టు గవర్నరు తెలియజేశారనీ శ్రీ బూటాసింగ్ చెప్పాడు”

ఈ వాక్యంలో గీతలు గీసిన 2 చోట్లా దీర్ఘాలు రావడం చాలా తప్పు. ఎందుకంటే, బూటాసింగ్ చెప్పింది ఒక్క విషయమే. 3 విషయాలు కావు. గవర్నరు అభిప్రాయ పడుతున్న దేమిటో 'బూటాసింగ్ చెప్పారు.' గవర్నరు అభిప్రాయ పడుతున్న దేమిటంటే — 'రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయగల వార్టీ మరొకటి లేదు' - అని.

సరైన వాక్యం ఇలా వుంటుంది :

“రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయగల వార్టీ మరొకటి లేదని తాను అభిప్రాయపడుతున్నట్లు, గవర్నరు తెలియజేశారని - శ్రీ బూటాసింగ్ చెప్పారు”

మొదట చూసిన వుదాహరణలో, అవసరం లేని చోట్లా దీర్ఘాలు రావడానికి కారణం అచ్చుతప్పులు కాదు. సందర్భాన్ని సరిగా గ్రహించకుండా దీర్ఘాలు పెట్టడమే.

కాబట్టి, దీర్ఘాల సూత్రాన్ని వాటించడం అంటే, దీర్ఘం ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ పెట్టడంగానీ, ఎలాబడితే అలా పెట్టడం కాదు.

ఈ వుదాహరణ చూడండి.

“ఏదో సామెత చెప్పినట్టు, మొదట పొరపాటు, తరువాత గ్రహపాటు, పిమ్మట అలవాటు అనే పరిస్థితి రాకుండా శాస్త్రవేత్తలు చూసుకోవాలి”

ఈ వుదాహరణలో, ‘పొరపాటు, గ్రహపాటు, అలవాటు’ అనే మాటలకు దీర్ఘాలు లేకపోవడమే ఇక్కడ కరెక్టు.

ఇవి మూడూ విడివిడి విషయాలు. ఈ సందర్భంలో చెప్పే దాన్ని బట్టి, ఈ మాటలకు దీర్ఘాలు రావు.

రాసినభాషలోవున్న వుదాహరణలు మాట్లాడే భాషలో అయితే ఎలా వుంటాయో చూడండి.

రాసిన భాష

- 1) ఆ హత్యకు, మాకు సంబంధం లేదు.
- 2) సూర్యుల ఒప్పందం : ముందు, వెనక
- 3) వాక్యంలో కర్త, కర్మ క్రియ ఉంటే
- 4) తుమ్మల కంచెకి కోనేరు కాళికి
- 5) భాషా, సాహిత్యాలు, సమాజము
- 6) నేడు 128 స్థానాల్లో పూర్తిగా 75 స్థానాల్లో పాక్షికంగా పోలింగ్!
- 7) వస్తువు, శిల్పంలా దేవుడు, దేవి కలిసిన బీనాదేవితో ఇంటర్వ్యూ

మాట్లాడే భాష

- ఆ హత్యకూ, మాకూ సంబంధం లేదు.
-
- ముందు, వెనక
- కర్తా, కర్మా, క్రియా ఉంటే.
- తుమ్మల కంచెకి కోనేరు కాళికి
- భాషా సాహిత్యాలూ సమాజమూ
- నేడు 128 స్థానాల్లో పూర్తిగానూ, 75 స్థానాల్లో పాక్షికంగానూ పోలింగ్!
- వస్తువూ శిల్పాలలా దేవుడూ దేవీ కలిసిన
-

8) నటరాజన్, ఆ డాక్టరు
అ నే క వి ష యా లు
మాట్లాడుకొనేవారు

నటరాజనూ, ఆ డాక్టరూ
అ నే క వి ష యా లు
మాట్లాడు కొనేవారు.

9) అక్షరాస్యత, చదువు
మీద అభిలాష కలగ
టానికి

అక్షరాస్యతా, చదువు
మీద అభిలాషా కలగ
టానికి

10) ఈ ఏడాది పరుకుల
మొత్తం, విలువ పెరి
గాయి.

.....సరుకుల మొత్తమూ,
విలువా పెరిగాయి.

11) ఆ విందులో చేపగుడ్లు
వడ్డించారు.

.....
చేపా గుడ్లూ వడ్డించారు.

12) ఆ వార్తపై కవులూ,
రచయితలూ, మేధావులు
నిరసన తెల్పారు.

.....కవులూ, రచయితలూ,
మేధావులూ నిరసన
తెల్పారు.

13) బోగీల టాపుల మీద
తలుపులకు ప్రయాణీకులు
వేళ్ళాడారు.

బోగీల టాపుల మీదా
తలుపులకూ ప్రయాణీకులు
వేళ్ళాడారు.

14) సభానంతరం, సభకు
ముందు యువకులు
పాటలు పాడారు.

సభానంతరమూ, సభకు
ముందూ యువకులు పాటలు
పాడారు.

- 15) విష్ణవ సిద్ధాంతాలు మంచి శిక్షణ పున్న పార్టీయే లక్ష్యాన్ని సాధిస్తుంది. విష్ణవ సిద్ధాంతాలూ మంచి శిక్షణ పున్న పార్టీయే లక్ష్యాన్ని సాధిస్తుంది.
- 16) భాష రాయడంలో వచ్చే చిక్కులు, పరిష్కారాలు (ఇది ఒక యూనివర్సిటీ పుస్తకంలో వారం పేరు) చిక్కులూ, పరిష్కారాలూ
- 17) వీరిక, వాద వీరికలు వివరణలు మొదలగునవి (ఇది కూడా ఆ పుస్తకంలోదే) వీరికా, వాద వీరికలూ, వివరణలూ మొదలగునవి.
- 18) కేంద్ర బ్యాంకు, ప్రభుత్వానికి బ్యాంకరు ప్రతి నిధి సలహాదారు. కేంద్ర బ్యాంకు, ప్రభుత్వానికి బ్యాంకరూ, ప్రతినిధి, సలహాదారూ.
- 19) ...తమ పార్టీ విధానాలు, కార్యక్రమాల ద్వారా ఈ విషయం నిరూపితమవుతోందని ఆయన అన్నారు. ('భార్య బిడ్డల ద్వారా' అనే పుదాహరణలో పున్న సూత్రాన్ని ఆధారం చేసుకుని దీన్ని సవరించాలి) ...తమ 'పార్టీ విధానాలూ కార్యక్రమాల' ద్వారా...
- 20) పార్టీ అవసరాలు, ప్రయోజనాల కోసం తన పార్టీ 'అవసరాలూ ప్రయోజనాల' కోసం..

శక్తి మేరకు కృపి చేస్తా
మన్నాను

... ..

21) ఆస్తులు, ఆదాయాలపై
పరిమితి

‘ఆస్తులూ ఆదాయాల’పై
పరిమితులు

22) టి.వి. రేడియోపై సింగ్
ఆగ్రహం!

టీవీ రేడియోలపై సింగ్
ఆగ్రహం!

23) జాతిని కుదిపివేసిన అనే
కానేక సమస్యలు, నివా
దాలపై చర్చకు అవకాశం
లేకుండా స్పీకర్ జక్కర్
చక్రం అడ్డం వేసిన సంద
ర్భాలు కోకొల్లలు

... ..
... .. ‘సమస్యలూ
నివాదాల’పై చర్చలకు
అవకాశం లేకుండా
... ..
... ..

24) మేనేజమెంట్, వుద్యో
గులు నిగ్రహం చూపి
వున్నట్టయితే ఈ అవాంఛ
నీయ పరిస్థితిని నివారించ
గలిగేవారు

మేనేజమెంటూ, వుద్యో
గులూ నిగ్రహం చూపి
వున్నట్టయితే
... ..
... ..

25) ఈ మార్పులపట్ల అంత
ఆసక్తి, శ్రద్ధ వుంటే రాజ్య
సభలూ ఈ బిల్లు ఎందుకు
తేలేదని ఆయన పశ్చిం
చారు.

... ..
ఆసక్తి, శ్రద్ధ వుంటే
... ..
... ..
... ..

ఈ ఉదాహరణల్లో పాపము మీరే సవరించండి!

1. కాళ్ళు చేతులు కడుక్కో.
2. ప్రాచీన శైలి, ఆధునిక శైలి.
3. వాక్య భేదాలూ, ప్రయోగాలూ.
4. దేశీయ భాషలు, జాతుల సమస్య.
5. ముద్దు కృష్ణమ నాయుమన నిన్న నేడు పలువురు మంత్రులు ప్రశంసించారు.
6. (సావిత్రి అనే ఆమె భర్త, శన తల్లికి రాసిన ఉత్తరంలో ఒక వాక్యం) సావిత్రి పిల్లలు బాగున్నారు.
7. వైద్య రంగంలో మిథ్య-మూఢశ్వం-అపోహలు.
8. కొత్త ఉపాధి పథకం సృష్టి, విస్తృతి బడ్జెట్ నాటికి ఇప్పటికి ఊహితీసంగా పెరిగింది.
9. ద్రవ్యం విలువ, దాని పరిమాణం, ద్రవ్య రూపమైన లావాదేవీలు ఎడతెగకుండా మారుతూ వుంటాయి.
10. శల్లి పిల్లలకు కష్టం కలగజెయ్యని కీతిలో కాన్పు చెయ్యడము గురించి డాక్టరు వివరించారు.
11. చక్రానికి మొదలు తుది అంటూ వుండను.
12. మీకు మంచి చెడ్డ తెలియదా?
13. ఆశ్చర్యమే, శశ్య నిర్మూలన యుద్ధం యొక్క ప్రాథమిక సూత్రం.
14. కొన్ని పావురాలు, గువ్వలు పిల్లలకు పాలిస్తాయి.

15. పాలు, పాల ఉత్పత్తులు పెరిగాయి.
16. విత్తనాలు మొలకెత్తడానికి నీరు గాలి అవసరం.
17. తెలుగు ప్రతికలలో ప్రయోగాలు-పరిణామాలు.
18. పలుకు తోమ లేదు మనకు.
19. జయ, కాంగ్రెస్ చెట్టాపట్టా
20. అలవాటైన ఆత్మస్తుతీ, పరనింద
21. తమను కన్నవాళ్ళకు, తాము కన్నవాళ్ళకు దూరమై.
22. జార్ఖండ్ బంద్లో హింస, దగ్ధకాండ.
23. మొదలు లేదు, శుదిలేదన్నది వారి ప్రస్తుత లేఖ రుజువు చేస్తున్నది.
24. హైకోర్టులోను, ఇతర శాఖలకు అవసరమైన జరాక్స్ మిషన్లు.
25. “మనిషి, ప్రకృతి, నిన్న, నేను, రేపు” అనే అంశంపై డాక్టర్ టి. ఎన్. కోమా స్రవంగం.

పిలిచేటప్పుడు దీర్ఘం

ఒక మనిషి పేరు ‘కోటయ్య’ అనుకుందాం. ఆ మనిషిని పిలిచేటప్పుడు ‘కోటయ్యా!’ అని. పేరు చివర దీర్ఘంతో పిలుస్తాం, సారవంగా పిలవాలంటే ‘కోటయ్యగాహా!’ అంటాం. ‘అక్క’ని పిలవాలంటే ‘అక్కా’ అనీ, ‘అమ్మ’ని పిలవాలంటే ‘అమ్మా’ అనీ, పిలుస్తాం. కానీ, ఇప్పటి ప్రతికల్లో చాలా చోట్ల ఈ దీర్ఘాలు కూడా కనపడవు. పాఠకులు, పుత్తరాలు శీర్షికలకు పుత్తరాలు రాస్తూ వుంటారు కదా?

“ఎడిటరుగారు!...విషయం బాగుంది”

“రచయితగారు! మీ నవల చాలా బాగుంది”—
ఇలాగే వుంటుంది చాలా ప్రశ్నారాల్లో.

కథల్లో కూడా కొన్ని చోట్ల ఇలాగే.

“వేణు, ఎప్పుడొచ్చావు?”

“ఇప్పుడే వచ్చాను రేఖ”—ఇలా.

పిలిచేటప్పుడు దీర్ఘాలు రాయకపోవడం లంటే, మాట్లాడే
భాషలో వుండే సూత్రాన్ని పాటించడం లేనన్నమాట!

ఈ రకంగా, దీర్ఘాలకు సంబంధించి అనేక కాల
తప్పులు రాసేభాషలో జరిగిపోతూ వున్నాయి.

2. అ వ స ర మై న చో ట్ల

విభక్తి చిహ్నాలు పెట్టకపోవడం :

ఈ వాక్యం చూడండి :

“భుట్టో భార్య, కుమార్తెపై ఆంక్ష”

(ఈ వుదాహరణ నిజంగా పేషన్లో వచ్చిందేనా అని సందేహించకండి. కావాలంటే ఇది ఏరోజు, ఏ పేషర్‌లో వచ్చిందో వివరాలు ఇవ్వగలను. ఇది, ఆ గోజు ఒక పేషన్లో హెడ్డింగు)

భుట్టో భార్య, కుమార్తెపై ఆంక్ష విధించిందా? - కాదు. వార్తలో చెప్పదల్చుకున్నది అది కాదు. కానీ, రాసినదాన్ని బట్టి ఆ అర్థమే వచ్చింది.

‘ఆంక్ష’ ఒక్కరిపైనే కాదు, ఇద్దరిపైన!

(1) భుట్టో భార్యపై (2) కుమార్తెపై

‘పై’ అనేది విభక్తి చిహ్నం. ఈ ‘పై’ని రెండు మాట దగ్గరే పెట్టారుగానీ మొదటి మాటదగ్గర పెట్టలేదు. అందుకే చెప్పదల్చుకున్న అర్థం రాకపోగా, భుట్టో భార్య కూతురి మీద ఆంక్ష పెట్టినట్టు వ్యతిరేకార్థం కూడా వచ్చింది. ఈ వాక్యం సరిగా ఉండాలంటే, ‘ఆంక్ష’ ఎవరెవరి ‘పై’ వుందో, ఆ విచోట్లా ఆ ‘విభక్తి చిహ్నం’ రావాలి. అంతేకాదు, ఆ 2 విభక్తి చిహ్నాలకు దీర్ఘాలు కూడా రావాలి.

ఆ వుదాహరణని సరిగ్గా రాస్తే ఇలా వుంటుంది: “భుట్టో భార్యపైనా, కుమార్తెపైనా ఆంక్షలు”
లేదా కనీసం,

“భుట్టో భార్యపై, కుమార్తెపై ఆంక్షలు”

అన్నానా వుండాలి. అంతేగానీ, మొదట చూసినట్టుగా “భుట్టో భార్య, కుమార్తెపై ఆంక్ష” అని మాత్రం కాదు. ఇలారాస్తే, ఇందులో మాట్లాడే భాషలో వుండే ఏ సూత్రమూ వుండదు.

‘విభక్తి చిహ్నాల’కు సంబంధించి, ‘మాట్లాడే భాష’ ఎలా వుంటుందో చూడండి.

‘సీత’ ‘రేఖ’ అనే ఇద్దరు పిల్లలు ఇంటి బయట ఆమె కుంటున్నారనుకుందాం. వాళ్ళిద్దర్నీ పిలవమని వాళ్ళమ్మ ఇంకో పిల్లకి వాళ్ళ పేర్లతో చెప్పాలనుకుందాం. ఇక్కడ చూపించిన నాలుగు వుదాహరణల్లో, ఏ వుదాహరణలాగ ఆమె చెబుతుంది?

“సీత, రేఖని పిలువు”-అంటుందా?

“సీత రేఖలను పిలువు”-అంటుందా?

“సీతా రేఖలను పిలువు”-అంటుందా?

“సీతనీ, రేఖనీ పిలువు”-అంటుందా?

చివరి పద్ధతిలోనే అంటుంది. అదే మాట్లాడేభాష. అందులో ‘ని’ అనేది విభక్తి చిహ్నం. 2 పేర్లనీ పిలవాలి కాబట్టి ఆ విభక్తి చిహ్నం 2 పేర్ల దగ్గిరా చేరింది.

1. సీతని 2. రేఖని – అని

ఈ 2, అంశాల్నీ కలిపి చెప్పేటప్పుడు, 2 చోట్లా దీర్ఘాలు వచ్చి “సీతనీ, రేఖనీ” అయింది.

మాట్లాడేభాషలో వుండే ఈ విభక్తి చిహ్నాల సూత్రాన్ని రాసేభాషలో పాటించకుండా రాస్తే, ఆ భాష తప్పుతప్పులుగా తయారవుతుంది.

ఈ తప్పులు ప్రధానంగా రెండు రకాలుగా వుంటాయి.

ఒక వాక్యంలో 2 చోట్ల విభక్తి చిహ్నాలు పెట్టాలనుకుందాం.

కొందరైతే చినర సందర్భంలో మాత్రమే ఒక విభక్తి చిహ్నం పెడతారు.

కొందరైతే మొదట, చినరా పెట్టి మధ్యలో వదిలేస్తారు.

ఇందులో మొదటి రకం తప్పి చాలా ఎక్కువమంది చేస్తారు. “భుట్టో భార్య, కుమార్తెపై ఆంక్ష” వుదాహరణలో జరిగిన తప్పు ఇదే.

ఇందులో 2 చోట్ల వుండవలసిన విభక్తి చిహ్నాన్ని చివర్లో ఒక్కచోట మాత్రమే పెట్టారు. దానివల్ల ఆ వాక్యం తప్పు అయిపోయింది. చాలామంది ఈ పద్ధతినే ఒక సూత్రంగా పాటిస్తారు.

మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రానికి విరుద్ధంగా ఏ పద్ధతిని పాటించినా వాక్యాలు తప్పులుగా తయారవుతాయి.

కొన్ని రకాల వుదాహరణలు చూడండి.

1) “ఒక భారతీయ బాలిక, ఒక జోర్డానీ బాలికను అపహరించి మానభంగం చేసి ఆ తర్వాత హత్య చేసిన నేరానికి ఇద్దరు ఇరాక్ జాతీయులకు, ఒక సౌదీ పౌరునికి స్థానిక న్యాయస్థానం మరణశిక్ష విధించింది?”

వాక్యం అంతా చదవడం పూర్తి చేసేటప్పటికి విషయం ఏమిటో కొంత అస్పష్టంగానైనా అర్థమవుతుంది. కానీ, చదవడం ప్రారంభించిన మొదట్లో ఎలా వుంది? “ఒక

భారతీయ బాలిక, 'ఒక జోర్డానీ బాలికను అపహరించి మానభంగం చేసి ఆ తర్వాత హత్య చేసిన నేరానికి...' అన్నంతవరకూ అంతా అయోమయం అయిపోతుంది. ఒక బాలిక, ఇరాక్ బాలికను అపహరించి, అత్యాచారం చేసి, హత్య చెయ్యడమేమిటనే సందేహంలో పడిపోతాం. వాక్యం మొదట్లో ఈ అయోమయ పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది? 'ను' అనే విభక్తి చిహ్నాన్ని 'భారతీయ బాలిక' దగ్గర కూడా పెట్టకపోవడంనల్ల. వాక్యంలో వున్నది ఈ ఒక్క తప్పే కాదు. కొన్ని చోట్ల దీర్ఘాలు కూడా లేవు. అన్ని తప్పుల్ని సవరించి, మళ్ళీ రాస్తే వాక్యం ఇలా వుంటుంది.

“ఒక భారతీయ బాలికనూ, ఒక జోర్డానీ బాలికనూ అపహరించి, మానభంగం చేసి, హత్యచేసిన నేరానికి ఇద్దరు ఇరాక్ జాతీయులకూ, ఒక శాదీ పౌరునికి స్థానిక న్యాయ స్థానం మరణశిక్ష విధించింది.”

ఈ వాక్యాన్ని మొదట రాసిన పద్ధతికీ దీనికి తేడా ఏమిటో గమనించండి. విభక్తి చిహ్నంలేని ఒక చోట దాన్ని కొత్తగా పెట్టి, నాలుగు చోట్ల దీర్ఘాలు కూడా పెడితే, అప్పటికి వాక్యం, తప్పులు లేకుండా తయారయింది. ఇప్పుడు చదివితే తేలిగ్గా అర్థమవుతోంది. ఇందులో దీర్ఘాలు పెట్టక పోవడంకన్నా, ఒక చోట విభక్తి చిహ్నం పెట్టకపోవడమే చాలా పెద్ద తప్పు. మనం నిత్యం మాట్లాడే మాటల్లో అపసరమైన చోట్ల విభక్తి చిహ్నాలు చేర్చకుండా మాట్లాడే తప్పు ఎక్కడా జరగదు. కానీ, రాసేభాషలో మాత్రం,

ఈ రకం తప్పులు కొల్లలుగా వుంటాయి. ఈ తప్పులవల్ల, అర్థాలన్నీ తారుమారైపోతూ వుంటాయి.

2) ఇందిరాగాంధీ ప్రధానిగా వున్నప్పటి వార్త ఇది :

“ప్రధాని, రాజీవ్ పేర ఫోర్జరీ పుత్తరాలు”

ఇందిరాగాంధీ, రాజీవ్ పేర ఫోర్జరీ పుత్తరాలు రాసిందనే కదా అర్థం? కానీ, అసలు అర్థం ఏమిటంటే—

“ప్రధాని పేరా, రాజీవ్ పేరా ఫోర్జరీ పుత్తరాలు” — అని!

విభక్తి చిహ్నాలు సరిగా పెట్టకపోవడంవల్ల వాక్యంలో ‘ప్రధానే’ కర్త అయ్యి, ప్రధానే ఫోర్జరీ పుత్తరాలు రాసినట్టు విషయం తయారైంది.

3) “జైల్ సింగ్, ఎం. జి. రామచంద్రన్ పై పుకారు సృష్టించారు”

రామచంద్రన్ పై జైల్ సింగ్ పుకారు సృష్టించారని వాక్యం ఖచ్చితంగా చెపుతోంది. కానీ వార్తలో చెప్ప దల్చింది అది కాదు. ఈ వాక్యాన్ని అపార్థానికి అనకాశం లేకుండా రాయాలంటే దాన్ని నూడు రకాలుగా రాయవచ్చు.

1. జైల్ సింగ్, ఎం. జి. రామచంద్రన్ లపై పుకారు సృష్టించారు.

2. జైల్ సింగ్ పై, ఎం. జి. రామచంద్రన్ పై పుకారు సృష్టించారు.

3. జైల్ సింగ్ పైనా, ఎం. పి. రామచంద్రన్ పైనా పుకార్లు సృష్టించారు.

వీటిలో వినడే పూర్తిగా సరైనది. ఒకవేళ, ఇలా రాయకపోయినా, మిగిలిన 3 రకాలలో ఏదో ఒక రకంగా, నైనా రాయాలి. మొట్టమొదట చూసిన వాక్యం మాత్రం ఈ 3 పద్ధతులకూ విరుద్ధంగా వుంది. అందులో జైల్ సింగ్ కర్తలయి, వాక్యంలో అర్థమే తారుమారైంది.

4. ఈ వాక్యం మీరు ఎంత బాగా అర్థం చేసుకోగలనో చూడండి.

“ఐ.డి.పి.ఎల్. నుండి వస్తున్న నీరు హుస్సేన్ సాగర్ ని కలుషితం చేస్తున్నదని ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ, ముఖ్యమంత్రి నగరాన్ని ఇటీవల సందర్శించిన రాజ్య సభ సభ్యుల కమిటీకి తెలిపడం జరిగిందని శ్రీమతి పుల్లారెడ్డి చెప్పారు.”

అర్థమయిందా? ఒకసారి చదవగానే అర్థంకాకపోతే ఏం చేస్తాం? మళ్ళీ పైకి వెళ్తాం. అప్పుడు కూడా అర్థం కాకపోతే? మళ్ళీ పైకి!

మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాల్ని పాటించకుండా రాయడం వల్లనే ఈ వాక్యం ఇలా తయారైంది. ఈ వాక్యంలో ‘కీ’ అనే విభక్తి చిహ్నం ఒకచోట వుంది. దాన్ని ఇంకో 2 చోట్ల కూడా పెట్టి, వాటికి దీర్ఘాలు కూడా పెడితే ఈ చిన్న చిన్న మార్పులతో వాక్యం ఎలా తయారవుతుందో చూడండి.

“ఐ.డి.సి.ఎల్. నుండి సస్తున్న నీరు హుస్సేన్ సాగర్ ని కలుషితం చేస్తున్నదని ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ కీ, ముఖ్యమంత్రి కీ, సగరాన్ని ఇటీవల సందర్శించిన రాజ్యసభ సభ్యుల కమిటీ కీ తెలిసడం జరిగిందని శ్రీమతి పుల్లారెడ్డి చెప్పారు.”

3) వోట్ల పెట్టవలసిన విధానాన్ని చిహ్నాన్ని చిహ్నం మాత్రమే పెట్టి, మొదట్లో 3 వోట్ల వదిలి వెన్యూడంవల్లనే మొట్టమొదట చూసిన వాక్యం అంత గందరగోళంగా తయారైంది. అన్నీ సరిగాపెట్టి, తిరిగి చూసిన నాక్యాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ చదవక్కరలేదు. ఒక్కసారి చదివితే చాలు.

5) ఈ ప్రధానమంత్రి అయినా త్వరగా అర్థం చేసుకోగలరేనో చూడండి.

“సంజయ్ గాంధీ ఏమగును మాజీ శాసన సభ్యుల మృతిపట్ల ప్రతిపాదించిన వేరు వేరు సంతాప తీర్మానాలను, స్పీకరు చదివి వినిపించారు.”

దీని అర్థం ఏమిటి? ఏమగును మాజీ శాసన సభ్యుల మరణాలకు సంబంధించిన సంతాప తీర్మానాలను సంజయ్ గాంధీ ప్రతిపాదిస్తే వాటిని స్పీకర్ చదివి వినిపించాడు— అనే కదా? కానీ, అసలు విషయం అది కాదు. అప్పుడు సంజయ్ గాంధీ జీవించలేదు. అంతకు ముందే అతను కూడా చచ్చి పోయాడు. ఈ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆ వార్త ఇప్పుడు మళ్ళీ చదివి, అందులో లోపం ఏమిటో చూడండి.

సంజయ్ గాంధీ మృతికి సంబంధించిన సంతాప తీర్మానం కూడా స్పీకరు చదివాడు. ఆ విషయం ఆ వాక్యంలో తెలియడంలేదు సరిగదా, సంజయ్ గాంధీయే తీర్మానాలను ప్రతిపాదించినట్టు తప్పు అర్థం వచ్చింది.

అయితే, సంజయ్ గాంధీ చచ్చిపోయాడని తెలిసినవాళ్లు ఆ వార్తలో అర్థం ఎలా వున్నా తీర్మానాల్ని సంజయ్ గాంధీయే ప్రతిపాదించాడని అనుకోరు. కానీ 'ఈ వార్త ఇలా రాశా రేమిటి?' అని మాత్రం విస్తుపోతారు. లేకపోతే ఇలాంటి వాక్యాలు చూసినప్పుడు కూడా చాలామంది 'పాఠకులు విస్తుపోకపోవచ్చు కూడా. ఎందుకంటే, తప్పు తప్పులుగా రాయడం రాసేవాళ్లకి అలవాటైపోయినట్టే, ఆ తప్పులనే చదివి మొత్తంమీద ఎలాగో 'సారాంశం' అర్థం చేసుకుంటూ వుండడం చదివేవాళ్లకు కూడా అలవాటైపోయింది. 'అలవాటు'లో కొట్టుకుపోతూ వున్నప్పుడు తప్పులూ ఒప్పులూ ఒకటే అయిపోతాయి. ఈ ప్రధానాంశంలో సరయిన వాక్యం ఇలా వుండాలి.

“సంజయ్ గాంధీ మృతిపట్ల, ఏడుగురు శాసన సభ్యుల మృతిపట్ల ప్రతిపాదించిన వేరు వేరు సంతాప తీర్మానాలను స్పీకరు చదివి వినిపించారు” అదీ సంగతి!

కనీసం ఈ వాక్యాన్ని “సంజయ్ గాంధీ మరియు ఏడుగురు శాసనసభ్యుల మృతిపట్ల...” అని రాసినా అర్థం చెడకుండా వుండేది.

6) “‘హార్ప్ విల్లీ సిక్స్’ కేసులో ఐదుగురు యువకులు, ఒక యువతికి మరణశిక్ష విధించారు” (ఇది ఒక పత్రికలో చిన్న తరహా హెడ్డింగు. పొరపాటున పత్రిక వివరాలు నోట్ చేసుకోలేదు. ఒక మాసపత్రిక నించీ తీసినట్టుగా గుర్తు).

ఈ కేసులో పున్నది ఏగురు యువకులూ, ఒక యువతీ. అందుకే అది ‘...సిక్స్ కేసు’ , ఆ ఏగురికీ మరణ శిక్షలు విధించారు.

“...కేసులో ఐదుగురు యువకులకూ, ఒక యువతికీ మరణ శిక్షలు విధించారు” అని రాయవలసి పుండగా, వాక్యాన్ని పూహించలేనంత విచిత్రంగా తయారుచేశారు.

7) “రాను రాను పోలీసులు, న్యాయవాదులు, పత్రికలవారి మీద కూడా దాడులు చేస్తున్నారు”

ఇందులో పున్నది—

(1) పోలీసులు

(2) న్యాయవాదులు

(3) పత్రికలవారు.

వీరిలో దాడులు చేస్తున్నది ఎవరు? ఎవరిమీద?

1) పోలీసులూ, న్యాయవాదులూ కలిసి, పత్రికల వారిమీద దాడులు చేస్తున్నారా?

2) పోలీసులు— న్యాయవాదుల మీదా, పత్రికల వారి మీదా దాడులు చేస్తున్నారా?

2వ జవాబే సరయినది. 1వ నంబరువాళ్లు, 2వ నంబరు మీదా, 3వ నంబరుమీదా దాడులు చేస్తున్నారన్నమాట! కానీ 'మీద' అనే విభక్తి చిహ్నాన్ని 3వ నంబరు దగ్గర మాత్రమే పెట్టడంవల్ల 1వ నంబరూ, 2వ నంబరూ కూడా 'కర్తలు' అయిపోయాయి.

ఇదే రకం పుదాహరణ ఇంకోటి చూడండి. దాన్ని ఈ రకంగా అర్థం చేసుకోవడం సాధ్యమో, కాదో చూడండి.

“మేధావులు, కార్మికులు, రైతులతో విలీనమవుతారని ఆశించుదాం” — దీని అర్థమేమిటి?

1) మేధావులు — కార్మికులతోనూ, రైతులతోనూ విలీనమవుతారనా?

2) మేధావులూ, కార్మికులూ — రైతులతో విలీనమవుతారనా?

ఈ వాక్యం రాసిన రచయిత అభిప్రాయమేమిటో ఖచ్చితంగా నిర్ణయించలేము. అతని అభిప్రాయం మొదటిదే అయితే, ఆ వాక్యంలో ఒక విభక్తి చిహ్నాన్ని సరిగా వాడక పోవడంవల్ల ఈ గందరగోళం ఏర్పడిందని అర్థం. లేదా, అతని అభిప్రాయం రెండోదే అయితే, ఆ వాక్యంలో 2 చోట్ల దీర్ఘాలు లేకపోవడంవల్ల ఈ గందరగోళం ఏర్పడిందని అర్థం. ఈ వాక్యం రాసిన మనిషి కొన్ని సూత్రాలు పాటించక పోవడంవల్ల, తన అభిప్రాయమేమిటో ఇతరులకు చక్కగా చెప్పలేకపోయాడు. ఆ అభిప్రాయమేమిటో తెలియకుండా ఈ వాక్యాన్ని సరిదిద్దడం సాధ్యం కాదు.

8) ఈ పుదాహరణ చూడండి.

“తండ్రి, తమ్ముడిపై అఘాయిత్యం”

తమ్ముడి మీద, తండ్రి అఘాయిత్యం చేశాడా?
—కాదు. అఘాయిత్యం చేసింది, పెద్ద కొడుకు. వాక్యంలో
తప్పుని 2 రకాలుగా సవరించవచ్చు.

1) తండ్రిపై, తమ్ముడిపై అఘాయిత్యం

2) తండ్రి తమ్ముళ్లపై అఘాయిత్యం.

మొదటి పద్ధతిలో, 2 చోట్లా విభక్తి చిహ్నాలు
వచ్చాయి. “తండ్రిపై, తమ్ముడిపై” అని.

2వ పద్ధతిలో, మొదటి మాట చివర దీర్ఘం వచ్చి,
2వ మాట చివర బహువచనం వచ్చి, నాని తర్వాత ఒక్క
విభక్తి చిహ్నమే వచ్చింది. “తండ్రి తమ్ముళ్లపై...” అని.
 (“భార్య బిడ్డలతో...” అన్నట్లు)

“తండ్రి, తమ్ముడిపై అఘాయిత్యం” అనే రకం
పుదాహరణని సవరించడానికై తే ఈ 2 పద్ధతులలో ఏ పద్ధ
తైనా సరిపోతుంది.

కానీ, అన్ని పుదాహరణల్ని ఇలా ఏ పద్ధతిలోనైనా
సవరించడం కుదరదు. కొన్ని పుదాహరణల్లో 1వ పద్ధతి
పనికిరాదు, 2వ పద్ధతే వుండాలి.

కొన్ని పుదాహరణల్లో 2వ పద్ధతి పనికిరాదు, 1వ
పద్ధతే వుండాలి.

(7)

ఆ వుదాహరణనీ ఇప్పుడు చూడండి.

9) “స్త్రీలు, హరిజనులపై అత్యాచారాలపట్ల ఆందోళన”

హరిజనులపై స్త్రీలు చేసే అత్యాచారాల గురించి ఆందోళన — అనే అర్థం రావడం లేదా?

లేకపోతే, హరిజనులపై జరిగే అత్యాచారాలపట్ల స్త్రీలు ఆందోళన చెందుతున్నారు—అనే అర్థమైనా రాదా? ఏ అర్థమైనా తప్పే. దీన్ని సరిగా రాయాలంటే—

“స్త్రీలపై, హరిజనులపై అత్యాచారాలపట్ల ఆందోళన” అనాలి. అంటే, 1వ పద్ధతిలో. ఈ వుదాహరణలో ఇదే స్పష్టంగా వుంటుంది.

దీన్ని “స్త్రీలూ హరిజనులపై...” అని, 2వ పద్ధతిలో రాస్తే తగినంత స్పష్టత వుండదు.

10) “ప్రతికలు, విలేఖర్లపై దాడి”

ప్రతికలు విలేఖర్లపై దాడి చేస్తాయా? ప్రతికలు వేరూ, విలేఖర్లూ వేరూనా?

దీన్ని సరిగా రాయాలంటే—

“ప్రతికలపై, విలేఖర్లపై దాడులు” అనాలి.

దీన్ని “ప్రతికలూ విలేఖర్లపై దాడులు” అనే పద్ధతిలో రాయకూడదు. స్పష్టత వుండదు.

11) “యువకులు, విద్యార్థులకు పార్టీ పిలుపు”. పార్టీ పిలుపు ఎవరెవరికి?

“యనకులకూ, విద్యాధులకూ పాఠీ పిలుపు”

దీన్ని “యనకులూ విద్యాధులకు పాఠీ పిలుపు” అని రాస్తే స్పష్టత వుండదు.

13) ప్రభుత్వం, ఏదో కార్యక్రమాన్ని మొదట ఈ 3 పూళ్లలో ప్రారంభిస్తున్నదని చెప్పే వార్త ఇది :
“తిరుపతి, అన్నవరంలో శ్రీకారం”

దీన్ని సరిగా రాయాలంటే—

“తిరుపతితో, అన్నవరంలో శ్రీకారం” అనడం కాదు.

“తిరుపతీ, అన్నవరాలతో శ్రీకారం” అనే పద్ధతిలో రాయడమే సరైనది. ఆ 3 ప్రదేశాల్నీ ఒకటిగా కలిపేస్తేనే దాని పక్కన ‘శ్రీకారం’ సరిపోతుంది.

18) “కరువు, నరదలపై కలకత్తర చర్చ”

దీన్ని సరిగ్గా రాయాలంటే—

“కరువుపై, నరదలపై...” కాదు

“కరువూ నరదలపై కలకత్తర చర్చలు”

14) 2 మాటలు కలిపేటప్పుడు—

కొన్ని వుదాహరణల్లోనే మొదటి మాటకు దీర్ఘం వస్తుంది. వుదా: భార్యా బిడ్డలు. తల్లి పిల్లలు.

కొన్ని వుదాహరణల్లో మొదటి మాటకు దీర్ఘం వుండదు. వుదా: మంచి చెడ్డలు, వెండి బంగారాలు.

కొన్ని పుదాహరణల్లో, 3 వకాలుగానూ జరుగుతుంది. పుదా: అక్కచెల్లెళ్లు, అక్కచెల్లెళ్లు.

‘మాట్లాడేభాష’లో ఈ 3 పద్ధతులూ వుంటాయి. పుదాహరణలో వున్న సందర్భాన్నిబట్టి, రాతలో, విభక్తి చిహ్నాలు ఉపయోగించాలి.

15) “మురార్జీ, చరణ్ పై చర్య తీసుకోరట”

దీన్ని చదివి ఏమనుకుంటాం? ‘మురార్జీ, చరణ్ మీద చర్య తీసుకోనాలిగానీ, తీసుకోవడం చేసు’— అనుకుంటాం. కానీ, వార్తలో విషయం లది కాదు. చర్య తీసుకునేది— మురార్జీ కాదు, ప్రభుత్వం. చర్య తీసుకోవలసింది— చరణ్ మీదే కాదు, మురార్జీమీద కూడా! అవినీతి, బంధుప్రీతి నంటి నేరాలకు వారద్దరూదా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవడం లేదని చెప్పే సందర్భం ఇది. వార్త రాసిన వ్యక్తి ‘మురార్జీ, చరణ్’ అని 2 పేర్లూ రాసేసి, రెండో పేరు చివర ‘పై’ని పెట్టేసి పూరుకున్నాడు.

దీన్ని సరిగా రాయాలంటే—

“మురార్జీపై, చరణ్ పై...” అనడంకన్నా,

“మురార్జీ చరణ్ లపై...” అనడం సరైనది.

‘3 పేర్లని’ కలిపినప్పుడు మొదటి పేరు చివర రానలసిన దీర్ఘం ‘మురార్జీ’ అనే మొదటి పేరులోనే వుంది. కాబట్టి, ఆ దీర్ఘం ప్రత్యేకంగా పెట్టనక్కరలేదు. ఆ 3 పేర్లని కలిపినప్పుడు వాటిని బహువచనంగా చెయ్యకపోవడమే

మొదట జరిగిన తప్ప. ఆ సూత్రం పాటించకుండా “మొరార్జీ, చరణ్ పై...” అనడంవల్ల మొరార్జీయే ‘కర్త’ అయి వాక్యంలో అర్థమే మారిపోయింది.

రాసేభాషలో ఈ రకం తప్పులు జరగడం చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. రచయితలూ, భాషావేత్తలూ, సంసాదకులూ కూడా ఈ రకం తప్పులు చేస్తున్నారు. విభక్తి చిహ్నాల తప్పులతోపాటు కొన్ని ఇతర తప్పులు కూడా లంకెలు పడి జరిగిపోతున్నాయి.

ఇంతవరకూ చూసిన వుదాహరణల్లో—
‘అంక్షలు’ అనవలసినచోట ‘అంక్ష’ అనీ,
‘పుకార్లు’ అనవలసినచోట ‘పుకారు’ అనీ,
‘దామలు’ అనవలసినచోట ‘దాడి’ అనీ—

కర్మల సంఖ్య విషయంలోకూడా తప్పులు వచ్చాయి. ఎందుకీలా జరిగిందంటే, వాక్యంలో ‘కర్మల’నే సరిగా అర్థం చేసుకోకపోవడంవల్ల ‘కర్మల’ సంఖ్యని కూడా సరిగా రాయలేకపోయారు.

‘దాడి’ లాంటి కొన్ని రకాల మాటలు కొన్ని సందర్భాలలో బహువచనంగా కూడా అర్థమిస్తాయి. కానీ, ‘అంక్ష’, ‘పుకారు’ లాంటి మాటలతో బహువచనం కావాలంటే, వాటిని బహువచనంగా మార్చుకోవలసిందే. కానీ ఆ ఉదాహరణల్లో అలా మార్చలేదు.

16) ఈ పేరా చూడండి. ఇందులో చిన్న చిన్న కావ్యాలు 3 వున్నాయి. 3వ వాక్యమే ఇక్కడ అనసరం.

“రవూఫ్ చాలా కోజల్పించి మెడికో విద్యార్థి. పాఠోక్లేఫ్ లోను వాడనుకుంటా. కొబ్బరి చెట్టు తాటి చెట్టు మీద తేలిక మాటలతో గాఢమైన కనిశ్చం చెప్పగలిగిన శామ”

“కొబ్బరిచెట్టు తాటిచెట్టు మీద!”

“కొబ్బరిచెట్టు మీదా, తాటిచెట్టు మీదా” అనక పోయినా “కొబ్బరిచెట్టు తాటిచెట్టు మీద...” అన్నానా వుండాలి.

“నేను సరిగ్గానే రాశాను. అచ్చుతప్పులవల్ల అలా జరిగింది.” అని ఆ న్యక్తి అంటాడనుకుందాం. అంటే, మొదట “కొబ్బరిచెట్టు మీద, తాటిచెట్టు మీద” అని రాస్తే, అచ్చులో మొదటి ‘మీద’ ఎగిరిపోయి, రెండో ‘మీద’ నిలబడిందని అనుకోవాలన్నమాట. అంటే, విభక్తి చిహ్నాన్ని చివర్లో ఒక్కచోట మాత్రమే పెట్టే పద్ధతి తప్పనీ, వాక్యంలో వున్న అంశాల్ని బట్టి దాన్ని ఎక్కువ చోట్ల పెట్టాలనీ ఈ న్యక్తి అంగీకరిస్తున్నాడన్నమాట. కావలసింది అదే. అయితే, విభక్తి చిహ్నాల సూత్రాన్ని పాటిస్తే చాలాదు. దీర్ఘాల సూత్రాన్ని కూడా పాటించాలి. ఈ ఉదాహరణలో, ‘మీద’ని 2 చోట్ల పెట్టినప్పుడు దానికి దీర్ఘాలు కూడా పెట్టాలి. కానీ, ఆ న్యక్తి దీర్ఘాల సూత్రాన్ని పాటించలేదు. “కొబ్బరిచెట్టు మీదా, తాటిచెట్టు మీదా” అని గనక రాసివుంటే, మొదటి ‘మీదా’ ఎగిరిపోయినా,

రెండో 'మీదా' కనపడాలి. కానీ, అక్కడ 'మీదా' లేదు, 'మీద' మాత్రమే వుంది. అంటే, ఆ వ్యక్తి విభక్తి చిహ్నాల సూత్రాన్ని పాటించినా, నీర్వుల సూత్రాన్ని పాటించలేదు.

లేదా, ఆ వ్యక్తి, "కొబ్బరిచెట్టు తాటిచెట్టు మీద అనడమే సరైంది, అందుకే అలా రాశాను" అంటాడనుకుందాం. ఆ పద్ధతి సరైంది కాదని చెప్పడానికే ఈ ఉదాహరణలన్నీ చూపించడం.

17) "పసిపిల్లల గర్భవతులకు రోగ నిరోధక టీకాలు వేసే సురక్షా కార్యక్రమం"

ఇంత అసహజమైన వాక్యంకూడా తెలుగు భాషగానే చలామణి అయిపోయింది. మొదటి క్షణంలో దీన్ని అర్థం చేసుకోవడం అసాధ్యం. కొంచెం ఆలోచిస్తే తెలుస్తుంది.

"పసిపిల్లలకూ, గర్భవతులకూ టీకాలు వేసే కార్యక్రమం" — అని!

18) "నాకలో నీరు, ఆహారానికి కొరత లేదని కెప్టెన్ చెప్పారు"

కెప్టెన్ గారు 'నీరు, ఆహారానికి కొరత లేదని' చెప్పారా? ఈ కెప్టెన్ గారు కొన్నాళ్ళు. నాకలోంచి కిందకి దిగి, భాష నేర్చుకుంటే బాగుంటుంది. అప్పుడు సరిగ్గా చెబుతారు.

"నాకలో, నీటికీ ఆహారానికీ కొరత లేదని" — చెబుతారు.

(మూట్లా చేభాషలో, 'సరిగా' చెప్పకపోవడం' అనేది

వుండదు కాబట్టి, పాపం కౌంటెన్ గారు సరిగానే చెప్పి వుంటారు. దాన్ని రాయడంలోనే పొరపాటు చేశారు.)
19) “కోళ్ళు, పందులకు కొత్త మందు”

పందులకు కొత్త మందుగా కోళ్ళని పడేస్తారు కాబోలు!

“కోళ్ళకూ, పందులకూ కొత్త మందు” అన్నమాట!
20) “సెక్స్, హింసలపై రాష్ట్రపతి ఆవేదన”

ఇది కరెక్ట్ గానే వుంది. ‘పై’ అనే విభక్తి చిహ్నాన్ని ఒక్కచోట వాడినా, ‘సెక్స్’నీ, ‘హింస’నీ కలిపి, బహువచనం చేసి ‘లపై’ అన్నారు కాబట్టి ఇది సరిపోయింది.

దీన్ని “సెక్సు హింసలపై” అని కూడా అనవచ్చు.
21) “ఎరువులు, నూనెలపై పెంచిన పన్ను రద్దు”

ఈ పుదాహరణలో కూడా ‘నూనెలపై’ అని వుంది కాబట్టి, ‘సెక్స్, హింసలపై’ అన్నట్టుగానే ఇది కూడా కరెక్ట్ నా? కాదు. ఇక్కడ ‘నూనెలు’ అనేది మొదట బహువచనం. కాబట్టి, ‘సెక్స్, హింసలపై’ అన్నట్టుగా ‘ఎరువులు, నూనెలపై...’ అనడం కరెక్టు కాదు.

“ఎరువులపై, నూనెలపై...” అనిగానీ,

“ఎరువులూ నూనెలపై...” అనిగానీ.

22) “ఆస్తులూ, రాబడిపై సీలింగ్”

ఈ పుదాహరణలో మొదటి మాటకు దీర్ఘం వుండడం బాగుంది. కానీ, రెండో మాట దగ్గర బహువచనం లేదు.

ఇది “ఆస్తులూ రాబడులపై . సీలింగ్” అని వుండాలి. అంతేకాదు. ఈ మాటల మధ్య కామా వుండకూడదు.

“భార్యా బిడ్డలతో” అనే వుదాహరణలో వున్న సూత్రమే, “ఆస్తులూ రాబడులపై” అనడంలో వుంది. ఇలాంటి వుదాహరణల్లో కామాలు రావడం చాలా తప్పు.

చిన్న మార్పుతో, ఇదే రకం వుదాహరణ ఇంకోటి చూడండి.

“పంథాలు పట్టింపులతో ఇళ్ళ నిర్మాణానికి బూజు” ఇందులో, రెండో మాటలో బహువచనం వుండడం బాగుంది. మాటల మధ్య కామా లేకపోవడం కూడా బాగుంది. కానీ, మొదటి మాటకి దీర్ఘం లేదు.

“పంథాలూ పట్టింపులతో...” అని వుండాలి.

23) “పసిపిల్లలు, నృధులు, కోగులను గురించి శ్రద్ధ వహించండి”

దీన్ని సరిగా రాస్తే—

“పసిపిల్లలనూ, నృధులనూ, కోగులనూ గురించి శ్రద్ధ వహించండి.”

24) “ఆ బాధ్యత, భర్త అత్త మామలపై వుంటుంది”

సరిగా రాస్తే—

“...భర్తపై, అత్త మామలపై...”

88

లేదా,

“...భర్తా అత్త మామలపై...”

25) దీన్ని ఎంత అర్థం చేసుకోగలరో చూడండి.

“కంపెనీలో వాటాలు కొనదలచినవారు, కంపెనీ నుంచి, కంపెనీ బాంకరు నుంచి, డైరెక్టరు నుంచి, మేనేజింగ్ ఏజెంటు నుంచి, కంపెనీ కార్యాలయం నుంచిగాని పొందుతారు” (‘కంపెనీ న్యాయశాస్త్రం’, పేజీ : 198)

ఈ వాక్యంలో, ‘నుంచి’ అనే విభక్తి చిహ్నం అన్ని చోట్లా వుంది కాబట్టి, ఇందులో శప్పేమీ లేనట్టు కనపడుతుంది. కానీ, వాక్యంలో ఒక చోట ‘నుంచి గాని’ అని వుంది చూడండి. అన్నిచోట్లా వుండవలసింది ఇదే. చెప్పదల్చుకున్నదాన్ని సరిగా రాస్తే వాక్యం ఇలా వుండాలి.

“కంపెనీలో వాటాలు కొనదలచినవారు, కంపెనీ నుంచి గానీ, కంపెనీ బాంకరు నుంచిగానీ, డైరెక్టరు నుంచిగానీ, మేనేజింగ్ ఏజెంటు నుంచిగానీ, కంపెనీ కార్యాలయం నుంచి గానీ పొందుతారు” — ఇదీ అసలు విషయం !

26) “అగ్ర రాజ్యాలు, చైనాపట్ల అప్రమత్తంగా వుండడం అవసరం: చవాన్ హెచ్చరిక!”

చవాన్ హెచ్చరిక ఎవరికీ? అగ్ర రాజ్యాలకు. ఏమనీ? చైనాపట్ల అప్రమత్తంగా వుండడం అవసరమని! అంతేకదా ఇందులో అర్థం? అయితే, చవాన్ కి, అగ్ర రాజ్యాల్ని హెచ్చరించవలసిన అవసరమేమిటి? నిజానికి, చవాన్ హెచ్చరిక

అగ్ర రాజ్యాలకు కాదు, భారత దేశానికే. ఏమనీ? 2 చోట్ల అప్రమత్తంగా వుండాలని. (1) అగ్ర రాజ్యాలపట్ల. (2) చైనా పట్ల. ఇప్పుడు అంతా తేలికే. సరిగ్గా రాస్తే వాక్యం ఇలా వుంటుంది.

“అగ్ర రాజ్యాలపట్లా, చైనాపట్లా అప్రమత్తంగా వుండడం అనసరం: చనాన్ హెచ్చరిక” — అదీ సంగతి.

37) ఈ తమాషా చూడండి.

“ఆ రోజు ఏర్పాటుైన ఒక సభలో ప్రిన్సిపాల్ పై కాలేజీ ఛైర్మన్, ఇతర అతిథులపై విద్యార్థులు, కోడిగుడ్లు టమోటాలు విసిరి అల్లరి చేశారు”

కాలేజీ ఛైర్మనేమో ప్రిన్సిపాల్ మీదా; విద్యార్థులేమో ఇతర అతిథులమీదా కోడిగుడ్లు, టమోటాలూ విసిరారన్నమాట! తమాషాగా లేదూ? కానీ, అసలు విషయం ఏమిటంటే —

“ప్రిన్సిపాల్ పై, కాలేజీ ఛైర్మన్ పై, ఇతర అతిథులపై విద్యార్థులు, కోడిగుడ్లు, టమోటాలూ విసిరి అల్లరి చేశారు”

ఇలా రావలసిన వాక్యం, అంత తమాషా వాక్యంగా తయారైంది.

‘పై’ అనే విభక్తి చిహ్నాన్ని 3 చోట్ల పెట్టాలి. మొదటా చివరా పెట్టి, మధ్యలో వదిలేశారు. దానితో,

1) ప్రిన్సిపాల్ పై కాటేజీ ఛైర్మన్ - అయింది. 2) ఇతర అధికారులపై విద్యార్థులు - అయింది.

ఈ రకంగా, పూహించని నాక్యం శయారయింది. మధ్యలో రావలసిన విభక్తి చిహ్నం అచ్చు శిష్యులల్ల ఎగిరి పోయిందేమో అనుకోవద్దు. విభక్తి చిహ్నాన్ని మొదట, చివరా పెట్టి, మధ్యలో నదిలివేసే వాక్యాలు, రాసేభాషా అనేకం కనపడతాయి. ఆ శిష్యు ఇక్కడ జరిగింది.

ఆ కోసకే చెందిన ఈ ప్రదాహరణ చూడండి.

“ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, అంటే పోలీసులు, మిలిటరీని ఓడించాలి”

ఈ వాక్యం సరిగా వుండాలంటే - 3 రకాలుగా వుండవచ్చు:

1. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, అంటే పోలీసుల్ని, మిలిటరీని ఓడించాలి.
2. ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని, అంటే పోలీసులూ మిలిటరీలను ఓడించాలి.

విభక్తి చిహ్నాలూ, దీర్ఘాలూ సరిగా పెడితే వాక్యాలు సరిగానే శయారవుతాయి. అపార్థాలకు తావు వుండదు.

28) కొన్ని వాక్యాల్లో అయితే విభక్తి చిహ్నాన్ని ఒక్క చోటకూడా పెట్టకుండా రాసేస్తారు.

“జానకి ప్రభుత్వం రద్దు చేయాలి”

‘జానకిప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేయాలి’ – అనేది అసలు ప్రదేశ్యం. రాసింది మాత్రం ‘జానకి ప్రభుత్వం రద్దు చేయాలి’!

29) “సభ రద్దు చేసినట్టు తెల్పారు”

“సభని రద్దు చేసినట్టు...” – అనకపోతే ఇది, కొంత తికమకని సృష్టిస్తుంది. సాధారణంగా – “సభ తీర్మానించింది”, “సభ నిర్ణయించింది”, “సభ ఖండించింది” అనే సందర్భాలు కూడా వుంటాయి కాబట్టి, “సభ రద్దు చేసినట్టు...” అనడానే, అంతకు ముందు చేసుకున్న ఏదో నిర్ణయాన్ని సభ రద్దు చేసింది కాబోలు – అనే అర్థం వస్తుంది. కాబట్టి, స్పష్టంగా చెప్పనలసిన సందర్భాలలో విభక్తి చిహ్నాల్ని తప్పకుండా వాడాలి.

30) “పార్టీలో ఒక భాగం, సాధారణ పంథా గొప్ప ముందంజ కమ్యూన్ల నిర్మాణం న్యతిరేకించింది”

ఇంతవరకూ చూసిన ప్రచారణల సహాయం లేకపోతే, ఈ వ్యాఖ్యాన్ని అర్థం చేసుకోవడం దాదాపుగా అసాధ్యం.

సరైన వాక్యం :

“పార్టీలో ఒక భాగం, సాధారణ పంథానీ, గొప్ప ముందంజనీ, కమ్యూన్ల నిర్మాణానీ న్యతిరేకించింది”

ఇందులో ఏ చోట్లా విభక్తి చిహ్నాలు అవసరమై వుండగా దీన్ని మొదట రాసినప్పుడు ఒక్క చోట కూడా విభక్తి చిహ్నం లేదు.

31) చిన్న పిల్లల లెక్కల పుస్తకంలో—

“3 మరి 8 మధ్య ఎన్ని సంఖ్యలు?”

“3 కి 8 కి మధ్య ఎన్ని సంఖ్యలు?”— అని వుంటే పిల్లలకు కూడా చక్కగా అర్థమవుతుంది.

32) “ఒక మంత్రిగారు, శాసన సభ్యుని మధ్య మాటా మాటా పెరిగి, చెయ్యా చెయ్యా కలిశాయి”

‘మాటా మాటా’ ‘చెయ్యా చెయ్యా’ అని చక్కగా రాసిన న్యక్తికి ‘మంత్రిగారికీ! శాసనసభ్యునికీ మధ్య’ అనడం తెలియలేదా?

ఈ వుదాహరణల్లో తప్పులు సవరించండి. ప్రతిచోటా ఒకే సూత్రం పాటించకూడదు. సందర్భాన్ని బట్టి చెయ్యాలి.

1. గుడ్డం ఎదుకోవాలి
2. ఉల్లి, కొబ్బరికి మద్దతు ధర
3. రచన, అధ్యయనంలోనే నాకు తృప్తి లభిస్తుంది.
4. హిందువులు, సిక్కుల మధ్య సంబంధాలు ఇటీవల నరకు చెడిపోలేదు.
5. బెజవాడ, గుంటూరులో బీభత్సం.
6. మానవులు, ప్రకృతి మధ్య సంబంధం వుంది.
7. వెండి, బంగారాన్ని ‘ప్రపంచ ధనం’ అంటారు.
8. వారు, పోరాటాలు, సమ్మెలపై ఆధారపడ్డారు.
9. వెన్నెముక, తోకతో కూడిన ఒక రకమైన పక్షి అది.

10. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్లు, స్టేడర్లతో విభాగం.
11. మొక్కలు, జంతువుల్లోని పెరుగుదల
12. కూలీలు, పాలేర్లుగా మారిన బంజారాలు.
13. ప్రభుత్వం, నక్సలైట్ల ముందున్న సమస్యలు
14. భార్య, వదిన, మధ్యవర్తిని నడికిన ఘనుమ.
15. చెక్కులు, డ్రాఫ్టుల ద్వారా ద్రవ్యాన్ని పంపవచ్చు.
16. గృహాలు, అంగళ్ళ ముందు నాటిన చెట్లకు...
17. అనుభూతి, భావాలు, చైతన్యమునకు మూలం పదార్థమే.
18. రాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి మధ్య విభేదాలు పత్రికల కెక్కడంతో...
19. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ ఆధ్వర్యంలో కవులు, కళాకారులకు జరిగిన సత్కార కార్యక్రమం
20. కార్యకర్తలు, సభ్యులు 15 మందిపై పోలీసులు కేసులు బనాయించారు.
21. మధ్య ప్రాచ్యంలో రెండు రకాల వైరుధ్యాలు మూడు రకాల శక్తుల మధ్య ఘర్షణ వున్నది.
22. సజలు, రాజకీయ నాయకులు, పార్టీలపట్ల విసిగెత్తి వున్నారా?
23. ఆనాడు, రచయితలు, కళాకారుల్లో చాలామంది సినిమా రంగానికి వెళ్ళిపోయారు.
24. హైదరాబాదు కార్పొరేషన్లో స్త్రీలు, బలహీన వర్గాలకు అధిక ప్రాధాన్యం

25. ఒక రీడర్, ఒక లెక్చరర్ పై చాడి జరిగినందుకు నిరసనగా....

26. విద్యార్థులు, బ్యాంకును దగా చేసిన ట్యుటోరియల్ కాలేజీ

27. ఒక పసివాడు, మరో విద్యార్థిని నగర వాహనాలు బలిగొన్నాయి.

28. పోలీసులు రంగ ప్రవేశం చేసి, మహమ్మద్ ముబారక్, అతగాడి స్నేహితుణ్ణి అరెస్టు చేశారు.

29. పెడ్యూలు కులాలు, బలహీన వర్గాలపై చామలను ఖండించండి.

30. ఒక ఇన్ స్పెక్టరును, అతడి భార్య, కుమారుడిని అరెస్టు చేశారు.

31. అడ్డం వచ్చిన స్వామి, మరో ఇద్దరు కార్మికులకు గాయాలు తగిలాయి.

32. పొదుపు, పెట్టుబడికి తేడా ఏమిటి? పెట్టుబడి, రాబడికి తేడా ఏమిటి? (ఒక ఇంటర్ స్టడీ)

33. ప్రతికల యజమానులు, రచయితలు, ఫోటోగ్రాఫర్లకు బాగా లంచాలు మేపుతున్నారు.

34. రాష్ట్రపతి, గవర్నరు అధికారాలు పరిమితం చేస్తూ రాజ్యాంగాన్ని సవరించాలని ప్రతిపక్షాలు కోరాయి.

35. కీన్స్ సిద్ధాంతానికి ముందు తర్వాత వుత్పత్తి, ధరలకు సంబంధించిన అభిప్రాయాలు

36. కార్మిగెస్, గాజ్ నారాయణ్ పట్ల కఠిన వైఖరికై చరణ్ వర్గం నిర్ణయం.

37. హిట్లరు-3 బలమైన శస్త్రదేశాలు, సోవియట్ యూనియన్, బ్రిటన్, అమెరికా, ఎదుర్కొంటున్నాడు.

38. ఆ కాలంలో పార్టీ కార్మికవర్గం, రైతాంగం, విద్యార్థులలో చేసిన కృషి ప్రధాన కారణం.

39. ఆయన రివిజనిజం, నయా రివిజనిజం, మస్సహసిక వాదానికి న్యతిరేకంగా పోరాడాడు.

40. శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు డాక్టర్లు, తన సహచరుల సలహా వినకుండా పుర్రేకం నిండిన స్వరంతో మాట్లాడారు.

41. కానిస్టేబుల్స్, పోజ్ కానిస్టేబుల్స్ కోసం గుంటూరులో నిర్మించనున్న క్వార్టర్లు

42. ముఖ్యమంత్రి, రెవిన్యూ మంత్రి మధ్య తలెత్తిన వివాదానికి తెరపడింది.

43. (ఒక పత్రికలో ఒక ఫోటో కింద రాసిన వాక్యం ఇది):

“రక్కర్ నివేదిక; ప్రభుత్వ విధానంపై ఢిల్లీలో జరిగిన బహిరంగ సభలో పాల్గొన్న ప్రతిపక్ష నాయకులు”

44. జీవనోపాధి కోల్పోయిన వారు, అస్తులు కోల్పోయిన వారికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని మంత్రి శ్యాంకులను ఆదేశించారు.

45. ప్రపంచ బ్యాంకు, అంతర్జాతీయ అభివృద్ధి సంఘం నుంచి ఎక్కువ మొత్తంలో అప్పు తీసుకున్న 10 దేశాలలో భారత దేశానిదే అగ్రస్థానం.

46. పెట్టుబడిదారీ గుత్త సంస్థల సరుకులు, సేవలకు ప్రభుత్వం ఎక్కువ ధరలు చెల్లించడం రివాజు.

47. తమిళుల ప్రాణాలు, ఆస్తుల్ని రక్షించడానికి శ్రీలంక వెళ్ళిన శాంతిదళం వారిపైనే విరుచుకు పడింది.

48. నేషనల్ దుకాణం దివాలా తీసి బాకీలు పొందవల్సిన వ్యాపారస్తులు ఫైనాన్స్ కంపెనీలకు 17 పైసల చొప్పున చెల్లించనట్లు తెలిసింది.

49. పార్టీని పటిష్టం చేయడానికి అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలు, మెరుకబడిన తరగతులకు చెందిన వారిని కార్యవర్గంలో నియమించాలని శ్రీ శిఖామణి కోరారు.

50. సోమవారం రోజున ఇండ్రవల్లిలో జరిగే సంత కోసం వచ్చిన జనం, సభ కోసం వచ్చిన వేలాది జనంతో ఇండ్రవల్లి కిక్కిరిసిపోయింది.

ఈ రకం పుదాహరణలు ఇక ఆపి, విభక్తి చిహ్నాలలో ఇరెకో రకానికి చెందే పుదాహరణలు చూద్దాం.

షష్ఠీ విభక్తి చిహ్నాలు

సరిగా రాయకపోవడం :

1) “ప్రజలు జేబుకొట్టి పొదుచా?”

ఈ వాక్యంలో తప్పేమిటో తెలిస్తే ఈ వాక్యం ఇలా వుండదు. ఇది ప్రతీకలో చాలా పెద్ద శీర్షిక. ఇందులో అచ్చు తప్పు వచ్చిందేమో అనుకోనడానికి వీలులేదు.

“ప్రజలు జేబు...” అనడంలో తప్పేమిటో తెలియడానికి ఏ వ్యాకరణ సూత్రాలూ చదవక్కరలేదు.

మాట్లాడేభాషలో అయితే దీన్ని—

“ప్రజల జేబు కొట్టి పొదుపా?” అంటాం.

(‘ప్రజల జేబులు’- అనక్కరలేదు. ప్రజలందరినీ ఒకే మొత్తంగా తీసుకున్నట్టు అనుకోవాలి)

‘యొక్క’ అనే మాట షష్ఠీ విభక్తి చిహ్నం.

ప్రజల + యొక్క = ప్రజల యొక్క.

దీనికి ‘జేబు’ని కలిపితే, “ప్రజల యొక్క జేబు”. వాడుక భాషలో ‘యొక్క’ని వాడం కాబట్టి, ఆ మాటని తీసేస్తే, ‘ప్రజల జేబు’ మిగులుతుంది. ఇదే మాట్లాడే భాష. ఏ సూత్రాలూ తెలియకుండానే దీన్ని అవలీలగా మాట్లాడతాం. కానీ, రాయడంలో మాత్రం చాలా తప్పు జరిగి “ప్రజల జేబు” అయింది.

తర్వాత చూసే వుదాహరణలు కూడా ‘యొక్క’ అనే విభక్తి చిహ్నానికి సంబంధించిన వుదాహరణలే.

3) “జెల్ సింగ్, రాశీవ్ హత్యకై బెదిరింపు”

రాజీవ్ ని హత్య చేస్తానని జైల్ సింగ్ బెదిరిస్తున్నట్టా? -
 రాయడంలో తప్పు జరగడం వల్ల అలాంటి అర్థం వచ్చింది.
 బెదిరింపు-రాజీవ్ (యొక్క) హత్య కోసమే కాదు
 -జైల్ సింగ్ (యొక్క) హత్య కోసం కూడా.

ఇద్దరి హత్యల్నీ కలిపి చెప్పాలంటే - 'జైల్ సింగ్
 రాజీవ్ ల హత్యలు..."

హత్యలు + కై = హత్యలకై.

సరైన వాక్యం—

“జైల్ సింగ్ రాజీవ్ ల హత్యలకై బెదిరింపులు”

లేదా,

“జైల్ సింగ్ రాజీవ్ ల హత్యలకై బెదిరింపులు”

ఇందులో 2వ వకం వాక్యంలో అయితే, కామా
 ఎప్పుడూ రాకూడదు. మొదటి వకం వాక్యంలో ఒక్కో
 సారి కామా వుండవచ్చు.

విభక్తి చిహ్నాల చాప్టరులో ఏ వ్రదాహరణని చూసినా.
 ఒక విషయానికి ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. వాక్యంలో అర్థం
 తారుమార్చే హోతోన్నా రాసిన. వాళ్ళకి తెలియడం లేదా
 అని. “జైల్ సింగ్, రాజీవ్ హత్యలకై బెదిరింపు” అని రాసిన
 స్వల్పాక్షి, ‘జైల్ సింగ్ బెదిరిస్తాన్నట్టు అర్థం వస్తోందే’ అనే
 సందేహం రాలేదా అని ఆశ్చర్యం!

3) తప్పులు ఏ కారణం వల్ల జరుగుతున్నాయో ఇంతకు
 ముందే చూశాం. అయినా, దాన్ని ఇంకా స్పష్టంగా
 ఈ వ్రదాహరణలో చూడొచ్చు.

“పశువులు, గొర్రెలు. మేకల పెంపకం వల్ల వీరికి ఆదాయం బాగా వుంటుంది”

‘పెంపకం’ అనే విషయం 3 రకాల జంతువులకు సంబంధించి వుంది.

1. పశువుల పెంపకం
2. గొర్రెల పెంపకం
3. మేకల పెంపకం

‘యొక్క’ చేరితే జరిగే మార్పు 3 చోట్ల కనపడాలి. ‘లు’ అనే అక్షరం ‘ల’గా మారడం 3 చోట్ల జరగాలి. కానీ, ఈ ఉదాహరణలో ‘మేకల’ దగ్గర మాత్రమే ఆ మార్పు చేసి, మొదటి రెండు చోట్లా ఆ మార్పు చెయ్యలేదు. విభక్తి చిహ్నాల్ని చేర్చే ప్రదాహరణలో ఎక్కువగా ఈ తప్పే చేస్తూ వుంటారని ఇంకొకరుముందే చూశాం. సరైన వాక్యం—

“పశువుల, గొర్రెల, మేకల పెంపకాల వల్ల వీరికి ఆదాయం బాగా వుంటుంది”

విభక్తి చిహ్నాల సూత్రంతో పాటు దీర్ఘాల సూత్రాన్ని కూడా పాటిస్తే ఈ ప్రదాహరణలో “పశువులా, గొర్రెలా, మేకలా పెంపకాల వల్ల...” అని వస్తుంది. అయితే, గైలుగులో ‘లా’ అన్నదానికి ‘లాగా’ అనే అర్థం కూడా వుంది కాబట్టి, వాక్యాన్ని అలా చదవడం ప్రారంభించి నప్పుడు, “పశువులాగా, గొర్రెలాగా, మేకలాగా ” అని

ఇంకేదో విషయం చెప్పుకున్నట్టు అర్థం వస్తుంది. చాలా పురాహరణల్లో ఇలాగే జరుగుతుంది. కాబట్టి, పక్షి విభక్తి చిహ్నాల దగ్గర దీర్ఘాలు అననరం. “పశువుల, గొర్రెల, మేకల పెంపకాలవల్ల ...” అనే పద్ధతిలోనే వుండడం మంచిది. దీనివల్ల అర్థం ఏమీ చెడకుండా వుంటుంది.

4) తప్పక దారితీసే ‘కారణం’ ఇక్కడ ఇంకా ఎంత అద్భుతంగా కనపడుతుందో చూడండి.

“పంజాబు పద్ధతిలో ఎవరినైనా అణచి వేయడానికి, అక్రమ సారా తయారీదార్లు, బందిపోట్లు, ఔషధ అపరాధులు, గూఢచారులు, అపాయకరమైన కార్యకలాపాల నివారణ సవరణ చట్టం ప్రసయోగించడని హోం మంత్రి శుక్రవారం సభలో హామీ ఇచ్చారు”

ఇందులో, “అపాయకరమైన కార్యకలాపాల నివారణ సవరణ చట్టం”—4 విషయాలకు వర్తించవలసి వుంది.

1. అక్రమ సారా తయారీదార్లు
2. బందిపోట్లు
3. ఔషధ అపరాధులు
4. గూఢచారులు

ఈ 4 విషయాల యొక్క ‘నివారణ సవరణ చట్టం’ అన్న మాట ఇది. ఈ 4 విషయాలకీ చివరి అక్షరాలు ‘ల’గా మారాలి. కానీ ఒక్క చోట కూడా ఆ మార్పు లేదు. అందుకే వాక్యం గందరగోళంగా తయారయింది.

ఆ 4 చోట్లా ఆ మార్పులు చేసి చదవండి. అప్పుడు విషయం తేలిగ్గా అర్థమవుతుంది.

5) “ఎన్జీవోలు, నర్సుల సమ్మె ఫలితంగా నగరంలో నెలకొన్న పరిస్థితులు”

‘నర్సుల’ అన్నట్టే, ‘ఎన్జీవోల’ అని కూడా అనాలి కదా? ‘సమ్మె’ కూడా, ఎన్జీవోలూ నర్సులూ చేసేది ఒకే సమ్మె కాదు. వేరు వేరు సమ్మెలు.

కాబట్టి సరైన వాక్యం:

“ఎన్జీవోల, నర్సుల సమ్మెల ఫలితంగా నగరంలో నెలకొన్న పరిస్థితులు”

లేదా,

“ఎన్జీవోలూ నర్సుల సమ్మెల ఫలితంగా...” అని కూడా రాయవచ్చు.

“భార్యాబిడ్డల...” అన్నట్టు.

ఈ తప్పులు రాస్తున్న వాళ్ళంతా ఈ 3వ పద్ధతిలోనే రాస్తున్నామని అనుకుంటున్నారు. “ఎన్జీవోలూ నర్సుల...” అని రాస్తున్నామని అనుకుంటూ “ఎన్జీవోలు, నర్సుల...” అని రాస్తున్నారు. మొదటిమాటకు దీర్ఘం లేకపోవడం బ్రహ్మాండమైన తప్పుకి దారి తీస్తోందని గ్రహించడం లేదు.

6) “పోలీసులు, అధికారుల వానానాలు బెల్చేందుకు వీలుగా కోడ్లు వేశారు”

పోలీసులే కోడ్లు వేశారా?

“హాల్సల, అధికారుల వాహనాలు వెళ్ళేందుకు వీలుగా రోడ్లు వేశారు” అని రాస్తే, విషయం ఎంతో స్పష్టంగా వుంటుంది.

కానీ, “హాల్సలూ అధికారుల వాహనాలు వెళ్ళేందుకు...” అని చెపుతున్నామనుకుంటూ, “హాల్సలు, అధికారుల...” అని రాశారు...” ఒకవేళ ఈ మాటలు కరెక్టుగానే రాసినా, ప్రతీచోటా ఈ 3న పద్ధతిలో మాటల్ని కలపడానికి ప్రయత్నించడం చాలా తప్పు. ఈ వుదాహరణలో “హాల్సల, అధికారుల...” అని రాస్తేనే విషయం స్పష్టంగా వుంటుంది.

7) “మంత్రులు, లెజిస్లేటర్ల ఆస్తులు: చట్టాలు”

ఈ వుదాహరణలో మొత్తం 4 మాటలు వుంటే అందులో 3 మాటలు తప్పే.

సరే నది:

“మంత్రుల, లెజిస్లేటర్ల ఆస్తులూ, చట్టాలూ”

8) “నక్సలైట్లు, అధికారుల మార్పిడి విశేషాలు”

సరే నా వాక్యం:

“నక్సలైట్లు, అధికారుల మార్పిడుల విశేషాలు లేదా, ‘నక్సలైట్లూ, అధికారుల మార్పిళ్ళ విశేషాలు’

9) మొత్తంమీద ప్రతికారంగం, మేధావి వర్గాల కన్ను గప్పడం మాత్రం జరిగింది”

ప్రతికారంగం, మేధావి నర్తాల కన్ను గప్పిందట! రాయడంలో తప్పు చేసి, ప్రతికారంగం, తన మీదకి తనే నింద తెచ్చుకుంది. మేధావి నర్తాల (యొక్క) కన్నే కాదు, ప్రతికారంగం (యొక్క) కన్ను కూడా ప్రభుత్వం కప్పిందని వార్తలో అర్థం.

సరైన వాక్యం:

“మొత్తంమీద, ప్రతికారంగ, మేధావి నర్తాల కన్ను గప్పడం మాత్రం జరిగింది”

10) “ఆస్పత్రులు ఇతర సంస్థల బిల్లు”

‘ఆస్పత్రుల ఇతర సంస్థల బిల్లులు’!

ఏ రకం విషయం చూసేటప్పుడైనా, కరక్టయిన వుదాహరణలు కూడా కొన్ని వుంటాయి. కానీ, అలాంటివి చాలా తక్కువగానే వుంటాయి.

ఈ వుదాహరణలు ఎంత చక్కగా వున్నాయో చూడండి.

“ఈ అల్లర్లు ఫిల్లీ పోలీసుల, ఇంటిలిజెన్స్ నర్తాల అసమర్థతను బయటపెట్టాయి”

“మైదాన ప్రాంత భూస్వాముల, జమీందార్ల, స్వార్థపరుల దృష్టి అడవులపై పడింది”

ఇలా తప్పులు లేకుండా రాయడం బ్రహ్మ విద్యేమీ కాను. రాసేవాళ్ళు ఈ విషయాల గురించి ఒక్కసారి సరిగా అర్థం చేసుకుంటే, రాశలో తప్పు జరగకుండా చేసుకోవచ్చు.

ఈ వ్రదాహరణల్లో తప్పులు మీరే సవరించండి.

1. ధరలు, పన్నుల పెంపుదలకు న్యతిరేకంగా ఆందోళన
2. కేంద్ర, రాష్ట్ర సంబంధాలు
3. మీ తల్లులు, తండ్రుల పేర్లు చెప్పండి
4. భూస్వాములు, ధనిక వర్గాల సామాజిక వీడన
5. రైల్వే గార్డులు, డ్రైవర్ల బాధ్యతలు
6. స్త్రీకులు, వాటాల ధరలు పెరిగాయి.
7. ఎత్తులు, పై ఎత్తుల మధ్య దేశ రాజకీయం.
8. కేంద్ర కమిషన్లు, సి.ఆర్.పి. సహాయంతో, ఆంధ్ర పోలీసులు ప్రజానీకంపై దాడి.
9. పుండుమీద కారం చల్లిన చందంగా రైతులకు దళారీలు, అధికారుల బెడద ఎక్కువైంది.

10: (పెద్ద వాక్యంలో కొంత భాగం ఇది):

“...మృతులు, శతగాత్రుల కుటుంబాలకు నాను భూతిని న్యక్తం చేశారు”

11. కమ్యూనిస్టులు, ప్రజాస్వామికవాదుల ఆందోళనతో జమీందార్ విధానాన్ని రద్దుపరచక శిప్పింది కాదు.

13. డి.యం.కె. సభ్యులు, మారల్ రక్షణతో కరుణానిధి ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని సగిలిన కళ్ళద్వారాతో బయటపడ్డారు.

13. ఈ బాధలకుతోడు, స్వాక్షరీ యజమానులు, నారి స్రతినిధులు, కమిషన్ దారుల దోపిడీలకు గురికావలసి వస్తున్నదని కార్మికులు నాపోతున్నారు.

14. సంపాదకులు, రచయితలు, ప్రచురణకర్తల సంస్కారం మీద, నిజాయితీమీద ఆధారపడి వుంటుంది.

15. ప్రపంచ బ్యాంకు, కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులతో సర్వే కార్యక్రమాలు కొనసాగుతున్నాయి.

16. కలెక్టర్ల ద్వారా కేంద్రం ఆ పనికి వుద్యమించడమంటే అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అధికారాలు, పరిధుల విషయంలో కేంద్రం జోక్యంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆందోళన చేయవచ్చు.

3. 'బడు' ప్రయోగాలు

వదలక పోవడం :

'బడు' ప్రయోగాలు, తెలుగులో 'మాట్లాడేభాష'లో లేవు కాబట్టి, వాటిని 'రానేభాష'లో వుపయోగించకూడదనే వాదం ఇవ్వాలి కొస్తది కాదు. 'వాడుకభాష'లోనే రాయాలనే వుద్యమం ప్రారంభించిన గిడుగు రామమూర్తిగారి కాలంనాడే ఇది ప్రారంభమయింది. దీన్ని చాలామంది

అంగీకరించినా అంగీకరించని వాళ్ళు కూడా వున్నారు. ఇప్పటికీ రాసేభాషలో 'బడు' ప్రయోగాలు కనపడుతూనే వున్నాయి. అందుకే దీన్ని గురించి ఇంకా ఆలోచించడం.

'బడు ప్రయోగం' అంటే ఏమిటో తెలియని పాఠకులు కూడా కొందరు వుంటారు కాబట్టి, వారికోసం మొదట కొన్ని వుదాహరణలు ఇస్తాను.

ఇక్కడ ఒకే విషయం నేను వేరు వాక్యాలలో ఎలా వుందో చూడండి.

1) "రాముడు అన్నం తిన్నాడు"

2) "అన్నం, రాముడి చేత తినబడింది"

ఈ 2 వాక్యాలనూ 'విషయం' ఒకే. దాన్ని చెప్పిన విధానమే తేడా.

'రాముడు, అన్నం తిన్నాడు' - అన్నప్పుడు రాముడు ఏం చేశాడో ('కర్త' ఏం చేసిందో) చెబుతున్నాం. ఇది కర్తని ప్రధానం చేసి, విషయాన్ని కర్తవేపు నించి చూడడం. కాబట్టి, ఇది కర్తరి వాక్యం. (యాక్టివ్ వాయిస్)

'అన్నం, రాముడి చేత తినబడింది' - అన్నప్పుడు రాముడు ఏం చేశాడో చెప్పడం గాక, 'అన్నానికి' ఏం జరిగిందో ('కర్మ'కి ఏం జరిగిందో) చెబుతున్నాం. ఇది, 'కర్మ'ని ప్రధానం చేసి, విషయాన్ని 'కర్మ' వేపు నించి చూడడం. కాబట్టి, ఇది కర్మణి వాక్యం (పాసివ్ వాయిస్).

కర్మణి వాక్యమే 'బడు' ప్రయోగం.

—“అన్నం తినబడింది”

—“చొక్కా కుట్టబడింది”

—“పొలం నున్న బతుకున్నది”

—“పాతాలు చెప్పబడుతున్నాయి” — అనే పద్ధతిలో చెప్పడమే ‘బతు’ ప్రయోగాలతో చెప్పడం. తెలుగులో, నామకభాషలో ఈ పద్ధతి బొత్తిగా లేదు. ఒక్కరు కూడా, ఒక్క సందర్భంలో కూడా ఈ పద్ధతిలో మాట్లాడరు. ‘బతు’ పద్ధతిలో రాసేవాళ్ళు కూడా మాట్లాడేటప్పుడు ఆ పద్ధతిలో మాట్లాడరు.

కానీ, ఈ పద్ధతి ‘సంస్కృతం’లోనూ, ‘ఇంగ్లీషు’ లోనూ, ‘హిందీ’లోనూ వుంది. (ఈ భాషల్లో కూడా, ఈ పద్ధతి, రాసేభాషలోనే వుందా, చదువుకోని గ్రామీణ ప్రజలు మాట్లాడేభాషలో కూడా వుందా, వుండేదా. అనే విషయాలు నాకు తెలీవు.)

తెలుగులో పుస్తకాలు రాసిన నెనకటి పండితులంతా ‘బతు’ పద్ధతిని చాలా ఎక్కువగా ఉపయోగించారు. ఈ పండితులంతా సంస్కృత భాష ఎక్కువగానో, తక్కువగానో చదివినవారు. సంస్కృత పుస్తకాల్లో బతు పద్ధతి వుంటుంది కాబట్టి, ఆ పుస్తకాలలో చదివిన అలవాటుతో వారంతా తెలుగులో కూడా ఆ పద్ధతిలో రాస్తూ వచ్చారు. గిడుగు రామమూర్తిగారు నామకభాషలోనే రాయాలని చేసిన వాదనల్లో ‘బతు’ పద్ధతిని మరీ ప్రత్యేకంగా తన్నిన

శన్నులతో అది చాలా నరకూ చూలబడిన మాట నిజమే గానీ, రామమూర్తిగారి అభిప్రాయం అయితే, దాన్ని ఆ నూలల్లో కూడా వుండనివ్వకూడదనే.

ఇప్పుడు రాస్తోన్న వాళ్ళమీద సంస్కృతం ప్రభావం కన్నా ఇంగ్లీషు ప్రభావమే ఎక్కువ. ఇంగ్లీషులో కూడా 'బడు' పద్ధతి వుంటుంది కాబట్టి, అదే వెలుగు పుస్తకాల్లో కూడా నడుస్తూ వుంది.

(నేను కూడా నా నెనకటి పుస్తకాల్లో అక్కడక్కడా 'బడు' పద్ధతిలో రాశాను. ఎందుకలా రాశానో ఇప్పుడు ఆలోచిస్తే, నేను చదివిన పుస్తకాలలో అక్కడక్కడా అలాగే వుంది గనక, నేనూ అలాగే రాశాను— అనే జవాబే నాకు కనపడుతోంది. అంశకన్నా అప్పుడు నాకు తెలీను. 'బడు' పద్ధతిమీద వాదోపవాదాలు వున్నాయని కొంచెం కొంచెంగా తెలిసినప్పుడు కూడా దాన్ని గురించి ఎక్కువ శ్రద్ధగా ఆలోచించకుండా, అక్కడక్కడా ఆ పద్ధతిలో రాస్తూనే వున్నాను. కానీ శర్వాత కాలంలో దాన్ని పూర్తిగా నదిలేశాను)

దీర్ఘాల విషయమూ, ఐభక్తి చిహ్నాల విషయమూ ఒక రకమైతే, కర్మణి వాక్యాల విషయం ఇంకో రకం మొదటిది 'వున్న సూత్రాల్ని' పాటించకపోవడం గురించైతే రెండోది 'లేని సూత్రాల్ని' పాటించడం గురించి.

నూట్లాడేభాషలో బొత్తిగా లేని కర్మణి వాక్యాల పద్ధతిని రాసేభాషలో పాటించడంనల్ల ఒక సమన్వేమిటంటే.

కర్మణి వాక్యాలు చాలామందికి చప్పున అర్థంకావు. మామూలు పద్ధతిలో వుంటే కొంతమందికి ఎంతో కొంత అర్థమయ్యే విషయం కూడా కర్మణి పద్ధతిలో వుంటే ఏమాత్రం అర్థం కాకుండాపోయే సందర్భాలు చాలా వుంటాయి.

రెండో సమస్యమిటుంటే— అర్థమయ్యే సందర్భాలలో కూడా 'కర్మణి వాక్యాల భాష' చదివే మనిషి మనసుకి 'దగ్గిరగా' రాదు. ఇదే అసలు సమస్య. 'అలికిన ఇల్లు' 'కొట్టిన పిండి', 'వుతికిన బట్టలు' అనే మాటలవల్ల కలిగే అనుభూతి, 'అలకబడ్డ ఇల్లు', 'కొట్టబడ్డ పిండి', 'వుతకబడ్డ బట్టలు' లాంటి మాటలవల్ల కలిగే అనుభూతి ఒకే రకంగా వుండవు. కర్మణి వాక్యాలవల్ల తెలుగు వామకకు సంబంధించిన అనుభూతి కలగకుండా భాష చాలా 'పరాయిశనం'తో (ఎలియన్ గా) వుండిపోతుంది.

ఒక దైవభక్తి గీతాన్నో, దేశభక్తి గీతాన్నో, విప్లవ గీతాన్నో అక్కడక్కడా కర్మణి వాక్యాలతో రాసి పాడితే, అది వినే వారిలో ఏమాత్రమూ చలనం కలిగించదని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు. పాటల విషయంలో కూడా జరగదా?

'కర్మణి వాక్యాలవల్ల చలనం కలగకపోవడం అనే అనుభూతి ఒక్కరికో, ఇద్దరికో సంబంధించిన అనుభూతి కాదు. ఒక్కరికో, ఇద్దరికో తప్ప అందరికీ సంబంధించిన అనుభూతి. ఇది వ్యక్తుల వ్యక్తిగత ఇష్టాఇష్టాల కోవకు చెందే విషయం కాదు.

భావాల విషయంలో అయితే ఈ 'దగ్గిరా-చూరం', 'తనా-పరాయి' సూత్రం వర్తించదు. ఏవి సరైన భావాలైతే వాటినే నేర్చుకోవాలి— అవి స్వంత భాషలో వున్నా, పరాయి భాషలో వున్నా. నా స్థికత్వమే సరైనదైతే, 'భక్తి'ని వదిలేసి నా స్థికత్వాన్నే నేర్చుకోవాలి.

'సమానత్వమే' సరైనదైతే, అసమానత్వాన్ని వదిలేసి సమానత్వాన్నే నేర్చుకోవాలి. భావాల్ని తీసుకోవడానికి స్వంత భాషనించా, పరాయి భాషనించా అనే ప్రశ్న లేదు. కానీ, 'భాషని రాసే విషయం' అలాంటిది కాదు. భావాలను, మనసుకి అందించే భాష, దాని సహజ నుడికారంతో వుండక పోతే దానివల్ల ఎంతో కొంత నష్టం జరుగుతుంది. మాతృ భాష మాత్రమే తెలిసిన మనిషికి పరాయి భాషలో చెప్పడం ఎలాంటిదో, 'పరాయి పద్ధతుల'తో చెప్పడం కూడా అలాంటిదే. దానివల్ల ప్రయోజనం వుండదు.

కర్మణి వాక్యాలే కాదు, పరాయి భాషలనించీ యథా తథంగా తీసుకునే "నిర్ణయం తీసుకున్నాను" ('నిర్ణయించు కున్నాను'— అనడానికి బదులు)—లాంటి వాక్యాలుకూడా పరాయితనంతోనే వుంటాయి. అందుకే అనువాదాలు చేసే వారు, తమకు సాధ్యమైనంతవరకూ వాడుక భాషలో వుండే సహజత్వానికి తగిన విధంగానే అనువాదం చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తూ వుంటారు. అలా చెయ్యాలన్నదే సరైన సూత్రం— చెయ్యగలిగినా, చెయ్యలేకపోయినా.

కర్మణి వాక్యాల సమస్య, 'అనువాదం సరిగా లేకపోవడానికి' సంబంధించిన సమస్య కాదు. ఒరిజినల్ గా తెలుగులో

రాసేవారు కూడా కర్మణి వాక్యాలు రాస్తున్నారంటే, ఇది అనువాద సమస్య కాదు.

తెలుగు వామకకి పరాయిగా వుండే ఏ పద్ధతివల్లా పాఠకులలోగానీ, శ్రోతలలోగానీ సహజమైన ప్రతిస్పందన వుండదు.

అయితే, ఆ 'అసహజత్వం'లో కూడా కొన్ని తేడాలు వుంటాయి. అన్నిటినీ ఒకే గాటన కట్టకూడదు.

ఈ ఉదాహరణ చూడండి—

- 1) ఆమె, ఆ సంగతి నిర్ణయించింది.
- 2) ఆమె, ఆ సంగతి గురించి నిర్ణయం తీసుకున్నది.
- 3) ఆమెచేత, ఆ సంగతి, నిర్ణయించబడింది.

ఈ 3 వాక్యాల్లో, క్రియల గురించే ఇక్కడ చూడాలి.

- 1).....నిర్ణయించింది.
- 2).....నిర్ణయం తీసుకున్నది.
- 3).....నిర్ణయించబడింది.

మొదటిది, తెలుగు వామకకి పూర్తిగా సహజం. ఇందులో తెలుగు వ్యాకరణ సూత్రాలే వున్నాయి. తెలుగులో 'క్రియ', లింగమూ, నచనమూ, కాలమూ తెలిసేలాగ వుంటుంది. 'నిర్ణయించింది' అన్నప్పుడు అది స్త్రీలింగమనీ, ఏకవచనమనీ, భూతకాలమనీ తెలుస్తూ వుంటుంది.

2వ వాక్యం కొంత అసహజం. భావాన్ని వ్యక్తపరిచిన విధానం పరాయి భాషకు సంబంధించింది. అయినా, ఇది కూడా తెలుగు వ్యాకరణ సూత్రాలతోనే వుంది. ఇక్కడ కూడా లింగమూ, వచనమూ, కాలమూ తెలుస్తున్నాయి.

3వ వాక్యంలో, భావాన్ని వ్యక్తపరిచిన విధానమే కాదు, అసలు వ్యాకరణమే పరాయిది. 'నిర్ణయించబడింది' అన్నప్పుడు, స్త్రీచేతా, పురుషుడిచేతా, ఒక్కరిచేతా, ఎక్కువమందిచేతా-అనే విషయాలేమీ తెలియవు, ప్రత్యేకంగా చెప్పే తప్ప. ఇందులో, 'కాలం' ఒక్కటే తెలుస్తుంది. ఇది తెలుగు వాక్య నిర్మాణ స్వభావానికే విరుద్ధమైనది.

2వ వాక్యంలో వున్న పరాయితనంతో పోలిస్తే, 3వ వాక్యంలో వున్న పరాయితనం చాలా భిన్నమైనదీ, తీవ్రమైనదీ.

'ఒక భాషమీద ఇతర భాషల ప్రభావాలు కూడా వుంటాయి కదా? ఏ భాష అయినా, ఇతర భాషల పద్ధతుల్ని తనలో ఇముచ్చుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి కదా?'— 'అనే వాదం 2వ వాక్యానికి వర్తిస్తుందిగానీ, 3వ వాక్యానికి వర్తించదు. 'ఇతర భాషా పద్ధతుల్ని ఇముచ్చుకోవడం' అనే విషయంలో, 2వ పద్ధతికీ, 3వ పద్ధతికీ ఒకే స్థానం ఇవ్వకూడదు. అవసరమైతే 2వ పద్ధతిని ఇముచ్చుకోవచ్చు. అది క్రమంగా తెలుగులో ఇమిడిపోవడానికి అవకాశం వుంది. కానీ, 3వ పద్ధతి ఎప్పటికీ తెలుగులో ఇమడదు.

"కర్మణి వాక్యాలలో వున్నది తెలుగు వ్యాకరణం కాకపోతే మాత్రం ఏమిటి? వ్యాకరణ లక్షణాల్ని కూడా

ఇతర భాషల నించీ తీసుకోకూడదా?” అని ఎన్నరైనా అర్థటా రనుకుందాం.

‘ఇతర భాషల నించీ’ అంటే ఇంగ్లీషు నించేనా, హిందీ నించీ కూడానా? హిందీలో అయితే, ‘అకర్మక క్రియల’తో కూడా కర్మణి వాక్యాలు రాసే పద్ధతి వుంది. మరి, దాన్ని కూడా తెలుగులోకి తీసుకోవచ్చునా?

‘అకర్మక క్రియలతో కర్మణి వాక్యాలు రాయడం’ గురించి తెలియని ‘కొంతమంది’ పాఠకుల కోసం, మొదట రెండు మూడు ఉదాహరణలు ఇస్తాను.

‘రాముడు అన్నం తిన్నాడు’— అనే వాక్యంలో, రాముడు - కర్త. తిన్నాడు - క్రియ. ‘దేన్ని తిన్నాడు?’ అని ప్రశ్నించుకుంటే ‘అన్నం’ అని జవాబు వస్తుంది. కాబట్టి అన్నం ‘కర్మ’ అవుతుంది. ‘తినడం’ అన్నప్పుడు, ‘అన్నం’ కాకపోతే, చొట్టో, పళ్ళో, ఇంకొకటో, ఏదో ఒక పదార్థం వుండి తీరుతుంది. అంటే, ‘తినడం’ అనే క్రియ, ‘కర్మ వున్న’ క్రియ. అంటే ‘సకర్మక’ క్రియ.

అన్ని క్రియలూ సకర్మక క్రియలుగా వుండవు.

“రాముడు నడిచాడు”— అనే వాక్యంలో రాముడు - కర్త. నడిచాడు - క్రియ. ఇక్కడ, ‘కర్మ’ ఏమిటి? ‘దేనిని నడిచాడు?’ అని ప్రశ్నించుకుంటే ఏం జవాబు వస్తుంది? ఏ జవాబూ రాదు. ప్రశ్నే తప్పు ప్రశ్న అవుతుంది. ఇక్కడ ‘కర్మ’ లేదు. అంటే, ‘నడనడం’ అనే క్రియ, ‘కర్మలేని’ క్రియ. అంటే ‘అకర్మక క్రియ.’

క్రియలలో కొన్ని క్రియలు, 'సకర్మక క్రియలు'గా వుంటే, కొన్ని క్రియలు 'అకర్మక క్రియలు'గా వుంటాయి.

పకర్మక క్రియలలోనే 'బడు' ప్రయోగాలు 'అర్థం చెడిపోకుండా' వుంటాయి.

"రాముడు అన్నం తిన్నాడు" - అనే వాక్యాన్ని, "అన్నం, రాముడిచేత తినబడింది" అని రాస్తే, ఈ పద్ధతి నెలుగులో సహజమైనది కాకపోయినా, ఇలా రాసినందున అర్థం మాత్రం చెడదు.

"రాముడు, అన్నం తిన్నాడు" - అన్నా, "అన్నం, రాముడిచేత తినబడింది" అన్నా రెండు వాక్యాలకీ అర్థం ఒకటే. రెండో వాక్యం అర్థంలేని వాక్యం అవదు.

కానీ, అకర్మక క్రియలలో 'బడు' ప్రయోగాలు చేస్తే, ఆ వాక్యాలు అర్థం లేనివి అయిపోతాయి.

'రాముడు నడిచాడు' - అనే వాక్యాన్ని, 'రాముడి చేత నడవబడింది' అని 'బడు' ప్రయోగంతో రాస్తే దాని అర్థం ఏమిటి?

"పక్షి ఎగిరింది" అనే వాక్యాన్ని,

"పక్షిచేత ఎగరబడింది" అని రాస్తే?

"గాలిచేత వీచబడింది."

"నదిచేత ప్రవహించబడింది."

"సూర్యుడిచేత ఉదయించబడింది" -

ఇలా, అకర్మక క్రియలలో కూడా 'బడు' వాక్యాలు

రాస్తే, తెలుగులో అది అర్థం పర్థంలేని పిచ్చిభాష అవుతుంది.

అయితే, అకర్మక క్రియలతోకూడా 'బమ' వాక్యాలు రాసే పద్ధతి హిందీలో వుంది.

—“ఆమెచేత నిద్రపోబడింది”

—“అతనిచేత నడవబడింది”

—“పక్షిచేత ఎగరబడింది”— ఇలా.

ఈ రకం వాక్యాలిన్ని హిందీలో 'భావ వాచ్య' అంటారు. ('హిందీ రచన' - 2, పేజీ 52, దక్షిణ భారత్ హిందీ ప్రచార సభ, మద్రాసు)

హిందీ ప్రేమగీతాల్లో అక్కడక్కడా “తేరే బినా రహా నజాయ్” (నువ్వు లేకుండా నాచేత వుండబడదు) లాంటి మాటలు వుంటాయి.

కాబట్టి, ఇక్కడ ప్రశ్నేమిటంటే, తెలుగుకి అసహజమైన ఒక వ్యాకరణ లక్షణాన్ని 'ఇంగ్లీషు నించి తీసుకోవచ్చును' అన్నట్టయితే, తెలుగుకి అసహజమైన ఇంకో వ్యాకరణ లక్షణాన్ని హిందీ నించి కూడా తీసుకోకూడదా?

తెలుగులో కూడా—ఇంగ్లీషులోలాగే సకర్మక క్రియలతో కర్మణి వాక్యాలు రాస్తే, హిందీలోలాగ అకర్మక క్రియలతో కూడా కర్మణి వాక్యాలు (నిజానికి ఇవి అకర్మణి వాక్యాలు) రాయకూడదా?

అకర్మక క్రియలతో కర్మణి వాక్యాలు రాయడం తెలివితక్కువతనమనీ, అది కర్మణి వాక్యాలు రాయడం చేతగాకపోవడమనీ ఎవరైనా అనడానికి వీలుందా?

హిందీ చదివి, హిందీనించి అనువాదాలు చేసే తెలుగు పండితులూ, టీచర్లూ, బోలెడుమంది వున్నారు. అనేక వందల హిందీ పుస్తకాలు తెలుగులోకి వస్తున్నాయి. హిందీ మూలంలో అకర్మక క్రియలతో రాసే కర్మణి వాక్యాలు వుంటే, వాటిని అలాగే తెలుగులోకి దించవచ్చునా, దించ కూడదా? 'సకర్మక క్రియల కర్మణి వాక్యాలనే తెలుగులోకి తేవచ్చు. అకర్మక క్రియల కర్మణి వాక్యాలిన్ని అదే పద్ధతిలో అనువాదం చేయకూడదు' అనడానికి ఎవరికైనా ఎలా హక్కు వుంటుంది?

ఈ రకంగా ప్రశ్నించుకుంటే చివరికి తేలేదేమిటంటే— తెలుగు వాక్య నిర్మాణ స్వభావానికి విరుద్ధమైన ఏ పద్ధతీ పనికిరాదు—అనే. అకర్మక క్రియలతోనే కాదు. సకర్మక క్రియలతో కర్మణి వాక్యాలు రాయడం కూడా తెలుగు వ్యాకరణానికి విరుద్ధమే కాబట్టి, రెండు పద్ధతుల్ని నదిలెయ్యాలని తేలుతుంది.

'ఇతర భాషల నించీ తీసుకోవడం' అన్నప్పుడు, అలా తీసుకోవడానికి కూడా కనీసమైన అనకాశం వుండాలి. పరభాషల నించీ విడివిడి పదాల్ని తెచ్చుకోవడానికీ, పదాల గుత్తుల్ని తెచ్చుకోవడానికీ, వ్యాకరణాన్నే తెచ్చుకోవడానికీ నేడా ఏమిటో అర్థం చేసుకుంటే, భక భాష, ఇతర భాషల

నించీ ఎలాంటి విషయాల్ని తెచ్చి ఇముచ్చుకోగలదో, ఎలాంటి విషయాల్ని ఇముచ్చుకోలేదో తెలుస్తుంది. కర్మణి పద్ధతిని వదలకుండా కొంతమంది ఎప్పుడూ దాన్ని రాస్తూ వుంటే వుండవచ్చు. అంతమాత్రాన అది తెలుగు భాషలో ఇమిడిపోయిందని అర్థంకాదు. హేతుబద్ధతని నదిలేసి, నిరంకుశ ఘోరణులతో, రాసేదంతా భాషకి సహజత్వం అనదు.

ఇంకో విషయం ఏమిటంటే—పదైనా ఒక విషయం రాసేటప్పుడు అన్ని వాక్యాలూ కర్మణి వాక్యాలుగా వుంటే అది పూర్తిగా అసహజంగా వుంటుందని అందరూ ఒప్పు కుంటారు. కర్మణి వాక్యాలి సమర్థించేవారు కూడా, ‘అన్ని వాక్యాలూ కర్మణి వాక్యాలుగా రాయవచ్చు’—అనరు. అన్ని వాక్యాలూ కర్మణి పద్ధతిలో వుండడం నూటికి నూరు వాళ్ళూ అసహజం అయితే, నూటికి 5 వాక్యాలు ఆ పద్ధతిలో వుంటే, అప్పుడు 5 శాతం భాష అసహజంగా వుండదా? పోనీ, నూటికి ఒక్క వాక్యమే అలా వుంటే అప్పుడు ఒక్క శాతం భాష అసహజంగా వుండదా?

సాధారణంగా ఎలాంటి సందర్భాలలో ‘బడు’ ప్రయోగాలు రాశాలో కొన్ని ఉదాహరణలు చూడండి.

1) “భారతదేశంలో పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థలు ప్రవేశ పెట్టబడి రెండు దశాబ్దాలు గడిచినవి.”

ఈ వాక్యాన్ని ‘బడు’ ప్రయోగం లేకుండా — “భారతదేశంలో, పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థలను ప్రవేశపెట్టి రెండు శతాబ్దాలు గడిచినవి” అనమాడదా? ‘ప్రవేశపెట్టి’

అనవలసినచోట 'ప్రవేశ పెట్టబడి'. అని తికమకగా చెప్పడం ఎందుకు? భాషలో సహజత్వాన్ని నిష్కారణంగా పామ చేసుకోవడం ఎందుకు?

2) "ప్రజలచేత మనం కోరబడ్డాము" — అట!

'ప్రజలు మనల్ని కోరారు' — అనవచ్చు కదా? జరిగిన దాన్ని జరిగినట్టు సూటిగా చెప్పడానికి ఏమిటి అభ్యంతరం?

'ప్రజలు మనల్ని కోరారు' — అనే మాటలు ఎంత చదువుకోని వారికైనా; చిన్న పిల్లలకైనా తేలిగ్గా అర్థమవుతాయి.

'ప్రజలచేత కోరబడ్డాము' — అంటే అది ఎంతమందికి అర్థమవుతుంది? అర్థమైనప్పుడు కూడా, ఆ భాష, మనసుకి ఎలా వుంటుంది?

3) "మరి ఈ డబ్బు ఎక్కడ ఎలా వుండుతుంది, ఎలా పంపినే చేయబడుతుందీ, పోనీ ఎలా అనుభవించబడుతుందీ... ఇది తేలిస్తే..."

ఇలాంటి భాష, చదివినవారికందరికీ, వినేవారికందరికీ చక్కగా అర్థమవుతుందని చెప్పగలరా?

4) "ఆత్మహత్య కాదు, హత్య చెయ్యబడింది"

దీన్ని — "ఆత్మహత్య కాదు, హత్య చేశారు" అనవచ్చు.

'బదు' పద్ధతిలో రాసేవాళ్ళు ఏమంటారంటే, — 'కర్త' సంగతి ఎత్తకుండా, జరిగిన విషయాన్ని మాత్రమే

ప్రధానం చేసి చెప్పడానికీ బతు పద్ధతి బాగుంటుంది' అంటారు.

అలా చెప్పాలన్నా కూడా 'బతు' పద్ధతి లేకుండానే చెప్పవచ్చు.

"అత్మహత్య కాదు, హత్య చేశారు" అన్నప్పుడు కూడా 'అక్కడ తమిళం 'కర్త' ప్రసక్తి లేదు. "ఎవరో హత్య చేశారు" అని దాని అర్థం. మాట్లాడుకునేటప్పుడు ఇలాగే అంటాం.

'ఎవరో' అనే ఆలోచనసూచక పాఠకులకు రాకూడదా! అసలు, కర్త ప్రసక్తి లేకుండా చెప్పాలనే ప్రయత్నం ఎందుకు వుండాలి!

"అత్మహత్య కాదు, ఎవరో హత్య చేశారు" అని సూటిగా చెప్తే, "ఇంత కుర్మార్గం చేసింది ఎవరు! ఎవరు చేశారేమి!" అని, ఆ వాక్త చదివిన వారి కోపమా, బాధో, ఏదో ఒకటి కలగడానికీ అవకాశం వుంటుంది. కానీ, "హత్య చెయ్యబడింది" అని చెప్తే, కర్త టూద! దృష్టి వాకుండా, అమిగి జరగవలసినదేదో జరిగినట్లు అనిపిస్తుంది. 'అన్నం తినబడింది' అన్నప్పుడు అన్నానికీం జరిగిందో గెలిసినట్టే, 'అమి హత్య చెయ్యబడింది' అన్నప్పుడు, అమిగిం జరిగిందో మాత్రమే గెలుస్తుంది. ఆ వాక్యం చదివిన మనిషికి, హత్య ఎవరు చేశారు— అనే ఆలోచన వుట్టదు.

రాసిన భావనిబట్టి, చదివే మనిషిలో ప్రతిఫలదన కలుగుతూ వుంటుంది. కర్మణి వాక్యాలు చదివినప్పుడు,

కర్తల సంగతి మరుగున పడిపోతుంది. 'హత్య ఎవరు చేశారు?' — అని అలోచించడానికి దోహదం చేయని పద్ధతిలో విషయం రాయడమంటే, అది 'హత్య'కు గురిఅయిన మనిషికి, పాఠకులకూ కూడా ఘోరమైన అన్యాయమే.

5) "ముందు ముందు ఏ కమిషన్ నియమించబడినా, దాని కార్యకలాపాలు బహిరంగంగా ప్రజల సమక్షంలో నిర్వహించబడడం అవసరం"

ఒక్క వాక్యంలో, రెండుచోట్ల బదు ప్రయోగాలు! ఇది ఇంగ్లీషునించీ అనువాదం చేసిన వ్యాసంలో వాక్యమే కావచ్చు. అయితే మాత్రం, దీన్ని నేలుగు పద్ధతిలో రాయడం కష్టమా?

"ముందు ముందు ఏ కమిషన్ నియమించినా దాని కార్యకలాపాలను బహిరంగంగా ప్రజల సమక్షంలో నిర్వహించడం అవసరం" అని సునాయాసంగా రాయవచ్చు. ఇలా రాయడం లేదంటే, రాయాలనే 'దృష్టి' లేకనేగానీ, రాయలేక కాదు.

'బదు' ప్రయోగాలు వేకుండా మార్చి రాసిన వాక్యం ఎంతో సూటిగా అర్థమవుతూ వుంటే, బదు ప్రయోగాల వాక్యం ఎంతో కొంత అస్పష్టంగానే వుంటుంది.

'కమిషన్ నియమించబడడం', 'నిర్వహించబడడం' అనే మాటల్లో కర్తలు మరుగున పడిపోయి పనులు

ప్రజలకు సంబంధం లేకుండా పెద్ద పెద్ద నాయకులతోనో, అధికారులతోనో జరిగే చనుల్లాగా కనపడతాయి.

‘కమిషన్ ని నియమించడం’, ‘నిర్వహించడం’ అనే పద్ధతిలో చెప్తే ఆ పనులు వాతకుల మనసులకు దగ్గరై, ఆ పనుల గురించి ఆలోచనలు వస్తాయి.

6) ప్రతికా రచనలో భాషా ప్రయోగాల గురించి తన వ్యాసంలో కొన్ని పద్ధతులు చెప్తూ, ఒక వ్యాసకర్త, ఒక చోట ఇలా అంటాడు—

“అటువంటి పద్ధతులు కొన్ని ఈ వ్యాసంలో పరిశీలించబడ్డాయి”

‘నేను పరిశీలిస్తున్నాను’ అనే పద్ధతిలో తన కర్తృత్వాన్ని చెప్పుకోకుండా వుండడం కోసం ఇలా “పరిశీలించబడ్డాయి” అనే పద్ధతిలో చెప్పారన్నమాట.

కానీ, ఆ పద్ధతులు ‘ఎవరిచేత పరిశీలించబడ్డాయి?’— ఆ వ్యాసం రాసిన రచయిత చేతనే కదా? ఇంకెవరో వచ్చి ఆ పరిశీలించే పని చెయ్యడం లేదు కదా? అలాంటప్పుడు, రచయిత, తను చేసే పనిని సూటిగా చెప్పకుండా తికమకగా చెప్పడం ఎందుకు? “అటువంటి పద్ధతులు కొన్నిటిని ఈ వ్యాసంలో పరిశీలిస్తాను” అనడానికి ఏమిటి సంకోచం? పోనీ, కర్తృత్వ బాధ్యతనంతా తన ఒక్కడి మీదే వేసుకోవడం ఇష్టం లేకపోతే, “అటువంటి పద్ధతులు కొన్నిటిని ఈ వ్యాసంలో పరిశీలిద్దాము” అనవచ్చు. అప్పుడు విషయం

ఎంతో సూటిగా వుంటుంది. కర్తని నెలియనివ్వకుండా చేసే ప్రయత్నం ఎందుకు వుండాలి?

ఈ రచయిత, ఈ వ్యాసంలోనే ఇంకోచోట కూడా “ఇక్కడ ప్రాచీన భాషంటే సంస్కృతం ఉద్దేశించబడింది” అంటాడు. ఇది చక్కగా ప్రతి పాఠకుడికీ అర్థమవుతుందనీ, అర్థమైనా ఇది పాఠకుల మనసులకు భాషకు సంబంధించిన అనుభూతిని ఇస్తుందనీ ఈ రచయిత అనుకుంటూ వుంటే అది చాలా భావం. ఈ పద్ధతిలో చెప్పడంవల్ల ఆయన శ్రమ అంతా “బూడిదలో పోయబడ్డ పన్నీరు” అయిపోనే ప్రమాదమే ఎక్కువగా వుంది.

7) “దొంగతనం చేయవారు శిక్షించబడుదురు”

దొంగతనం చేసేవారికి, ‘శిక్ష’ గురించి చెప్పి భయ పెట్టడమే అవసరమైతే, అదేదో వారికి అర్థమయ్యేటట్టు రాయడం మంచిది. “దొంగతనం చేసేవారికి శిక్ష పడుతుంది” అనో, “దొంగతనం చేసేవారిని ప్రభుత్వం శిక్షిస్తుంది” అనో— సూటిగానే చెప్పవచ్చు.

8) “...రాష్ట్రం, నెలుగుదేశం పరిపాలనలో 13వ స్థానానికి నెట్టివేయబడిందని ఆయన విమర్శించారు.”

“రాష్ట్రం... నెట్టివేయబడిందని” అనడానికి బదులు, “రాష్ట్రాన్ని... నెట్టివేశారని” అనడానికి కొంచెం ఇబ్బంది గానో, సంకోచంగానో వుండవచ్చు. ఇలాంటి సందర్భాలలో కర్మణి పద్ధతే సాఖ్యంగా వున్నట్టు కనపడుతుంది. కానీ, అది

నిజం కాదు. 'నెట్టివేయబడడం'లో ఏం అర్థం వుందో, 'నెట్టివేయడం'లో ఆ అర్థమే వుంది. కాబట్టి "రాష్ట్రాన్ని... 13వ స్థానానికి నెట్టివేశారని ఆయన విమర్శించారు" అని మామూలుగా నిస్సంకోచంగా రాయవచ్చు. ఒకవేళ, 'నెట్టివేయడం' అనే మాటలు రాయడం సచ్చకపోతే, "18వ స్థానానికి దిగజార్చార"నో అలాంటి ఇంకో మాటతోనో చెప్పవచ్చు. అంటే, ఒక్కోసారి, మాటల్ని కొంచెం మార్పు కుంటే, కర్మణి పద్ధతి లేకుండా, మామూలు పద్ధతిలో రాయవచ్చు. కానీ, ఏవేవో మాటల కోసం వెతుక్కోవలసిన అవసరం లేదు. కర్మణి వాక్యం ఏ క్రియతో రాయదల్చు కుంటానో ఆ క్రియతోనే మామూలు వాక్యం రాసెయ్య వచ్చు.

9) ఈ పేరా చూడండి:

“విశ్వవిద్యాలయం మొదట దానిని అంగీకరించి, ఈ విషయం గురించి ఇతర సమాచారంతో పాటు ముద్రించింది. రెండో నివేదికను పరిగణనలోనికి తీసుకోలేదు. అంతేత గుర్తాడ దానిని నావిశ్వ ప్రచురణాలయం ద్వారా ముద్రించారు. దాని అనువాదం పాఠకులకు ఇప్పుడు అందజేయబడుతోంది”

అన్ని వాక్యాల్నా మామూలుగా రాసి, చివరి వాక్యం, కర్మణి పద్ధతిలో రాశాడు. ఈనగాచి నక్కలపాలు చేసినట్లే ఇది.

“విశ్వవిద్యాలయం... ముద్రించింది”

“రెండ్ నివేదికను... రిసెక్టరు”

“గురజాడ... ముద్రించారు”

ఇలా మామూలు పద్ధతిలోనే రాస్తూ వచ్చిన రచయిత, ఆ చివర కూడా “దాని అనువాదాన్ని పాఠకులకు ఇప్పుడు అందజేస్తున్నాము” అనడానికి ఏమిటి అభ్యంతరం?

ఆ ‘ముందుమాట’లోనే ఇంకోచోట “గ్వరలో, ‘బిల్వగీయం’, ‘కొండుబట్టియం’ వున్న సంపుటం వెలువడుతుంది” అని మామూలుగానే అన్నారు. ఇక్కడ కూడా “నెలువరించబడుతుంది” అనలేదే? అన్ని వాళ్ళాల్లా మామూలుగా రాసి, ఒక్కచోట మాత్రం ‘బడు’ ప్రయోగం చేశారు. ఇది కేవలం ‘అలవాటు’ తప్ప ఇంకేమీ కాదు.

కర్మగి పద్ధతిలో రాసేవారిలో చాలామంది కర్తృత్వాన్ని చెప్పుకోవడానికి సంబంధించిన చిడియంతోటి, ఒక అలవాటుతోటి మాత్రమే ఆ పద్ధతిలో రాస్తారు. భాషకి సంబంధించిన ఈ అలవాటుని వదిలేయ్యడం మంచిదా, నిలుపుకోవడం మంచిదా అనేదే ‘కర్మగి పద్ధతి’కి సంబంధించిన సమస్య.

“భాషలో ఇది ఎలాగూ కొంచెం అలవాటైపోయింది కదా! ఇందులో ‘పరాయితనం’ అనేది కొంచెం ఎక్కువగా వున్నమాట నిజమే అయినా, అలవాటైపోయిన విషయంగా

దీన్ని ఎప్పటిలాగే వుండుకోకూడదా?" — అనే ప్రశ్న నస్తుంది.

కర్మణి పద్ధతిని కొనసాగించాలంటే, 'అలవాట్ల పోవడం' అనేది మంచి కారణంగా వుండదు. 'అలవాట్లని' కూడా విమర్శించిచూసుకుని ప్రయోజనం లేనివాటిని ఒదులుకోవలసిందే కదా! వ్యక్తిగానీ, సంఘానికీగానీ, భాషకీగానీ, పనికిరాని అలవాట్లని నదులుకోకపోతే 'సంస్కరణ' అనేదే వుండదు కదా! కాబట్టి, 'అలవాట్లపోవడం' అనే కారణంవల్లగాక, కర్మణి పద్ధతివల్ల ఏదైనా ప్రయోజనం వుంటే దాన్ని నిలుపుకోవచ్చు. 'అలాంటి ప్రయోజనం ఏదైనా వుందా?' అని చూస్తే, అలాంటిదేమీ లేదు. కర్మ ప్రసక్తి లేకుండా చెప్పడం అనే ప్రయోజనం ఒక్కటే వుంది దానికి.

అది హానికరమైనదేగానీ మంచి విషయం కాదు.

'కవిత్వం'లో అయితే కర్మణి పద్ధతిని అక్కడక్కడ కూడా వ్రాహ్మించలేము కదా! 'వచనం'లో మాత్రం దాన్ని అక్కడక్కడా ఎందుకు వాడింతుంది?

"ఫర్వాలేదు, అక్కడక్కడా వాడించవచ్చు" అనే సూత్రం పెట్టుకుంటే ప్రతి ఒక్కరూ కర్మణి పద్ధతిలో రాస్తూనే వుంటారు. భాష అంతా అసహజంగా తయారవుతుంది.

"అక్కడక్కడా కూడా కర్మణి వాక్యాలు రాయడం మంచిది కాదు" అనే అభిప్రాయాన్నే స్థిరపర్చుకుంటే, అందరూ ఆ పద్ధతిలో రాయడం మానేస్తారు. ఆ రకంగా ఆ అలవాటు పోతుంది.

4. వర్తమానకాలంలో స్త్రీలింగ, నపుంసకలింగ, ఏకవచన క్రియల్ని సరిగా రాయకపోవడం :

“రెండు రోజుల నుంచీ కోస్తా జిల్లాలలో ఎడగెరిపి
లేకుండా వర్షం కురుస్తుంది”

ఇందులో, ‘కురుస్తుంది’ అనే భాగం మీదే మన
పరిశీలన. ఇందులో అచ్చుతప్పమీ లేదనీ, దీన్ని రాసినప్పుడీ
ఇలా రాశారనీ అనుకుందాం.

వర్షం - నపుంసకలింగం.

రెండు రోజుల నుంచీ - అనే దాన్నిబట్టి, వాక్యంలో
పున్న కాలం, వర్తమాన కాలం.

‘వర్తమాన కాలం’ అంటే, జరుగుతూ పున్న కాలం.
తెలుగులో నపుంసకలింగానికి కూడా స్త్రీలింగానికి వచ్చే
పద్ధతిలోనే క్రియలు వస్తాయి.

రెండు రోజుల నుంచీ వర్షం కురుస్తూ పుండనీ
విషయాన్ని, మాట్లాడేభాషలో చెప్పకోవాలంటే, క్రియ
కనీసం 6 రకాలుగా వుంటుంది.

- 1) వర్షం కురుస్తోంది.
- 2) వర్షం కురుస్తుంది.
- 3) వర్షం కురుస్తాంది.

- 4) వర్షం కురుస్తుంది.
- 5) వర్షం కురుస్తున్నది.
- 6) వర్షం కురుస్తున్నది.

ఇవేగాక, ఇవి ఇంకా కొన్ని రకాలుగా వుంటేకూడా వుండవచ్చు. (ఇంకా ఎన్ని రకాలుగా వుంటే అన్ని రకాల్ని ఇక్కడ చెప్పుకోవాలి.) ఈ 6 రకాలలోనూ ఏ రకంగా మాట్లాడినా సరైనదే.

“రెండు రోజులనించీ వర్షం కురుస్తోంది” అనడం ఎంత సరైనదో,

“.....వర్షం కురుస్తుంది”—అనడం కూడా అంత సరైనదే.

ఈ 6 పద్ధతుల్లో ఏ పద్ధతి అయినా వర్తమాన కాలాన్ని చెప్తుంది. కానీ, “వర్షం కురుస్తుంది” అనడం మాత్రం వర్తమాన కాలాన్ని చెప్పదు.

“ఇంకా స్పష్టమైన వర్షం కురుస్తుంది”

“రాత్రికి తప్పకుండా వర్షం కురుస్తుంది”— ఇలా జరగబోయే కాలాన్ని చెప్పడానికైతే “కురుస్తుంది” అంటాం.

అంతేకాదు.

“సాధారణంగా జూన్, జులై నెలల్లో వర్షం కురుస్తుంది”

“తుఫాన్ లేదినప్పుడు వర్షం కురుస్తుంది” ఇలా, సాధారణంగా వర్షం ఎప్పుడు కురుస్తూ వుంటుందో జనరల్ గా

చెప్పడానికి తే కూడా “కురుస్తుంది” అంటాం. అంటే, ‘భవిష్యత్’ కాలాన్నిగానీ, అన్ని కాలాలకీ వర్తించే ‘శద్ధర్మ’ కాలాన్నిగానీ చెప్పడానికి “కురుస్తుంది” అంటాం. అంతేగానీ, ప్రస్తుతం జరుగుతూ వున్న కాలాన్ని చెప్పడానికి “కురుస్తుంది” అనం. “రెండు కోజుల నుంచి వర్షం కురుస్తుంది” అనే పద్ధతిలో ‘రాసేవాళ్ళు, మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రాన్ని రాసేభాషలో పాటించకుండా భాషని చాలా తప్పుగా రాస్తున్నారన్నమాట. ఈ కోవకు చెందిన తప్పులు; ‘రాసే భాష’లో చాలాచోట్ల కనపడుతూ వుంటాయి.

కొన్ని ప్రదాహరణలు చూడండి.

1) “అమె రాత్రి నుంచి జ్వరంతో బాధపడుతుంది”

‘అమె’ - స్త్రీలింగం.

‘రాత్రి నుంచి’ - వర్తమాన కాలం.

ఈ అంశాలకు తగినట్లుగా క్రియ లేదు. ‘బాధ పడుతుంది’ అంటే, భవిష్యత్ కాలమో, శద్ధర్మ కాలమో అవుతుంది గానీ వర్తమాన కాలం అవదు. వర్తమాన కాలాన్ని చెప్పాలంటే, “బాధపడుతోంది” అనిగానీ, “బాధ పడుతుంది” అనిగానీ, “బాధపడున్నది” అనిగానీ, ఇంతకు ముందు చూసిన 6 రకాల్లో ఏ రకంగానైనా రాయ వచ్చుగానీ “బాధపడుతుంది” అని మాత్రం కాదు. అలా రాస్తే తప్పు అవుతుంది.

ఈ రకమైన తప్పులు ఇతర కాలాల క్రియలు రాసేటప్పుడు జరగడం లేదు. ‘జరిగిపోయిన కాలం’లో గానీ,

‘జరగబోయే కాలం’లోగానే ప్రక్రియని వాయాలన్నా తప్పు జరగడం లేదు. ‘జరుగునూ వున్న కాలం’లో కూడా, ఇతర సందర్భాలలో అయితే తప్పులు జరగడం లేదు. కేవలం, స్త్రీలింగ, నపుంసకలింగ, ఏకవచన క్రియల విషయంలో మాత్రమే చాలామంది తప్పులు చేస్తున్నారు. ఈ వ్యక్తులు కూడా మాట్లాడటప్పుడైతే ఈ తప్పులు చేయరు. రానేటప్పుడే ఈ తప్పులు జరుగుతున్నాయి.

2) “అదే మీరల్ పట్టణం, నేను మత దురహంకారంతో వుండుతుంది”

మీరల్ పట్టణం - నపుంసకలింగం

నేను - వర్తమాన కాలం

‘వుండుతుంది’, లేదా,

‘వుండునూంది’, లేదా,

‘వుండునున్నది’ అని రానాలి.

‘వుండుతుంది’ - అని మాత్రం కాదు.

3) ఈ వుదాహరణలో సందర్భం ఏమిటంటే - గిరిజనుల భాముల్ని గిరిజనేతరులు తీసుకోకూడదని ఇప్పటిదాకా ఒక చట్టం వుండేది.

ఇప్పుడా చట్టాన్ని రద్దు చేస్తున్నారు. దాన్ని గిరిజనులు వ్యతిరేకిస్తూ, వెనకటి చట్టాన్ని రద్దు చెయ్యవద్దంటున్నారు. అదీ సందర్భం. ఈ సందర్భంలో ఒక పత్రికలో పొడ్డింగు ఇవ్వడం.

“అడవి అంటుకుంటుంది

చట్టం రద్దు వద్దంటుంది”

ఇది రాసిన స్వక్తి అభిప్రాయమైతే వర్తమాన కాలంలో చెప్పాలనే. గానీ, చెప్పింది మాత్రం, భవిష్యత్ కాలంలో.

“అడవి అంటుకుంటున్నది

చట్టం రద్దు వద్దంటున్నది” — అని గానీ,

“అడవి అంటుకుంటూంది

చట్టం రద్దు వద్దంటూంది” — అని గానీ వుండాలి.

4) ఈ పేరాలో 3 వాక్యాలు వున్నాయి. ఇందులో దీర్ఘాల తప్పులైతే 3 చోట్ల వున్నాయి. ఆ సంగతి కాదు ఇక్కడ. ‘వర్తమాన కాల క్రియ’లో తప్పు సంగతే చూచాలి ఇక్కడ.

‘ప్రైవేటు పాఠశాలలు చేసే ఘనమైన వార్షికోత్సవాలకు విద్యార్థుల నుండి చందాలు వసూలు చేయడంతో వారి శల్లిదండ్రులకు డొనేషన్లు, అధిక ఫీజులు, యూనిఫారాలతో పాటు ఈ చందాలు కూడా భారంగా తయారైనాయి. ప్రతి విద్యార్థి చందా తప్పనిసరిగా ఇవ్వాలని యాజమాన్యం నిశ్చయించడంతో అప్పు చేసినా తమ వంతు చందా చెల్లించాల్సి వస్తుందని పలువురు శల్లిదండ్రులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు”

గీత పెట్టినచోట చూడండి. అక్కడ వుండవలసింది — ‘వస్తుందని’ కాదు. ‘వస్తున్నదని’. లేదా, ‘వస్తోందని’. లేదా

‘వస్తూందని’. తల్లిదండ్రులు చెప్తున్నది— ‘జానేవస్తూ, అధిక ఫీజులూ, యూనిఫారాలతోపాటు చందాలు కూడా చెల్లిస్తున్నామనీ, అప్పు చేసినా చందాలు చెల్లించాల్సి ‘వస్తూందనీ’. ఇది వర్తమాన కాలానికి సంబంధించిన విషయమే గానీ, ‘తప్పిపో’ చెల్లించాల్సి రావచ్చునని కాదు.

దీన్ని అచ్చు తప్పుగానో, అంతగా పట్టించుకోనక్కర లేని విషయంగానో నిర్లక్ష్యం చేస్తే, భాషని రాయడంలో జరుగుతోన్న ఒక పెద్ద తప్పని గ్రహించలేని పరిస్థితిలో వుండిపోతాము.

5) ఇది ఒక ప్రకటన. పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో.

“‘పుడియపాడై’ తమిళ చిత్రం తమిళనాడులో నేడు విడుదలై అత్యంత సంచలనం సృష్టించబోతుంది”

“నేడు ... సంచలనం సృష్టించబోతున్నది” — అన్నమాట.

6) ఈ పాఠ్యంలో క్రియ ఎంత కఠిన్ముఖంగా వుందో చూడండి. “సింగరేణి సమ్మి కొనసాగుతోంది”.

సమ్మి, ప్రస్తుతం జరుగుతూ వుంది కాబట్టి “...కొనసాగుతోంది” అని రాశారు. దీన్ని “సమ్మి కొనసాగుతుంది” అని రాస్తే ఎలా వుంటుంది? అది వర్తమాన కాలం అవదు.

7) “అయితే అల్లుని ధన దాహం మాత్రం నీరలేదని, పుట్టింట నుంచి అది గెప్పుని, ఇది కావాలని కూతుర్ని వేధించేవాడని ఆమె వాపోతుంది”

“వాపోతోంది” — లేదా, “వాపోతున్నది” అని రాయలేకపోవడం అన్నమాట!

8) “ఈ మధ్య భాషా కాలుష్యం ఎక్కువవుతుందన్నారు”

ఈ వాక్యాన్ని విడదీసి చూస్తే, తప్పేమిటో బాగా తెలుస్తుంది.

“ఈ మధ్య భాషా కాలుష్యం ఎక్కువవుతుంది+ అన్నారు” — ఇదీ వాక్యం.

“ఈ మధ్య... ఎక్కువవుతుంది” అనడం తప్పు కదా?

“ఈ మధ్య... ఎక్కువవుతోందన్నారు” అనిగానీ,

“ఎక్కువవుతున్నదన్నారు” అనిగానీ వుండాలి.

9) ఇక్కడ సందర్భం: గతంలో ప్రభుత్వ సంస్థల వుద్యోగులు పైవ్రేటు సంస్థలు నడిపే బస్సుల మీద ఆఫీసులకు వెళ్ళే వారట. పైవ్రేటు బస్సులవల్ల ఉద్యోగులు సమయానికి ఆఫీసులకు చేరేవారు కారట. ఇప్పుడు, ఆ వుద్యోగులకు ఆర్టీసీ బస్సులు అందుబాటులోకి రావడంవల్ల, వారు సమయానికి వెళ్ళగలుగుతున్నారట. అదీ సందర్భం.

“గతంలో ప్రభుత్వరంగ సంస్థల ఉద్యోగులు... సమయానికి చేరేవారు కాదని అన్నారు. ప్రభుత్వరంగ వుద్యోగులకు ఆర్టీసీ బస్సులు అందుబాటులోకి రావడంవల్ల వారి ప్రయాణం సాఫీగా సాగుతుందని తెలిపారు”

“సాగుతోందని చెలిపారు”—అని రాయలేకపోయారు.

10) గడ్డర్ కూతురు కూడా తండ్రిలా పాడుతుందని చెప్పే సందర్భం ఇది.

“తన తండ్రిలా తను కూడా గాయని అయినందుకు ఆ అమ్మాయి గర్విస్తుంది”

‘గర్విస్తోంది’ లేదా ‘గర్విస్తున్నది’ అని రాయలేక పోవడం ఇది.

(అసలు ‘గర్వించడం’ అనే మాట గాక, ‘సంతోషించడం’ అనే మాట వాడితే బాగుండేదనుకోండి).

11) “దేశంలో మారుతున్న రాజకీయ పరిస్థితులను చూస్తూంటే అత్యవసర పరిస్థితి తిరిగి విధించే అవకాశం కనిపిస్తుందని రాష్ట్రంలోని మిత్రపక్షాల నాయకులు అనుమానం వ్యక్తం చేశారు”

వర్తమాన కాల క్రియలకు సంబంధించిన తప్పు ఈ వాక్యంలోకి చోట్ల వుంది.

సరైన వాక్యం ఇలా వుండాలి :

“దేశంలో మారుతోన్న రాజకీయ పరిస్థితులను చూస్తూంటే అత్యవసర పరిస్థితిని తిరిగి విధించే అవకాశం కనిపిస్తోందని రాష్ట్రంలోని మిత్రపక్షాల నాయకులు అనుమానం వ్యక్తం చేశారు.

12) “నాకు నెల రోజుల నుంచి చలి జ్వరం వస్తుంది”

ఒక వృత్తిరంలో వాక్యం ఇది. ఈ వృత్తిరం రాసిన వ్యక్తి చదువుకోని మనిషి కాదు. చదువుకోని మనిషి అయినా ఈ విషయం మాట్లాడటప్పుడైతే ఇలా తప్పుగా మాట్లాడడు. తన మాండలికాన్ని బట్టి ‘జ్వరం వస్తోంది’ అనో, ‘వస్తన్నది’ అనో, ‘వస్తుంది’ అనో, వర్తమాన కాల క్రియని సరిగానే చెబుతాడు. రానేటప్పుడు మాత్రం “జ్వరం వస్తుంది” అయిపోయింది.

ఈ వృద్ధాహరణల్ని మీరే సవరించండి.

1. (అప్పుడప్పుడూ రేడియోలో ఇలా చెబుతూ వుంటారు):

“ఇప్పుడు సమయం 5 గంటలు కావస్తుంది”

2. ఉదయ కిరణాలలో వెళ్లు మారెడ్డిపల్లి రైల్వే కాలనీ ఒళ్ళు విరుచుకుంటుంది.

3. ఇప్పుడు మా అమ్మాయి నెల్లూరులో బి.ఇ. కోచింగ్ తీసుకుంటుంది.

4. ఈ సమస్యపై నాగా మిజో ప్రాంతాలలో, సాయుధ పోరాట స్థాయిలో ప్రతిఘటన సాగుతుంది.

5. మీ పత్రికలో (ఫలానా) సీరియల్ చాలా ఇంటరెస్టింగ్ గా సాగుతుంది.

6. చైనాలో ఇంకా ప్రభుత్వ కార్యాలయాల లూటీ, దుకాణాల దగ్ధం జరుగుతుంది.

7. గత 10 సం.ల నుండి, పార్టీ, ప్రజలను అనేక సమస్యలపై కూడగట్టి, వారికి పరిష్కార మార్గాలను చూపెళ్ళుతుంది.

8. ఈనాడు శ్రమ విభజన ప్రగాఢ మవుతుంది.

9. ఆ సంఘం ఇప్పుడు ఎలక్షన్లలో పాల్గొంటుంది.

10. అంతేగాక, అధికారానికి వచ్చినప్పటి నుంచి ఎ.ఐ.ఎ.డి. యం.కె.సు, దాని లీడర్ జయలలితను, ఎలా వేధించాలా అని ఉపాయాలు వెతుకుతున్నట్లు కనిపిస్తుంది.

11. ఈ మధ్య దూరదర్శన్లో ప్రతి గురువారం రావల్సిన తెలుగు పాటల ప్రోగ్రామ్ 'చిత్రలహరి', ప్రతి శుక్రవారం నాడు వస్తుంది. ఇలా చెయ్యడంవల్ల శుక్రవారం చిత్రహాస్ చూడకుండా అవుతుంది.

12. (ఫిలిప్పైన్స్లో మార్కోస్ తల్లి శవాన్ని ఇంకా ఖననం చెయ్యకుండా వుంచారనీ, శవాన్ని చాలా మంది వచ్చి చూస్తున్నారనీ చెప్పే వార్తలో)

“శవాన్ని ఇంకా ఖననం చెయ్యకపోవడంతో పర్యాటకులను అది బాగా ఆకర్షిస్తుందని కొన్ని ప్రతికలు పేర్కొన్నాయి.

13. ఈ కిరాతకం సలక్షణంగా మూడు తరాల నుంచి జరుగుతుంది.

14. ప్రభుత్వ పథకాలపై బహిరంగ సమీక్షలాంటి విధానాన్ని నక్సలైట్లు అమలుజరుపుతున్నట్లు తెలుస్తుంది...

వాహనాలు వెళ్ళడానికి విలుపడని ప్రాంతాల వారికి ఒక క్వింటాలు నొన్నలు, కిలో మిరపకాయలకు సరిపడు డబ్బులు ఇస్తున్నట్లు తెలుస్తుంది.

15. మా చిత్రం త్వరలో మీ ముందుకు రాబోతుంది.

16. ఒక చెట్టుకింద దొంగ సన్యాసి కూర్చుని వున్నాడు. దూరం నించి రాజశేఖరం, ఆయన కుటుంబం వస్తుంది.

17. ముఖ్యమంత్రి చేసిన ప్రకటనపట్ల పోలీసు వర్గాలలో అసంతృప్తి న్యక్తమైనట్లు తెలుస్తుంది.

18. 'గౌరవనీయ రాష్ట్రపతి నెంకట్రామన్ గారికి, జై పూర్ హృదయపూర్వక స్వాగతం పలుకుతుంది'— అని రాసిన బియ్యపుగింజను, జై పూర్ లో, రాష్ట్రపతికి బహుమతి ఇచ్చారు.

19. స్తూపావిష్కరణ సభకు హెచ్చు సంఖ్యలో హాజరై జయప్రదం చేయవలసిందిగా గిరిజన సంఘం కోరుతుంది.

20. నదుల్లో ప్రస్తుతం ప్రమాద సూచికలను మించి ఏమీ మీటర్ల ఎత్తున నీరు ప్రవహిస్తుంది.

5. పరమానందయ్య శిష్యుల

జ ర్న లి జం :

పరమానందయ్య శిష్యులు చాలా ఆమాయకులు. వాళ్ళకి సాధారణ లోకజ్ఞానం కూడా వుండదు. గురువు ఏదైనా విషయం గురించి ఎంత చక్కగా చెప్పినా ఏ విష

యాన్ని ఎక్కడ ఎలా పాటించాలో వాళ్ళు బొత్తిగా గ్రహించుకోలేదు..

గురువు ఎప్పుడో ఏదో సందర్భంలో ఒకసారి చెప్పు తారు. 'మాట్లాడేటప్పుడు చక్కగా శ్రావ్యంగా నిదానంగా మాట్లాడాలి'. అని. గురువు 'శ్రావ్యంగా, నిదానంగా మాట్లాడమన్నాడు కదా' అని, గురువు ఇల్లు తగలబడి పోతూంటే శిష్యులంతా కలిసి పాపగూరలో వున్న గురువు దగ్గరికి పరిగెత్తుకు వెళ్ళి సంగతేమిటో తావీగా సంగీతంతో చెప్పడం ప్రారంభిస్తారు. ఇల్లు పూర్తిగా తగలబడ్డాకే ఆ సంగీతం ముగుస్తుంది.

సరిగ్గా ఇలాగే వుంటాయి, ఇప్పటి ప్రతికల్లో కొన్ని వార్తలు. ఎంత విషాదాన్ని అయినా 'కవిత్వం' తోనో 'హాస్యం'తోనో చెప్పుకొస్తారు ఇప్పటి జర్నలిస్టులు.

ఈ జర్నలిస్టులు, పరమానందయ్య శిష్యుల్లాంటి 'అమాయకులు' కారు. ఇప్పుడు అమాయకులపాత్ర ధరించే వాళ్ళు - పాఠకులు. వీళ్ళకి, ప్రతికలలో ఏ విషయం ఎలా వున్నా తప్పు కవపడదు.

కొన్ని రకాల వార్తల్ని ప్రతికల్లో ఎలా చెప్పాలో చూడండి.

1) హైదరాబాద్ లో ఒక లెక్కరయ పాత వుస్త్రాలు స్టో మీద కాలుస్తూ తను కట్టుకున్న నైలాన్ చీరకి నిప్పుంటు కుని ఒళ్ళు కాలి మరణించిందని ఒక వార్త. ఒక ప్రతికలో ఈ వార్తకు పెట్టిన హెడ్లింగు ఏమిటంటే—

“పాత వుత్తరాలు కాలే, ఓ ఆడబతుకు కూలె”

‘కాలే, కూలె’ అని ప్రాసలు చూసుకుని కవిత్వం రానే సందర్భమా ఇవి? ఈ కవిత్వం రాయడం కన్నా, ‘ఆడ వాళ్ళు చావుకైనా సిద్ధంగా వుంటున్నారే గానీ నైలాస్టూ, పోలిష్టర్లూ మాత్రం మానడంలేదు. చదువుకున్న స్త్రీలు కూడా ఈ విషయం గ్రహించడంలేదు’- అని నాలుగు మంద లింపు మాటలు రాసి వున్నా, అది ఆ మరణించిన స్త్రీకి మీద సామభూతిని కనబరిచేది. కానీ, రాసిన వార్తలో సామభూతి లేకపోగా “కాలే, కూలె” అని అసందర్భమైన కవిత్వం!

2) వరదలతో అనేక నందల గ్రామాలు మునిగిపోతూ వుంటే—

“నిర్వాసితుల గుండెల్లో నరద కొద” అని కవిత్వం!

‘నరద’కి ‘కొద’కి ప్రాస కలిసినందుకు సంబరం.

3) పత్తి నైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుని చచ్చిపోతూ వుంటే—

“పత్తి నైతుల మిత్తి”

పత్తి, మిత్తి!

ఒక విమాద వార్త అందగానే దానిమీద ఏం కవిత్వం రాద్దామా అని ప్రాసల కోసం వెతుకులాటేనా?

4) ఎక్కో ఒకచోట కోడుకి అడ్డంగా రైల్వేగేటు వుంది. రైళ్ళు వచ్చినప్పుడల్లా కోడుమీద ట్రాఫిక్ ఆగిపో

వలసి వస్తూ వుంటుంది. ఇది ఆ ప్రాంత ప్రజలకు చాలా బాధాకరంగా వుంది. అదీ వార్త. ఈ వార్త అంతా హాస్య ధోరణిలోనే సాగింది. రోగుల్ని అర్జంటుగా ఆస్పత్రులకు తీసుకుపోవలసి వచ్చినప్పుడు చాలామంది రోగులు ఈ క్రాసింగ్ దగ్గరే 'హరీ' మంటున్నారట !

5) ఒక మనిషి కట్టుమపట్లు పూడిపోయి, గొంతులో ఇరుక్కుపోయి, పూపిరాడక, వెంటనే మరణించాడు. ఇక ఈ వార్త రాసే మనిషికి కావలసినంత సంబరం ! కట్టుమ పళ్ళే కదా అని వాటిమీద చిన్న చూపు చూడకూడదట, వాటికి స్థానభ్రంశం కలిగిందంటే ఒక్కోసారి కొంప ముంచెయ్యగల వట. అంతే అయిందట ఒక క్రీడాకారుని పని. క్రీడాకారుడు ఆడుతూ వుండగా కట్టుమ పళ్ళు తూలిపడ్డాయట. 'అని చక్కా బయటపడ్డా సరిపోయేది. సారంగంలా వున్న గొంతులో దూరి, పచ్చి వెలక్కాయలా గొంతుకు అడ్డం పడ్డాయి !' ఇలా సాగుతుంది వార్త అంతా. ఒక మనిషి చచ్చిపోయేటంత ప్రమాదం జరిగితే అదేమన్నా నవ్వుతూ పేలుతూ చెప్పుకునే ముచ్చటా ? కానీ, పత్రికల్లో అది కూడా నవ్వించే వార్తే.

6) ఒక స్త్రీ భర్త వేధింపులు భరించలేక ఒళ్ళు కాల్చుకుని ఆత్మహత్య చేసుకుంది. ఆమె పేరు సీత. కాబట్టి మన పత్రిక నామ ఆ వార్తకి ఇచ్చిన శీర్షిక -

“సీతాదేవి అగ్ని ప్రవేశం !”

7) తెనాలి నుంచి హైదరాబాద్ వస్తున్న బస్సు హైదరాబాద్ సరిహద్దులలో హఠాత్తుగా తగలబడిపోయి,

ఆ ప్రమాదంలో 24 మంది చచ్చిపోయారు. అప్పుడు, ఒక పత్రికలో, కార్టూనులో, ఒకావిడ ఇంకో అవిడతో ఇలా అంటుంది.

“మా అబ్బాయి పెళ్ళికి బస్సు ఏర్పాటు చేశాం రమ్మంటే ఒక్కళ్ళూ వస్తామనడం లేదమ్మా!”

బస్సు తగలబడి జనం చచ్చిపోతే, నెంటనే దానిమీద హాస్యంగా జోకులూ, కార్టూనులూనా?

ఇంకో పేసరుతో — రైలు ప్రమాదం గురించి ఇంకో కార్టూను. బ్రిడ్జిమీద రైలు ఆగి వుంటుంది. ప్రయాణీకులు రైల్వోంచి దిగి బ్రిడ్జిమీద నడుస్తూ వుంటారు. ఆ కార్టూను కింద ఇలా రాసివుంది.

“రైలు సురక్షితంగా బ్రిడ్జి దాటక మళ్ళీ ఎక్కుతారట!”

ఇదీ వరస!

8) ఒక ‘కారు’కి ప్రమాదం జరిగితే —

“కారు విషాదం కమ్మిన రోజు” అని హెడ్డింగు!

‘కారు చీకటి’ అన్నట్టు. ‘కారు’కి జరిగిన విషాదం కాబట్టి ‘కారు విషాదం!’ అది ఎలాంటి వార్త అయినా సరే, ప్రాసలూ స్లేషలూ చూసుకుంటూ వుంటారన్నమాట!

9) జోరున నర్సం కురుస్తూ వుండగా ఒక తెల్లవాడు రుగ్మామున, ఒక రైలు, రైలుకట్ట సక్కన పొంగిన చెరువు నీటిలో కొట్టుకుపోయింది. కొన్ని పెట్టెల్లో జనం చచ్చి పోయారు.

ఒక పత్రికలో ఈ వార్తకి శీర్షిక ఏమిటంటే —

“ఉషాదయంలో విషాదం”

ఇంకో పత్రికలో —

“ప్రభాతపు వీడకల”

వార్త లోపల కూడా

ఇలాగే కవిత్వంతో సాగింది.

ఒక విషాద వార్తని ఇలాంటి కవిత్వంతో రాయడం ఎంత సబబో తెలియాలంటే, ఆ ప్రమాదంలో తమ మనుషులు పోయినవారికి ఈ పత్రికలు చూపించాలి. “మా కష్టం గురించి ఈ పత్రికల్లో బాగా రాశారు. మా బాధని వీళ్ళంతా పంచుకున్నట్టుగా అనిపించింది” అని వాళ్ళు అనుకోగలగాలి.

నిజంగా బాధలో వున్నవాళ్ళు ఎంత గొప్ప కవిత్వాన్ని చూసి కూడా సంతోషించరు. ప్రమాదంలో తల్లిదండ్రులూ, బిడ్డలూ, ఇతర ఆప్తులూ పోయిన వాళ్ళకి “ఉషాదయంలో విషాదం” అని రాసిన పేపరుకన్నా, “ఘోరమైన రైలు ప్రమాదం” అని అతి సాధారణంగా రాసిన పేపరే ఆస్థీయంగా కనిపిస్తుంది. తీవ్రమైన కష్టాలు వచ్చినప్పుడు, ప్రాసలూ, లయలూ, శ్లేషలూ చూసుకుని రాసిన కవిత్వంతో ఓదార్చిస్తే బాధ తీరదు. ఎంతో కొంత సానుభూతిలో నించి పుట్టే సాధారణమైన మాటలతోనే ఓదార్పు కలుగుతుంది.

‘నిన్నెవడు కొట్టారమ్మా?’ అని పిల్లల్ని బుజ్జగించినట్టు
‘నిన్నెవడు చంపారమ్మా’ అట !

13) 3 సంవత్సరాల చిన్న పిల్లకు కొమ్ములు పెరగడం
ప్రారంభమైందట. అది ఏదో జబ్బుకదా? ‘ఇలాంటి జబ్బులు
కూడా వుంటాయి. ఇలాంటి సందర్భాల్లో పిల్లలకు శ్రద్ధగా
వైద్యం చేయించుకోవాలి’- అని చెప్పే అర్థంతో ఆ వార్త
వుండాలి కదా ?

ఒక ప్రతిక ఆ వార్తకి పెట్టిన శీర్షిక -

“మూగ వసంతం” !

3 సంవత్సరాల పసిపిల్లలకి జబ్బుచేస్తే అది కూడా
ఏకి ‘వసంతమే!’ పెద్దవాళ్ళతో వసంతాలు చాలడం లేదు.
పసిపిల్ల రోగంతో కూడా ‘వసంతం’ కావాలి !

ఇలా చెప్పుకుంటూపోతే అంతం వుండదు. ప్రతికల్లో
ప్రతీ రోజూ ఇలాంటి కుత్రిమమైన కవిత్వం కుప్పలు తెప్ప
లుగా వుంటూనే వుంటుంది. ఏ విషాద వార్తా విషాద
వార్తలా వుండదు.

ఈ రకమైన జర్నలిజానికి ‘పరిమానందయ్య శిష్యుల
జర్నలిజం’ అని పేరు పెట్టడం చాలా అన్యాయమే. ఈ
ప్రతికలు ‘అమాయక’ ప్రతికలు కావు. ప్రజల బాధ వీటికి
కవిత్వం. లేదా, హాస్యం !

ఎవరి బాధ వాళ్ళకే కవిత్వం!

ఒకరి బాధని ఇంకొకరు కవిత్వంతో నార్తల్లో చెప్పు
డేమే విచిత్రంగా వుంటే, ఎవరి బాధని వాళ్ళే కవిత్వంతో
ప్రకటించుకోవడాన్ని ఏమనుకోవాలి?

ఒక కుటుంబంలో వ్యక్తి చచ్చిపోతే, ఆ కుటుంబంలో
వారంతా ప్రతికల్లో కవితాయుతంగా దుఖాలు ప్రకటించు
కుంటున్నారు. చచ్చిపోయిన వ్యక్తి ఫోటో ప్రతికల్లో వేసి,
ఎవరో 'కవి'తో తయారు చేయించిన వాక్యాలు ఫోటోకింద
రాసి "మా మనిషి కోసం మేమెంత బాధపడిపోతున్నామో
చూడండి" అని తమ ప్రేమలు ప్రకటిస్తున్నారు. ఎవరి
మనిషి.పోతే వాళ్ళకి బాధ వుండదూ? ప్రతికల్లో ప్రకటనలు
ఇవ్వని వాళ్ళకి మాత్రం బాధ వుండదూ? స్వంత మనిషి
పోయినప్పుడు ఆ కుటుంబంవారూ, వారి బంధుమిత్రులూ
సహజంగానే బాధపడతారు. ఆ మనిషి గురించి ఎన్నో
మాట్లాడుకుంటారు. ఆ మాటలేవీ, లయలూ, ప్రాసలూ,
శ్లేషలూ చూసుకునే కవిత్వంతో వుండవు. తర్వాత,
ఆ మనిషి గురించి ప్రతికల్లో ప్రకటన లెందుకు? ఆ ప్రకటన
ల్లోకి కవిత్వం ఎక్కడినించి వచ్చినట్టు?

పోలీసుల దౌర్జన్యంనల్లనో, డాక్టర్ల నిర్లక్ష్యం నల్లనో,
తిండికి కూడా జరగని పేదతనం నల్లనో, యాక్సిడెంటు
నల్లనో, ఒక మనిషి మరణిస్తే, అది ఒక కుటుంబం పరిధిని
దాటి అందరికీ తెలియపలసిన విషయం. అప్పుడు కూడా
ఆ కుటుంబం, 'ప్రకటనలు' ఇవ్వడం కాదు. దాన్నిఒక

‘నార్త’గా బయటికి ఇవ్వాలి. అప్పుడు కూడా కవిత్వంతో కాదు. ఆ సందర్భానికి తగిన పద్ధతిలోనే. కానీ, అలాంటి సందర్భాలేమీ లేకుండా నృద్ధాస్యం వల్లనో, అనారోగ్యం వల్లనో ఒకవ్యక్తి మరణిస్తే, ఆ కుటుంబ సభ్యులే కవిత్వాలు రాయించుకుని ‘మా బాధ చూడండి’ అని పేపర్లలో ప్రకటించుకోవడమంటే, ఎవరి బాధ వాళ్ళకే ప్రదర్శనా, కవిత్వ ప్రకటనా అయిపోయాయన్న మాట!

ఒక మనిషికి ‘పుట్టిన’ రోజో, ‘పెళ్ళి’ రోజో, ఇంకేదో రోజో అయితే, ఆ వ్యక్తికి, స్వంత కుటుంబంలో న్యక్తులే తమ ‘అభినందనల్ని’ పత్రికల్లో ప్రకటిస్తున్నారు. పత్రికలకు ఎక్కువ ప్రకటనలు దొరకడం కోసం, ఈ పద్ధతుల్ని పత్రికలే కనిపెట్టి “ఈ రకం ప్రకటనలన్నీ మా పత్రికలో ఇచ్చుకోండి” అని, పత్రికలే వీటిని బోధిస్తున్నాయి. అన్నిటినీ బయటికి ప్రదర్శించుకోవాలని ఆరాట పడేవాళ్ళు ఈ ప్రకటనలు ఇస్తున్నారు. జీవితాల్లో ప్రతీ అంశమూ ఇప్పుడు పత్రికల్లో కవిత్వ భాషలో సిద్ధం.

6. కొన్ని ఇతర విషయాలు :

ఇంతవరకూ చూసిన విషయాలేగాక, ‘రాసేభాష’కు సంబంధించి ఇంకా కూడా కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావించవచ్చు.

1) చిన్న వాక్యాలు రాయడమే మంచిది :

మాట్లాడేభాషలో ఎప్పుడూ పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు వుండవు. ఎసరైనా మాట్లాడుతూ వున్నప్పుడు చూడండి. మామూలుగా మాట్లాడేటప్పుడైనా, కోపంగా మాట్లాడేటప్పుడైనా, ఆ మాటలన్నీ చిన్న చిన్న వాక్యాలుగానే వుంటాయి. భాష ఎప్పుడూ చిన్న చిన్న వాక్యాలుగా వుండడమే మాట్లాడేభాషలో వుండే సూత్రం. ఈ సూత్రాన్నే రాసేభాషలో కూడా పాటించాలంటే, రాసే భాషకూడా చిన్న చిన్న వాక్యాలతోనే వుండాలి. అలావుంటే అది, మాట్లాడేభాషలాగ తేలిగ్గా అర్థమవుతూ వుంటుంది.

అయితే, మాట్లాడే భాష చిన్న చిన్న వాక్యాలుగానే ఎందుకు వుంటుందంటే, అది ఎప్పుడూ 'సంభాషణ' రూపంలోనే వుంటుంది గనక. మాట్లాడేభాష అంటే, ఇంకో మనిషితో జరిగే సంభాషణే. రెండో మనిషి లేకుండా ఏ మనిషీ తనతో తనే మాట్లాడుకోడు. మాట్లాడేభాష అంతా సంభాషణల రూపంలోనే వుంటుంది కాబట్టి, అందులో పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు ఏర్పడడం సాధ్యంకాదు.

కానీ, రాసేభాష సంగతి అలా కాదు. రాసే భాష ఇద్దరు మనుషుల మధ్య సంభాషణ కాదు. రాసే మనిషి, తను చెప్పదల్చుకున్నదంతా రెండో మనిషితో జోక్యం లేకుండా తన వేపునించే చెపుతూ వుంటాడు. కాబట్టి, రాసే భాషలో పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు ఏర్పడే పరిస్థితి కూడా వుంటుంది. మాట్లాడే భాషలోలాగ, అన్నీ చిన్న వాక్యాలు

మాత్రమే ఏర్పడే పరిస్థితి రాసేభాషలో వుండదు. అంటే, రాసే భాషలో చిన్న వాక్యాల్లా ఏర్పడవచ్చు, పెద్ద వాక్యాల్లా ఏర్పడవచ్చు. రెండు రకాలూ సాధ్యమే.

రాసేభాషలో, పెద్ద వాక్యాలు ఏర్పడడానికి 'అన కాశమే' కాదు, 'అనసరం' కూడా వుంటుంది. ఒక్కోచోట, కొన్ని అంశాల్ని కలిపి ఒకే సంబంధంతో ఒకే వాక్యంగా చెప్పవలసి వస్తూ వుంటుంది. అలాంటి సందర్భాల్లో కొంత కొంత పెద్ద వాక్యాలే తప్పనిసరి అవుతాయి. అయితే, అలాంటి ప్రత్యేక సందర్భాల్ని నదిలేస్తే, సాధారణంగా వీలైనంతవరకూ చిన్న చిన్న వాక్యాలు రాయడమే మంచిది.

పెద్ద వాక్యాలు రాసినప్పుడు కూడా, అందులో దీర్ఘాల సూత్రాల్ని, విభక్తి చిహ్నాల సూత్రాల్ని, ఇంకా ఇతర సూత్రాల్ని సరైన పద్ధతిలో పాటిస్తే, పెద్ద వాక్యాల వల్ల కూడా ఇబ్బంది వుండదు. ఆ సూత్రాల్ని పాటించ కుండా రాస్తే చిన్న చిన్న వాక్యాలు కూడా చాలా ఇబ్బంది పెడతాయి.

“ప్రధాని, రాజీవ్ పేర ఫోర్జరీ వుత్తరాలు” అనేది ఎంతో చిన్నదే. కానీ చదవగానే ఏం అర్థమయింది? ఆ నాలుగు ముక్కల్లోనే ఒకచోట ఒక విభక్తి చిహ్నం లోపించడంవల్ల మాటల అర్థమే తారుమారైపోయింది.

కానీ, అన్ని సూత్రాల్ని చక్కగా పాటిస్తూ రాస్తే ఎంత పెద్ద వాక్యమైనా సునాయాసంగా అర్థమవుతుంది.

ఈ పేరా చూడండి. ఇందులో 2 వాక్యాలు వున్నాయి. రెండూ పెద్ద పెద్ద వాక్యాలే. అర్థమవుతున్నాయో లేదో చూడండి.

“మానవుడికి, ఒకవేపు ప్రకృతితోటీ, ఇంకో వేపు తోటి మానవుడితోటీ వుండే సంబంధాలు ఎటునంటి అస్పష్టతా లేకుండా పూర్తిగా అర్థమయ్యే విధంగానూ, నైరుధ్యాలకు తావులేని విధంగానూ వున్నప్పుడు, అతని అవగాహనలో, వాస్తవ ప్రపంచపు ప్రతిబింబం కూడా వాస్తవమైనదిగానే ఏర్పడి, వాస్తవ ప్రపంచంగురించి అంతకాలమూ అతని అవగాహనలో వున్న అబద్ధపు ప్రతిబింబం (మతం) మాయమవుతుంది. మనిషికి, తోటి మనిషితోటీ, ప్రకృతితోటీ వుండే సంబంధాలు ఎంతకాలమైతే అర్థం కాకుండా అస్పష్టంగానూ, అయోమయంగానూ వుంటాయో, అంత కాలమూ ఆ సంబంధాల్ని ప్రతిబింబించే ప్రతీ విషయమూ అస్పష్టంగానే, అయోమయంగానే వుంటుంది.”

ఈ 2 వాక్యాలలోనూ కలిసి మొత్తం 12 చోట్ల, దీర్ఘాల్నా విభక్తి చిహ్నాలూ ఎక్కడ ఎలా వుండాలో అలా వుండడం నల్ల ఇవి పెద్ద పెద్ద వాక్యాలే అయినా వీటిని అర్థం చేసుకోవడం కష్టం అవడంలేదు. అంటే, చిన్న వాక్యాలూ, పెద్ద వాక్యాలూ తీసేదానికన్నా కూడా, వాటిని సరైన పద్ధతిలో రాస్తున్నామా లేదా అనేదే ప్రధానమైన విషయం.

అయితే, ‘సరైన పద్ధతిలో రాయడం’ అనేది, చిన్న వాక్యాల విషయంలో జరిగినంత తేలిగ్గా పెద్ద వాక్యాల

విషయంలో జరగదు. కాబట్టి, సూత్రాల్ని ఎంత జాగ్రత్తగా పాటించినప్పటికీ, నీలై నంతవరకూ, ఎంతో అవసరమైతే తప్ప, పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు రాయకుండా వుండడమే చాలా మంచిది.

2) 'మోకాలి' కి 'బోడిగుండు' కి ముడి

“ప్రస్తుతం 'లా' కమిషన్ ఛైర్మన్ అయిన మనోహర్ లాల్ ప్రాణ్ లాల్ తక్కర్ వయస్సు 68 సంవత్సరాలు.”

ఇక్కడ ఉద్యోగానికి, వయస్సుకీ అర్థం లేకుండా ముడి!

“ప్రస్తుతం మనోహర్ లాల్ ప్రాణ్ లాల్ తక్కర్ 'లా' కమిషన్ ఛైర్మన్” - అనేది ఒక అంశం.

'ఆయన "వయస్సు 68 సంవత్సరాలు" - అనేది ఇంకో అంశం.

ఈ 2 అంశాలకీ సంబంధంలేదు. ఇవి వేరు వేరు విషయాలు.

'ఆయన ఛైర్మన్ అయ్యే నాటికి ఆయన వయస్సు 68 సంవత్సరాలు' - అని చెప్పదల్చుకుంటే, ఆ 2 అంశాలూ సహజంగా కలుస్తాయి. కానీ ఇక్కడ విషయం అదికాదు. ఇక్కడ ఆ 2 అంశాలకీ అలాంటి సంబంధం లేదు. అలాంటి అంశాల్ని కలిపి ఒకే వాక్యం చెయ్యడమంటే, విడివిడిగా చెప్పవలసిన అంశాల్ని అర్థం లేకుండా ముడివేసి, అర్థంలేని వాక్యం తయారుచేసినట్టే. సంబంధం లేని అంశాల్ని కలిపి

ఒకే వాక్యంగా చెయ్యడం మాట్లాడేభాషలో ఎక్కడా వుండదు. ఇది చాలా అసహజమైన వ్యక్తీకరణ. పత్రికల భాషలో ఈ పద్ధతి చాలా చోట్ల కనపడుతూ వుంటుంది.

—“ఒక సాధారణ కుటుంబంలో పుట్టి, చిన్నప్పుడే తండ్రిని కోల్పోయిన శ్రీ వై. భాస్కరరావుగారు 1964 లో న్యాయవాద వృత్తి చేపట్టారు.”

ఇందులో మొదటి విషయానికీ, రెండో విషయానికీ ఏమైనా సంబంధం వుందా? ‘చిన్నప్పుడే తండ్రిపోయినా, తనే స్వయంకృషితో శ్రద్ధగా చదువుకుని న్యాయవాది అయ్యాడు’ అనే అర్థంతో చెప్పడం కాదు ఇది. ‘చిన్నప్పుడే తండ్రిని కోల్పోవడం’ అనే విషయాన్నీ, ‘64లో న్యాయ వాద వృత్తి చేపట్టడం’ అనే విషయాన్నీ నిష్కారణంగా కలిపి, ఒక వాక్యం చేశారు.

—“మధ్య మధ్య రాజకీయాల నుంచి తప్పుకోవాలని పురాణ వైరాగ్యం వంటివి రాకుండా వుంటే, గర్విష్ట, అహం కారి, ప్రజలకు, పత్రికలకు దూరంగా వుంటుందన్న పేరును పోగొట్టుకుంటే, ఎప్పటికైనా తమిళనాడు ప్రథమ మహిళా ముఖ్యమంత్రి కాగల జయలలిత వయస్సు 41 సంవత్సరాలు”

ఎప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రి కాగలడానికీ, ఇప్పటి 41 సంవత్సరాల వయస్సుకీ ఏమిటి సంబంధం? మాట్లాడేటప్పు డైతే ఇలాగ, సంబంధంలేని అంశాల్ని కలిపేసే వాక్యాలు వుంటాయా?

“...ఎప్పటికైనా తమిళనాడు ప్రథమ మహిళా ముఖ్యమంత్రి కాగలదు జయలలిత. ప్రస్తుతం ఆమె వయస్సు 41 సంవత్సరాలు” అని వేరు వేరుగా చెప్పవలసిన విషయాలన్నీ, “...ముఖ్యమంత్రి కాగల జయలలిత వయస్సు 41 సంవత్సరాలు” అని కలిపేస్తే, పొంతనలేని అంశాల్ని బలవంతంగా కలిపిస్తే.

(ఆ వాక్యంలో దీర్ఘాల తప్పులు ఎలా వున్నాయో కూడా చూడండి. “గర్విష్ట, అహంకారీ, ప్రజలపై పత్రికలపై చూరంగా వుంటున్న - అన్న పేరు పోగొట్టుకుంటే” - అని రావాలి).

—“రైల్వే పనివారల యూనియన్ వున్నత నాయకులుగా వుండిన సోషలిస్టు కేబ్ నెక్ మంత్రులతో ఏర్పడిన జనతా ప్రభుత్వ పాలనలో అది మొదట సంవత్సరం”

జనతా పాలనలో అది మొదట సంవత్సరం అని చెప్పడానికి, ఆ వాక్యం ‘రైల్వే పనివారల’ నించీ ప్రారంభమైంది. ‘రైల్వే పనివారల యూనియన్’కి, ‘జనతా పాలనలో మొదటి సంవత్సరానికి’ ముడి!

—“1931లో తల్లి పేగు తెంచుకుని భూమిమీద పడ్డ సత్య మూర్తి నలభై సంవత్సరాల నించీ కమ్యూనిస్టు ఉద్యమంలో కొనసాగుతున్నాడు”

...తల్లి పేగు తెంచుకుని భూమి మీద పడ్డ సత్య మూర్తి... అని చదువుతూ వుండగా ‘ఆ మరుక్షణంలోనే

శల్లిని పోగొట్టుకున్నాడు' అని చెప్పుతున్నారు కాబోలు అనే అర్థంవచ్చింది. కానీ, అంతలోనే, మొదటి నిషయంతో బొత్తిగా పొంతనలేని ఇంకేదో విషయం వచ్చింది.

అసలు, 'శల్లి పేగు తెంచుకుని భూమిమీద పడ్డం' సంగతి ఎందుకు? అందరూ శల్లి పేగు తెంచుకుని భూమి మీద పడరా? సత్యమూర్తి ఇప్పటికి 40 సంవత్సరాల నింపి పుద్యమంలో వున్నారని చెప్పారు. అంటే, సుమారుగా 1950 నింపి పుద్యమంలోకి వెళ్ళారన్నమాట. ఈ సంగతి చెప్పడానికి "శల్లి పేగు తెంచుకోవడం" దగ్గర్నించి ప్రారంభించారు— శల్లి పేగు తెంచుకోవడం సత్యమూర్తి కేంద్రత్యేకం అయినట్టు!

ఇలా బొత్తిగా పొసగని రెండేసి మూడేసి విషయాల్ని కలేసి ఒక వాక్యంగా చెప్పడం 'గొప్పశైలి' అనుకుని, ఈ పద్ధతిలో రాస్తూ వుంటారు.

3) హేతుబద్ధత లేని పర్లనలూ, వ్యక్తికరణలూ :

—“ఇటీవల తెలంగాణ జిల్లాల్లో ఖమ్మం ప్రాంతం అందిస్తున్న యువ కవి పరంపరలో యాకూబ్ ఒకడు”

కవులను అందించే జిల్లాలు!

అందులో తెలంగాణ జిల్లాలు!

అందులో 'వూయి' కూడా చెప్తే ఫలాన వూయి!

ఇతర పూజ్యలోకన్నా ఆ పూజ్యోనే ఒకరిద్దరు కవులు ఎక్కువగా వుంటే, ఆ పూరే కవుల పరంపరని ఎక్కువగా అందించే వూరు అవ్వాలిందే! ఒక ప్రాంతంలో కవులూ, కథకులూ ఎక్కువగా వుంటే, ఆ ప్రాంతంలో వున్న ఏ పరిస్థితులవల్ల అది జరుగుతోందో చేతనైతే వివరించాలి. లేకపోతే, ఆ 'విషయం' గురించి మాత్రమే మాట్లాడి వూరు కోవాలి. అంతేగానీ 'ప్రాంతానికే' ఏదో మహిమ వున్నట్టు మాట్లాడితే, ఆ మహిమ, ఎవరి ప్రాంతంలో వాళ్ళకే కనపడుతుంది. కొందరు ఖమ్మం ప్రాంతాన్ని పొగిడితే, కొందరు వుత్తరాంధ్రనీ, కొందరు దక్షిణాంధ్రనీ, కొందరు కళింగాంధ్రనీ పొగుడుతారు. కొందరు వుత్తరాదినీ, కొందరు దక్షిణాదినీ! ఇదే వరసలోపోతే, కొందరు 'భారత మాత'నీ, కొందరు 'పాకిస్తాన్ మాత'నీ, కొందరు 'అమెరికా మాత'నీ! ఇదే కదా వెనకటి నించీ నడుస్తోన్న కథా!

—“పులుపుల శివయ్యగారి వంటి త్యాగ ధనులను కన్న పలనాడు ధన్యఘామి”!

ఒక వ్యక్తిని ప్రశంసించేటప్పుడు ఈ రకం వర్ణనలెన్నో
గుప్పిస్తూ వుంటారు. ఆ 'పలనాడే' 'శివయ్య కానివారిని'
కూడా అనేక లక్షల మందిని కన్నది మరి! శివయ్య
గార్ని కనడం 'ధన్యత్వం' అయితే, శివయ్య కానివారిని
కూడా కనడం ఏ 'అత్యం' అవ్వాలి? ఒక వ్యక్తి గురించి
చెప్పేటప్పుడు, ఆ వ్యక్తి భావాల గురించీ, ఆ వ్యక్తి చేసిన
పనుల గురించీ, ఆ వ్యక్తివల్ల సంఘానికి కలిగిన మంచి చెడ్డల

గురించీ, ఆ వ్యక్తి జీవించిన స్థల కాలాల గురించీ చెప్పడం అవసరం. ఆ వ్యక్తి పుట్టిన ప్రాంతాన్ని పొగిడితే అది ఏ రకంగా సమంజసంగా వుంటుంది?

—“నేటికి 89 సంవత్సరాల క్రితం 4-7-1897లో ‘పాండ్రంకి’లో జన్మించిన అల్లూరి సీతారామరాజు ఏనాటికీ వుదయించే సూర్యుడే”

ఇదీ ధోరణి!

ఇంత విచిత్రంగా వుంటాయి వర్ణనలు! కొన్నిచోట్ల అమాయకత్వమూ, కొన్నిచోట్ల సంకుచిత ప్రాంతీయ దృష్టి, కొన్నిచోట్ల ఇంకేదో!

4) మాటల్ని కొన్ని చోట్ల కలపకూడదు,

కొన్ని చోట్ల విడదియ్యకూడదు :

“లెక్కరల్లు, అందరికీ ఒకే రకమైన జీతాలు చెల్లించాలి”

“లెక్కరల్లందరికీ ఒకే రకమైన జీతాలు చెల్లించాలి”— అన్నమాట!

‘లెక్కరల్లందరికీ’ అనవలసిన దాన్ని. ‘లెక్కరల్లు అందరికీ’ అని విడదియ్యడం వల్ల, లెక్కరల్లే ‘కర్త’ అయ్యి, వాక్యంలో అర్థమే మారిపోయింది. కాబట్టి అర్థం మారిపోయే లాగానో, కనీసం స్పష్టత లోపించేలాగానో కనపడే సందర్భాల్లో మాటల్ని కలిపే రాయాలిగానీ విడదియ్యకూడదు.

కానీ, కొన్ని చోట్ల మాటల్ని తప్పునిసరిగా విడవేసి రాయాలి. కలపకూడదు. కలిపి రాస్తేనే విషయం అస్పష్టంగా అయిపోతుంది.

ఈ వుదాహరణ చూడండి.

“ఒక దేశంతో సంబంధాలు పెట్టుకునేటప్పుడు, ఇతర దేశాలతో తమ సంబంధాలను తెంచుకోమని సోవియట్ చైనాకి స్పష్టం చేసింది.”

“తెంచుకోమని” అనే చోట చూడాలి.

ఇది ఒక అస్పష్టతని సృష్టించే అవకాశం వుంది. చైనాతో, సోవియట్— ‘ఇతర దేశాలతో మీ సంబంధాలు తెంచుకోండని (తెంచుకోమని) చెపుతోందా’—అనే సందేహం రావడానికి అవకాశం వుంది. నిజానికి, ఆ వాక్యంలో వున్న అర్థం, అది కాదు.

“తెంచుకోమని”— అనేదాన్ని “తెంచుకోము— అని” అని, చదివి చూడండి. అప్పుడు సందేహానికి తావు లేకుండా స్పష్టమైన అర్థం తెలిసిపోతూ వుంటుంది.

అంటే, కొన్ని చోట్ల మాటలు విడివిడిగా వుండడం వల్లనే తప్పు అర్థాలు వస్తే, కొన్ని చోట్ల మాటలు విడివిడిగా లేకపోవడంవల్ల తప్పు అర్థాలు వస్తాయి. సందర్భాల్ని బట్టి అస్పష్టతలకీ, సందేహాలకీ అవకాశం లేకుండా చెయ్యాలి.

5) అ, ఆ, ఇ, ఈ.ల కన్నా

1, 2, 3, 4.లే మంచివి :

ఏదైనా విషయాన్ని వివరించేటప్పుడు దాన్ని కొన్ని భాగాలుగా విభజించాలనుకుందాం. ఆ భాగాల్ని కొంతమంది, 'అ, ఆ, ఇ, ఈ' అని తెలుగు అక్షరాలలో సూచిస్తే, కొంతమంది 'ఎ, బి, సి, డి' అని ఇంగ్లీషు అక్షరాలతో సూచిస్తారు. కొంతమంది 1, 2, 3, 4— అని, అంకెలతో.

అక్షరాల పద్ధతికన్నా అంకెల పద్ధతే మంచిది. ఎందుకంటే, అంకెలు వేస్తే మొత్తం ఎన్ని పాయింట్లు వున్నాయో తేలిగ్గా తెలుస్తుంది. అందులో ఏ పాయింటుని చూసినా, అప్పటికి ఎన్ని పాయింట్లు చదివామో తెలుస్తుంది. వుదాహరణకి, 8వ పాయింటు దగ్గరికి వచ్చినప్పుడు, అప్పటికి 7 పాయింట్లు చదివామని తెలుస్తుంది. అదే అక్షరాలు అయితే, మొత్తం ఎన్ని పాయింట్లు వున్నాయో తెలుసుకోవాలన్నా, "ఈ" దగ్గరికో, 'బి' దగ్గరికో వచ్చినప్పుడు అప్పటికి ఎన్ని పాయింట్లు చదివామో తెలుసుకోవాలన్నా, అన్నిటినీ లెక్క పెట్టవలసిందే. అంటే, మళ్ళీ అంకెల పద్ధతికే వస్తాం. చదువుకోని మనుషులు కూడా నిత్యజీవితంలో ఏ విషయాల్ని లెక్క పెట్టుకోవాలన్నా 'జతలు' అనీ, 'పుంజీలు' అనీ, 'చేతులు' అనీ, 'పదులు' అనీ అంకెల పద్ధతిలోనే లెక్కపెట్టుకుంటారు. 'లెక్క' అన్నప్పుడు అది అంకెలతోనే నమస్తుంది. మాట్లాడేభాషలో వుండే ఈ సూత్రాన్ని గమనిస్తే, రాసేభాషలో కొన్ని పాయింట్లని

వరసగా చెప్పవలసి వచ్చినప్పుడు వాటిని అంకెలతో సూచించడమే సరైన విధానమని తేలుతుంది.

6) అదైనా, ఇదైనా :

ఒక పేరాలో కొంత భాగం ఇది :

“...చెప్పలు లేక బూట్లు వేసుకుంటారు”

మాట్లాడేభాషలో అయితే దీన్ని 3 రకాలుగా అంటారు.

—‘చెప్పలో, బూట్లో వేసుకుంటారు’

—చెప్పలైనా, బూట్లయినా...

(చెప్పలన్నా, బూట్లన్నా)

—చెప్పలుగానీ, బూట్లుగానీ...

రాసేభాషలో, ఈ 3 రకాలూ పోయి “చెప్పలు లేక బూట్లు” అయింది!

మాట్లాడేభాషలో—

—‘అన్నో, తమ్మువో,’

‘అన్నయినా, తమ్ముడయినా’

‘అన్నగానీ, తమ్ముడుగానీ’

—‘కుర్చీయో, బెంచీయో’

‘కుర్చీ అయినా, బెంచీ అయినా’

‘కుర్చీగానీ, బెంచీగానీ’

—‘అదో, ఇదో’

‘అదైనా, ఇదైనా’

‘అదిగానీ, ఇదిగానీ’

రాసేభాషలో, ఈ పద్ధతిని చాలామంది పాటించరు. 2 మాటల మధ్య ‘లేక’ పెట్టేస్తారు. ఇది కేవలం ఇంగ్లీషు పద్ధతిలో రాయడమే.

—“ఈ బిస్కట్లు టీ లేక కాఫీతో సేవించండి” అట!

(...విత్ టీ ఆర్ కాఫీ— అని ఇంగ్లీషులో అన్నట్టు)

...టీతో గానీ, కాఫీతో గానీ... అనాలి.

—“కారు లేక గృహమును పొందండి”

‘కారునిగానీ గృహమునుగానీ...’ అన్నమాట.

—“బయట నుంచి సామ్రాజ్యవాదుల దాడి, లేక ఆంతరంగికంగా అంతర్ముద్ధ పరిస్థితులు ఎదుర్కోవలసి వచ్చినప్పుడు, యుద్ధ వాతావరణము అమలు పరచవలసి వుంటుంది”

ఎక్కువ స్పష్టత కోసం ‘లేక’ ‘లేదా’ అనే మాటలు కూడా కొన్ని సందర్భాలలో వాడవచ్చు. అయితే, ‘అదైనా ఇదైనా’ సూత్రాన్ని పాటిస్తూనే ‘లేక’ని వాడవచ్చు. ఈ పద్ధతిలో మళ్ళీ రాస్తే ఆ వాక్యం ఇలా వుంటుంది.

“బయట నుంచి సామ్రాజ్యవాదుల దాడినైనా లేక ఆంతరంగికంగా అంతర్ముద్ధ పరిస్థితులనైనా ఎదుర్కోవలసి

వచ్చినప్పుడు, యద్ధ వాతానరణము అమలు పరచనలసి వుంటుంది.”

7) ఇంగ్లీషు మాటలు తెలుగు లిపిలోనే రాయాలి :

ఎక్కడైనా ఇంగ్లీషు మాటలు రాయవలసి వస్తే, వాటిని తెలుగు లిపిలోనే రాయాలిగానీ ఇంగ్లీషు లిపిలో రాయకూడదు.

“అతను stationకి వెళ్ళాడు”

“ఆమె cinema నించి వచ్చింది” — అని రాశారనుకుందాం.

ఇంగ్లీషు లిపి తెలియని పాఠకులు ఆ వాక్యాల్ని ఇలా చదువుతారు.

“అతను...కి వెళ్ళాడు”

“ఆమె...నించి వచ్చింది” —

దీనినల్ల ఏం ప్రయోజనం?

కాబట్టి,

“అతను స్టేషన్ కి వెళ్ళాడు”

“ఆమె సినిమానించి వచ్చింది” అని రాస్తే ఇంగ్లీషు అక్షరాలు తెలియని వారు కూడా చదవగలుగుతారు.

(ఎక్కడైనా కొన్ని ప్రత్యేకమైన పదాలకు అవసరమైతే, తెలుగు లిపిలోపాటు బ్రాకెట్లలో ఇంగ్లీషు లిపి కూడా రాయవచ్చు.)

ఈ మధ్య పత్రికల్లో, ముఖ్యంగా నార, మాస పత్రికల్లో ఇంగ్లీషు కొనుపన్నూ, ఇంగ్లీషు మాటలూ, వాక్యాలు, ఇంగ్లీషు అక్షరాలతోనే రాసేపద్ధతి ఎక్కువైంది. ఇది తెలుగు మాత్రమే చదవగల పాఠకులకు చాలా ఇబ్బంది కలిగించే పద్ధతి. చాలా తప్పుడు పద్ధతి.

8) మిలియన్లు కాదు, లక్షలూ, కోట్లే.

లక్షలు దాటిన తర్వాత సంఖ్యలన్నిటినీ మిలియన్లలో చెప్పుకూ వుంటారు. '137 మిలియన్లు' అంటే ఎంతమందికి అర్థమవుతుంది? దీనినే కోట్లలోకి మార్చి '13 కోట్ల 70 లక్షలు' అంటే తేలిగ్గా అర్థమవుతుంది. ఇంత పెద్ద పెద్ద సంఖ్యలు రాసేటప్పుడు, 13,70,00,000— అని పూర్తిగా అంకెలతో రాస్తే దాన్ని చదవడం చాలా మందికి కష్టం. కాబట్టి, దాన్ని 13 కోట్ల, 70 లక్షలు— అనే పద్ధతిలోనే రాస్తే అందరూ చదవగలరు. (ప్రత్యేక సందర్భాల సంగతి వేరు.)

అలాగే, సంఖ్యల్లో వీలైనంత వరకూ డెసిమల్స్ లేకుండా చూడాలి.

136.4ని— 136గా చెప్తే చాలు. అలాగే, 136.5ని 137గా చెప్తే సరిపోతుంది. ఎంతో ప్రత్యేకమైన సందర్భం అయితే తప్ప, లేకపోతే డెసిమల్స్ ని వాడడం అనవసరం.

7. కమ్యూనిస్టుల ప్రతికలు :

రాసేభాషలో జరిగే తప్పుల గురించి ఇంతవరకూ చూసిన విషయాలన్నీ కమ్యూనిస్టుల ప్రతికలు కూడా పూర్తిగా నర్తిస్తాయి. అంతేగాక, ఈ ప్రతికల్లో కొన్ని ప్రత్యేకమైన పొరపాట్లు కూడా వుంటాయి. రాశిలో జరిగే తప్పుల్లో కొన్ని రకాల తప్పులు ఈ ప్రతికల్లో ఎక్కువ మోతాదుల్లో కూడా వుంటాయి.

కర్కణి వాక్యాల సంగతి తీసుకుంటే, ఇవి, న్యాయపర ప్రతికల్లో కన్నా కమ్యూనిస్టుల ప్రతికల్లోనే (పుస్తకాల్లో కూడా) చాలా ఎక్కువగా వుంటాయి.

“అతన్ని అరెస్టు చేశారు” అని, మామూలుగా మాట్లాడుకునే పద్ధతిలో చెప్పవలసినదాన్ని “అతను అరెస్టు చెయ్యబడ్డాడు” అని మెలికలు తిప్పి రాస్తారు.

—“మన దేశంలో మే దినోత్సవం మొట్టమొదటగా 1923లో మద్రాసులో జరపబడింది” అంటారు.

ఇందులో, ఈ ‘జరపబడింది’ ఎందుకు?

“...మద్రాసులో జరిపారు” అనకూడదా? మాట్లాడుకునేటప్పుడు, అలాగే మాట్లాడుకుంటాం కదా?

—“సాంస్కృతిక రంగ కర్తవ్యాలలో భాగంగా రాష్ట్ర మహాసభలు జరపబడుతున్నాయి”

‘...రాష్ట్ర మహాసభలు జరుపుతున్నారు’— అన నచ్చు. లేకపోతే, ‘...రాష్ట్ర మహాసభలు జరుగుతున్నాయి’— అనవచ్చు.

—“మహాసభలలో... ప్రచురించిన పుస్తకాలు ఆవిష్కరించ బడ్డాయి”

—“పుస్తకావిష్కరణ కార్యక్రమం నిర్వహించబడింది”

—“అమరవీరుల చిత్రపటాలు ప్రదర్శించబడ్డాయి”

—“విప్లవ సాహిత్యం, పత్రికలు, గేయ సంకలనాలు, నవలలు, ప్రదర్శించబడ్డాయి”

—“పోస్టర్లు, పుస్తకాలు కూడా ప్రదర్శించబడ్డాయి”

—“కామ్రేడ్... ఆర్గనైజర్ గా పంపబడ్డాడు.”

—“కామ్రేడ్... దళసభ్యుడిగా పంపబడ్డాడు”

—“...ఎక్కు పెట్టబడిన పోరాటమే ఇది”

—“సభా కార్యక్రమాలు రాత్రి 11 గంటలకు విజయ వంతంగా ముగించబడినాయి”

—“ఆందోళనకు దిగనలసిన పరిస్థితికి వారు నెట్టబడ్డారు.”

—“తన వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలే చూసుకునే వంచకుడిగా ఆయన నిరూపించబడ్డాడు.”

—“అచ్చులో మూడు నాలుగు పేజీలకు మించని రచనలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వబడుతుంది”

—“భూస్వాముల దోపిడీ ఎదుర్కోబడాలి”

—“దురాక్రమణదారులు ఆనివశ్యం చలాయించకుండా నిరోధించబడాలి”

—“కంపూచియాలో స్వాతంత్ర్యం పునరుద్ధరించబడాలి”

—“...స్థానిక కార్యకర్తలచేత, సభ్యులచేత అసహ్యనికి గురికాబడి, తెగిన గాలిపటంలా ప్రజలకి, పార్టీకి దూరంగా విసిరి వేయబడ్డాడు”

—“ప్రజలచేత అసహ్యనికి గురికాబడి వెలివేయబడ్డ ఈయన...”

—“...పుత్రాహం, స్పష్టంగా చెప్పకోబడేది”

ఈ రకంగా వార్తలూ, వ్యాసాలూ కర్మణి వాక్యాలతో సాగిపోతూ వుంటాయి. ఒక కార్యకర్త గురించి చెప్పినా, ఒక సభ గురించి చెప్పినా, పార్టీ కార్యక్రమాల గురించి చెప్పినా, విదేశీ వార్తలు చెప్పినా, జనరల్ రాజకీయాలు చెప్పినా, రాస్తున్నది ఎలాంటి అంశమైనా కర్మణి వాక్యాలు లేకుండా రాయలేదు.

కర్మణి వాక్యాల్ని సమర్థించేవారు సాధారణంగా చెప్పేటట్టుగా ‘ఏ సైన్సు వ్యాసాలలోనో, ఏ ప్రత్యేక సందర్భాలలోనో మాత్రమే’ గాకుండా, కమ్యూనిస్టు పత్రికల్లో మామూలు సందర్భాల్లో కూడా ఈ పద్ధతిలోనే రాస్తారు. “ఆ రాత్రితో సభ ముగిసింది” అని మామూలుగా చెప్పవలసిన దాన్ని “ఆ రాత్రితో సభ ముగించబడింది” అనే పద్ధతిలో తప్ప ఇంకో రకంగా రాయలేదు.

ఈ కర్కణి వాక్యాల వార్తల్ని న్యవసాయ కూలీలూ, చైతులూ వంటి నిరుపేదల దగ్గిరా (స్త్రీల దగ్గిర కూడా), మధ్య తరగతి జనాల దగ్గిరా చదివితే వారంతా ఈ భాషని ఎంత అర్థం చేసుకోగలరో తెలుస్తుంది. ఒకవేళ అర్థం చేసుకున్నా దాని 'సారాంశాన్నే' అర్థం చేసుకోవచ్చుగానీ, ఆ భాష అలా ఎందుకు వుందో మాత్రం అర్థం చేసుకోలేదు.

“ఆ కార్యకర్త చుట్టుపట్ల గ్రామాల్లో బాగా విమర్శించబడ్డాడు” అని ఒకాయన ఒక పార్టీ పత్రికలో వార్త చదివి గ్రామస్తులకు వినిపిస్తున్నాడనుకుందాం.

శ్రోతలు— “అయ్యయ్యా, ఎక్కడ పడ్డామా?” అని కంగారుపడ్డా ఆశ్చర్యపోనక్కర లేదు.

ఆ కార్యకర్త మీద చుట్టుపట్ల గ్రామాల్లో విమర్శలు కురుస్తోంటే, ఈ గ్రామంలో సానుభూతులు కురిసే ప్రమాదాన్ని పసికట్టి పత్రిక చదివే ఆయన కూడా కంగారుపడి— “సరిగ్గా వినండి. విమర్శించబడ్డాడు” అని మళ్ళీ గట్టిగా చదువుతాడు.

“అదే లేవయ్యా, ఎవరో నెట్టేసి వుంటారు. నిలదొక్కుకోలేక కాలు జారిందేమోలే” అని ఒకరంటే,

“బురదలో కాలు జారడం ఎంతసేపు? మనవేషన్నా పాలగచ్చుల మీద నమస్తున్నామా?” అని ఇంకొకరంటారు.

“పాలగచ్చుల మీద అంతకంటే జారుద్దయ్యా” అని ఇంకెవరో అరుస్తారు.

ఈలోగా ప్రతిక చదివే ఆయన కొంచెం చురుగ్గా ఆలోచించి— “మళ్ళీ చదువుతున్నా సరిగ్గా ఇనండ్ హె” అని విసుక్కుని, ‘ఆ కార్యకర్తని చుట్టుపట్ల గ్రామాల్లో బాగా విమర్శించారు’— అని వివరంగా చదువుతాడు.

శ్రోతలంతా కళ్ళింతింతచేసి “మరి అట్టా చెప్పవేం? ఏంటో ‘పడ్డామ’ ‘పడ్డామ’, అంటే ‘పాపం పడ్డామ గావాల’ అనుకుంటున్నాం” అని ప్రతికాయన మీద కోపం చేస్తారు.

“ఇందులో అట్టాగే రాశారు తెల్సా?” అనబోయి “అట్టారాస్తే ఇప్పుడు ఇట్టా ఎట్టా చదివా?” అని మళ్ళీ పట్టుకుంటారని ప్రతికాయన, మాట దాటేసి— “తర్వాత సదవమంటారా, వొద్దంటారా చెప్పేయ్యండి, పోతాను” అని బెదిరిస్తాడు.

“సదస్వయ్యా, అద్దమయ్యేటట్టు సమవు. లేకపోతే నీకన్నా ముందు మేమే పోతాం” అని శ్రోతలు ప్రతికాయనని ఇంకా ఫూటుగా బెదిరిస్తారు.

ప్రతికాయన దారికొస్తాడు. దారికొచ్చి, చదవబోయే దారిలో అలాంటి మాటలు అడ్డం వస్తే వాటి మెలికలు పూడదీసేసి చదివేద్దాం లెమ్మనుకుంటాడు. ఇప్పుడు ఆయనకి ప్రతిక చదివిపెట్టే బాధ్యతతోపాటు, అందులో మెలికల నాక్యాల్ని సాఫీ వాక్యాలు చేసే భారం ఒకటి నెత్తిన పడింది. చిన్నప్పుడెప్పుడూ స్కూల్లో కూడా ఆ రకం కష్టం పడి ఎరగడు. ‘ఏదో చేద్దాంలే’ అని పళ్ళ బిగువున బితుకు

బితుకుమంటూ పత్రిక తెరిచి కళ్ళతో ఇటూ అటూ గబగబా వెతికాడు. తర్వాత కథ ఇలా నడిచిందనుకుందాం.

ఆయన 'ఖర్మగాలి' అక్కడో పెద్ద వాక్యం ఆయన కళ్ళబడింది.

“సింగ రేణిలో బొగ్గు పరిశ్రమ జాతీయం కాబడింది!”

‘కాబడింది’ని భయంగా చూశాడు. బొగ్గు పరిశ్రమ కేం జరిగిందో ఆయనకేం అర్థంకాలా. గబగబా లోపల్లోపల గుణించుకున్నాడు. ఆ మాటలన్నీ ఇటూ అటూ తిప్పాడు. తిరగాబోర్లా పడేశాడు. ఏదేదో చెసి చూశాడు. ‘కాబడింది’లో మెలిక ఎలా తిప్పాలో బోధపడలా. అలాగే చదివేస్తే; ‘బొగ్గు పరిశ్రమ కూలబడిందా’ అని మళ్ళీ పట్టుకుంటారని దడ! పేపర్లోంచి తల కొంచెం బయటికి తీసి వారగా చూశాడు. ఆ సంవత్సరమే రొండ్లో క్లాసు పేస్తే, వేసం కాలం ఎండల్లో నూటీబిళ్ళలతో కాలక్షేపం చేస్తూన్న తొమ్మిదేళ్ళ సోవన్న కనబడి ప్రాణం లేచొచ్చి- “అరేయ్ సోవులూ, ఇట్టారారా! నేనిప్పుడే అట్టా చెట్టు సాటుకి పోయొస్తాగానీ, అందాకా నువ్వు కాస్సేపు సదివి వినిపించు” అని ఆయన పేపరు అక్కడ పారేసి జనంమీద నించి దూకి, పరుగు లంకించుకున్నాడు. ‘కాబడింది’ ఆయన వెంటబడ్డట్టే వెనక్కి చూడకుండా పరుగు తీశాడు.

గ్రామస్తుల దగ్గర పత్రికలు చదివి పెట్టాలంటే, కర్మణి వాక్యాలతో ఇలాంటి గడ్డు పరిస్థితులు ఎదురైతే ఆశ్చర్యం లేదు.

సకర్మక క్రియల బమ ప్రయోగాల్ని అర్థం చేసు
కోవడమే కష్టం అనుకుంటూ వుంటే, 'కాబడింది' అని
'అకర్మక క్రియ'తో బమ ప్రయోగం!

'కావడం' అంటే 'అవడం'. ఇది అకర్మక క్రియ.
'కావడం'తో, 'కాబడడం' అని బమ ప్రయోగం చేస్తే అది
అర్థంలేని భాష. సకర్మక క్రియతో చేసే బమ ప్రయోగానికి
అర్థమైనా వుంటుంది గానీ దీనికైతే అర్థమే వుండదు.
(తెలుగులో 2 రకాల 'బమలూ' అసహజమే అనేది వేరే
విషయం).

సాధారణంగా కర్మణి వాక్యాలు రాసేవాళ్ళు కూడా
అకర్మక క్రియలతో కర్మణి వాక్యాలు రాయరు. కాని,
కమ్యూనిస్టు పత్రికల్లో మాత్రం, 'కావడం' అనే అకర్మక
క్రియతో కూడా కర్మణి వాక్యాలు కనపడతాయి. (ఈ ఒక్క
క్రియతోనే. ఇతర అకర్మక క్రియలతో కాదు). ఈ రకం
బమలు చాలా ఎక్కువగా కూడా కనపడతాయి.

“వారు అరెస్టు కాబడ్డారు”

“పత్రిక తయారు కాబడింది”

“కార్మికనర్గం దోపిడీకి గురికాబడుతోంది”

“సింగరేణిలో బొగ్గు పరిశ్రమ జాతీయం కాబడింది”

“మేధాశ్రమల పుద్యోగాలు పున్నత వర్గాలకు పరి
మితం కాబడ్డాయి”- ఇలా.

వీటిని ఎలా సవరించవచ్చో కొన్ని పుదాహరణలు
చూడండి.

—“కాత్మికవర్గం దోపిడీకి గురికాబడుతోంది” —
కాదు.

“...గురి అవుతోంది” — అనాలి.

లేకపోతే, బడు పద్ధతిలోనే చెప్పదల్చుకుంటే

‘...గురి చెయ్యబడుతోంది’ అనాలి.

—“భూమి, శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో సాగు కాబడాలి” —
కాదు.

“...శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో సాగు కావాలి”

లేదా, బడు పద్ధతిలో చెప్పాలంటే, ‘...శాస్త్రీయ
పద్ధతిలో సాగు చెయ్యబడాలి’

—“సింగరేణిలో బొగ్గుపరిశ్రమ జాతీయం కాబడింది”
—కాదు.

“...జాతీయం అయింది”

లేదా “...జాతీయం చేశారు”

బడు పద్ధతిలో చేస్తే - “...జాతీయం చేయబడింది”

కమ్యూనిస్టుల విషయంలో ‘బడు పద్ధతి’ ఎంత అల
వాటై పోయిందంటే, ఈ పద్ధతిని వాడిలేసి అన్ని వాక్యాలు
మామూలు సాఫీ వాక్యాలే రాయాలంటే, అది వారికి
ఇప్పట్లో సాధ్యంకాదు. దాన్ని కొంతకాలం వరకూ ప్రత్యేక
ప్రయత్నంతో నేర్చుకోవలసిందే (నేర్చుకోదలిస్తే). కర్మణి
వాక్యాలు రాయడం అలవాటై పోయిన వారికి, మామూలు

పద్ధతిలో రాయడం చాలా కష్టంగా వుంటుంది. అది కేవలం 'అలవాటు'ని మార్చుకోవడానికి కలిగే కష్టమే.

“మాట్లాడేటప్పుడైతే ఎన్నడూ బడు పద్ధతిలో మాట్లాడరు” — అని ఇంకొకరు ముందు అనుకున్న దాన్ని కమ్యూనిస్టుల విషయంలో కొంచెం సవరించాలి. వీరిలో కొంతమంది, మామూలు సంభాషణల్లో కూడా బడు పద్ధతిలో మాట్లాడతారు. వుపన్యాసాల్లో అయితే చెప్పనే అక్కర్లేదు. వుపన్యాసాల్లో వీళ్ళు వాళ్ళు అని లేదు, అందరూ బడు ప్రయోగాలు గుప్పిస్తారు.

రాసే భాషలో బడు పద్ధతి లాంటిదే ఇంకో పద్ధతి కూడా వుందని చాలా మందికి తెలుసు. అదే, ‘చెప్పడం జరిగింది, చెయ్యడం జరిగింది’ అనేది. ‘చెప్పాము, చేశాము’ (లేదా, ‘చెప్పారు, చేశారు’) అనడానికి బదులు కర్తృత్వ బాధ్యతని ఏమీ మోడ పెట్టుకోకుండా ‘చెప్పడం జరిగింది, చెయ్యడం జరిగింది’ అంటారు. ఇది కూడా ‘బడు’ ప్రయోగాల లాగే కమ్యూనిస్టుల సత్రికల్లోనే ఎక్కువగా వుంటుంది.

— “రాష్ట్ర వ్యాపితంగా పోస్టల్స్ వేసి హైదరాబాదులో బహిరంగ సభ నిర్వహించడం జరిగింది.”

— “వీధి నాటకాలు ప్రదర్శించి, కరస్ట్రాలు పంచి, వుపన్యాసాల ద్వారా ప్రజల్ని విద్యావంతుల్ని చెయ్యడం జరిగింది”

— “దీనికి అభ్యంతరం తెలియచేసినందుకు కక్షతో సుబ్బ హ్యూమన్స్ కొట్టడం జరిగింది”

—“మేము సైక్లోన్ రిలీఫ్ ఫండు కింద ఒక్కొక్క రోజు వేతనం ఇవ్వడం జరిగింది”

—“సభలను జయప్రదంగా నిర్వహించడం జరిగింది”

—“ఒక వార్షిక రోజుల్లో సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తామని వారికి చెప్పడం జరిగింది.”

—“తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం జరిగింది.”

—“సభ్యులు ఎన్నుకోబడడం జరిగింది”

—“అమర వీరుల కుటుంబాలను సభకు పరిచయం చేయడం జరిగింది”

7 —“పొరపాటు చెయ్యడం జరిగింది”- ఇలా.

‘బమ’ పద్ధతిలాగే, ఇది కూడా అసహజమైనదే. “మాట్లాడే భాష”లో ఇది వుండదు. కానీ కమ్యూనిస్టులు మాట్లాడే భాషలో అయితే ఇది కూడా వుంటుంది. ఇదంతా తమ ప్రతికల్లో చదివిన అలవాటుతో చేసేస్తారు.

అంటే మాట్లాడే భాషలో వుండే సహజత్వాన్ని రాసే భాషలో పాటించడం పోయి, రాసే భాషలో వుండే అసహజత్వాన్ని మాట్లాడే భాషలో పాటిస్తున్నారన్నమాట. ఇది విచిత్రమైన పరిస్థితి.

ప్రతికల్లో రాసేటప్పుడుగానీ, మాట్లాడేటప్పుడు గానీ తమ కర్తృత్వాన్ని గొప్ప చేసుకోకుండా వినయంగా వుండ దలిస్తే, తమపనుల్ని అతిశయంగా చెప్పుకోకుండా వుండడమే

సరైన మార్గంగానీ, వాడుక భాషలో లేని సూత్రాల్ని తెచ్చిపెట్టి, రాసే భాషనీ, మాట్లాడే భాషనీ అసహజంగా తయారుచేస్తే అది వినయం అనదు.

వినయం అనేది ఈ ప్రతికల్లో ఎక్కడా కనపడదు. (వినయం, వ్యాపార ప్రతికల్లోనే వుంటుందని దీని అర్థం కాదు. వ్యాపార ప్రతికల్లో వినయం వుంటే అది వ్యాపార వినయమే. కన్యూనిస్టు ప్రతికల్లో వుండనలసిన వినయం గురించి నేను మాట్లాడేది)

కన్యూనిస్టు ప్రతికల్లో ఒక సభ గురించి చెప్పినా, ఒక సంఘం గురించి చెప్పినా, ఒక కార్యక్రమం గురించి చెప్పినా, ఒక ప్రతిక గురించి చెప్పినా, ఒక నాయకుడిని గురించి చెప్పినా, ఏది చెప్పినా, ఆ చెప్పేదంతా బజాయి పద్ధతులతోనే నడుస్తుంది.

మాట మాట్లాడితే 'విప్లవం బద్దలై నప్పుడు...' అంటూ వుంటారు.

"నసంత మేఘ గర్జనలా బద్దలయిన సాయుధ పోరాటానికి..."

"రాజకీయ సంక్షోభమే నిర్మాణ సంక్షోభంగా బద్దలైంది"

ఈ బద్దలవడాలేమిటి? తెలుగులో 'బద్దలనడం' అంటే 'ముక్క ముక్కలవడం' అనే అర్థం తప్ప ఇంకో అర్థం ఏదీ లేదు. 'కుండ బద్దలైంది', 'కోడి గుడ్డు బద్దలైంది', 'గాజు గ్లాసు బద్దలైంది' అన్నప్పుడు ఏం అర్థం వుంటుందో ఆ అర్థం

తప్ప, ఆ మాటకి రెండో అర్థం లేదు. 'విస్లవం బద్దలైంది' అంటే ఏం అర్థం వస్తుంది? ఇంగ్లీషులో వుండే ఏదో ఏక్స్ ప్రెషన్ ని తెలుగులో ముక్కున పెట్టుకొని, దాన్ని తెలుగు పదాల్లోకి దింపేసి "విస్లవం బద్దలై నప్పుడు..." అని మాట్లాడేస్తూ, రాసేస్తూ, వుపన్యాసాలిచ్చేస్తూ, వుంటారు.

సభల గురించి రాసేటప్పుడు—

వీరి సభలు ఎప్పుడూ....: 'విస్లవోత్తేజం', 'నూతనోత్సాహం' నెల్లివిరిసే వాతావరణంలో 'దిగ్విజయంగా' 'విజయనంతంగా', 'ఉత్తేజకరంగా', 'విస్లవ సాహితీసాంస్కృతికోద్యమ మహోజ్వల భవితవ్యాన్ని సూచిస్తూ' 'పరవళ్ళు తొక్కిన వుత్తేజంతో' 'దిగ్విజయంగా' ... సాగుతూ వుంటాయి.

"దిగ్విజయంగా మహాసభ"

"...ఉద్వేగ పూరితంగా మహాసభలు ప్రారంభమయ్యాయి."

"ఉత్తేజపూరితమైన, గంభీరతా వాతావరణంలో జరిగిన మహాసభ..."

"రాష్ట్ర వ్యవసాయ విస్లవోద్యమ పురోగమనంలో ఒక మైలు రాయిగా...వుత్తేజ పూరితంగా జరిగిన...సభ"

సభల్లో నిర్ణయాలన్నీ 'ఏకగ్రీవంగా' 'తీసుకోబడుతూ' వుంటాయి. చివరికి సభలు 'జయప్రదంగా' ముగిసి, జనం 'నిండు స్ఫూర్తితో', 'విస్లవోత్తేజంతో', ఇండ్లకు వెళ్తూ వుంటారు.

ఈ సభలు నిజంగా జరగేటప్పుడు ఎలా జరిగినాయనే ప్రశ్న అనవసరం. ప్రతికల్లో మాత్రం ఇలాగే జరుగుతాయి. ప్రతికల్లో సభలన్నీ 'విస్లవోత్తేజంతో' వెల్లివిరుస్తాయి. అన్నీ 'విజయవంతమైన' 'జయప్రదమైన' రిపోర్టులే.

సంఘాల గురించి రాసుకునేటప్పుడు—

“విస్లన సాహితీ సాంస్కృతికోద్యమంలో... ఆవి రాబవం చారిత్రాత్మకమైన మలుపు! విస్లవోత్తేజం వెల్లివిరిసిన వాతావరణంలో...విజయవంతమైన...సమాఖ్య.”

“...కమిటీ పిడికిలి బిగించి విస్లవ జోహారులర్పిస్తోంది”

ఒక సంఘం తన గురించి తను ఇలా రాసుకుంది—

“సమతా సమాజాన్ని నిర్మించాలనే మహదాశయంతో వసంత కాల మేఘు గర్జనలా...ప్రవేశించింది. దినదిన ప్రసర్థమానమై ఈనాడు...విద్యార్థుల బలమైన పిడికిలిగా బిగియించి యున్నది...శరవేగంతో పురోగమిస్తుంది”

“రాబోయే భారత సంగ్రామానికి...మరోసారి పునరంకితం గావించుకుంటుంది.”

మా సంఘం, 'మహదాశయం'తో మేఘు గర్జనలా ప్రవేశించి దినదిన ప్రసర్థమానమైపోతూ శరవేగంతో పురోగమిస్తోంది—అని చెప్పుకుంటున్నారు.

ఇంకో సంస్థలో సభ్యులు ఇలా చెప్పుకుంటున్నారు.

“...జీవమూ జనమూ వున్నవాళ్ళం. గుండెల్లో వున్న తాశయాలు నింపుకున్నవాళ్ళం. కేపటి ఉద్యోగదూలం.

అశయాల సాఫల్యంకోసం మొక్కవోని దీక్షతో బాధ్యతగా నమస్తున్న సూతన ప్రజాస్వామిక విప్లవ వెలుగులం. దేశ భక్తికి నిజమైన సంకేతాలం.”

ఉన్నతాశయాలు నింపుకున్నవాళ్ళం! ఉపాదయాలం! మొక్కవోని దీక్షతో నడస్తున్న విప్లవ వెలుగులం! దేశ భక్తికి నిజమైన సంకేతాలం!

ఊరేగింపుల గురించి రాసేటప్పుడు—

“ఊరేగింపు 10 వేల మందితో 3 గంటలపాటు... సగర వీధుల్లో విప్లవోత్తేజాన్ని నింపింది”

విప్లవోత్తేజం 3 గంటలపాటు!

“విప్లవ నినాదాలతో...పట్టణ వీధులు హోరెత్తి పోయాయి.”

“రాష్ట్ర భవన్ ముందు అద్భుతంగా అలంకరించబడిన వేదిక దగ్గర వూరేగింపు బహిరంగ సభగా మారింది.”

‘అద్భుతంగా అలంకరించబడిన’ వేదిక! వీరు చెప్పే విప్లవంలో ‘అద్భుతమైన అలంకరణలు’ కూడా ఒక భాగం. వేదికలే కాదు, స్మారక స్తూపాలు కూడా అద్భుతంగా అలంకరించబడతాయి. స్మారక స్తూపావిష్కరణ మహోత్సవంలో పువన్యసించే వక్తలంతా ‘ఏకగ్రీవంగా’ మిగతా విషయాల కన్నా పుద్బేగంగా ఒక విషయం నక్కాణిస్తారు - ‘ఇంత ఎత్తైన స్తూపం ఎక్కడా లేదు’— అని!

“నాకు తెలిసినంతవరకు దేశంలో ఎక్కడా లేనంత పెద్దది ఈ స్తూపం”

“ప్రేమాలో తీన్ మెన్ స్కేవర్ ని తలపించే ఈ స్తూపాన్ని...”

“స్తూప నిర్మాణానికి యాభైవేల రూపాయలు ఖర్చయినవి.”

స్తూపాల ఎత్తుల్లోనూ, వేదికల అలంకరణల్లోనూ, పూరేగింపుల హోరుల్లోనూ ఏమి నిష్కవ్వమునల్ని చూస్తారు.

ఏదైనా ఒక ప్రత్యేక సభ జరుపుకున్నప్పుడు - “మొదటిసారిగా ఈ చారిత్రక కాన్ఫరెన్స్...” అని, తమ కాన్ఫరెన్స్ ‘చరిత్ర’ని సృష్టిస్తూ చారిత్రక కాన్ఫరెన్స్ అవుతున్నదనీ, అలాంటి కాన్ఫరెన్స్ లో తాము పాల్గొని చరిత్రలో నిలిచిపోయే న్యక్తులమవుతున్నామనీ పూహించుకుని గర్వపడుతూ చెప్పుకుంటారు.

“చారిత్రక ప్రాముఖ్యం కలిగిన ఘటనలో పాల్గొంటున్నామనే విస్తవాత్మక భావన మహాసభలకు విచ్చేసిన ప్రతినిధుల, సాహార్ధ ప్రతినిధుల, పరిశీలకుల మనసుల్లో నిండింది.”

సభలో వున్నవారి మనసుల్లో ఏం నిండిందో, పరిశీలకుల మనసుల్లో కూడా విస్తవాత్మక భావన ఎలా నిండిందో, ఒకప్పుడు రాసే మనిషికి తెలిసిపోతూ వుంటుంది !

తమ సంఘంలో వున్న ఒక సభ్యుడి గురించో, కార్యకర్త గురించో రాయాలంటే—

“పుద్యమ నిర్మాణానికై నమం బిగించామ”

“ఈ వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా పిడికిలి బిగించామ”

“తొడగొట్టి, మీసం మెలిపెట్టి లేవరా రైతన్నా !”

“పీడిత జనాలతో మమేకమయ్యామ”

ఆయన కొంచెం కవితలూ అవీ రాసేవాడైతే
“...ఆయన తన కవితలతో అగ్నివర్షం కురిపిస్తాడు. మంట
లతో మాట్లాడిస్తాడు.”

కార్యకర్తలైతే తొడగొట్టి, మీసం మెలిపెట్టి, పిడి
కిలి బిగించి, కసరత్తు చేస్తాన్న మనుషుల్లా కనపడతారు.
కలంతో అగ్నివర్షం కురిపించి, మంటలతో మాట్లాడించే
కవి, ‘గారడీలు’ చేసేవాడిలా కనపడతాడు.

సభ గురించి చెప్పినా, సంఘం గురించి చెప్పినా,
వ్యక్తి గురించి చెప్పినా, ఏ కార్యక్రమం గురించి చెప్పినా,
దేనికి తగినట్టు దానికి మూసపోసిన పొగడ్తలు, నర్లనల భాష
సిద్ధం!

ఈ రకంగా కమ్యూనిస్టుల పత్రికల్లో భాష ఎప్పుడూ
గలగల మోతతో నిండిపోయి వుంటుంది. ఆ మోత లేని,
సాధారణమైన, నిరాడంబరమైన భాషని ఆ పత్రికల్లో ఇప్పటి
దాకా చూడలేదు.

ఇక, ఇతర అంశాల గురించి చూస్తే వ్యాపార
పత్రికల్లో వుండే లక్షణాలు చాలా వరకూ.. కమ్యూనిస్టుల
పత్రికల్లో కూడా వుంటాయి. ప్రాంతాల్ని పొగడడం, పురుష

అహంకారం, ఏమీ అభివృద్ధికరంగాని లక్షణాలనే నెత్తిన పెట్టుకోవడం - వ్యర్థం.

ఒక నాయకుడి గురించి రాసే వ్యాసంలో ఆయన ఎప్పుడు పుట్టాడో చెప్పాలనుకుందాం. ఆయన 1917లో పుట్టి వుంటే - “ఆయన 1917లో పుట్టాడు” అని మామూలుగా చెప్తే సరిపోతుంది. కాని అలా చెప్పరు. “ఆయన అట్టోబరు విప్లవ సంవత్సరమైన 1917లో జన్మించారు” అంటారు. లేకపోతే, 1905లో పుట్టివుంటే - “విప్లవానికి నాంది పలికిన 1905లో జన్మించారు” అంటారు. ఏదో ఒక నెనకటి గొప్పకీ నాయకుడి జన్మకీ లంకె పెడతారు.

“విప్లవ కాహరి. సరిగా అదే సంవత్సరం పుట్టారు” అంటారు, ఆయన తను పుట్టే కాలాన్ని తనే నిర్ణయించుకుని పుట్టినట్టు! పుట్టిన తర్వాత విప్లవం చేస్తే అది గొప్పగానీ, విప్లవ సంవత్సరంలో పుడితేనే గొప్పా? ఆ విప్లవ సంవత్సరంలో పుట్టకుండా ముందో వెనకో పుట్టిన వాళ్ళందరి పుట్టడాల్సిన పనికిమాలిన పుట్టడానేనా?

సభలు ఏ ప్రాంతంలో జరిగితే ఆ ప్రాంతాల్ని గొప్ప చెయ్యడం ఒకటి! ఆ ప్రాంతంలో కీర్తిమంతుల పేర్లు పట్టుకొస్తారు. విజయనగరంలో అయితే గురజాడ పేరూ, రాజమండ్రిలో అయితే ఏశేషలింగం పేరూ, అనంతపురంలో అయితే ఇంకెవరిదో పేరూ, ‘అంత మహానుభావుడు పుట్టిన ప్రాంతంలో మా సభ జరుపుతున్నాం’ అంటారు. ఆ వూళ్ళో పుట్టినవాళ్ళలో అంత మహానుభావుడు ఒక్కజేసనీ, ఏ

మహానుభావులూ కానినాళ్ళే. వేటూ లక్షలూ వుంటారనీ
మరిచిపోతారు.

“ఆనాడు అల్లురి సీతారామరాజు బ్రటిషు ప్రభు
త్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడిన ఘనత ఈ జిల్లాదే”
నంటారు.

ఆ జిల్లాలో భూస్వాములూ, కాంట్రాక్టర్లూ, న్యాయ
రస్తులూ, పెట్టుబడిదారులూ అందరూ బ్రటిషు ప్రభుత్వానికి
వ్యతిరేకంగా పోరాడినట్టూ, ఆ ఘనత గిరిజనులకు గాక
మొత్తం జిల్లాకే చెందినట్టూ!

‘ఉత్తరాంధ్ర’లో సభలు జరిపితే - “దుష్ట సాంప్ర
దాయాలపై తిరుగుబాటు జెండా ఎత్తే వారసత్వం ఈ ఉత్త
రాంధ్రలో శతాబ్దకాలంగా వుందం”టారు.

“ఆ వారసత్వంలో - తామూ పాలు పంచుకుంటు
న్నామ”ంటారు.

“గురజాడ, గిడుగు, చాసో, రానిశాస్త్రి, శ్రీ శ్రీ
వంటి గొప్ప సాహితీవేత్తలు ఈ ప్రాంతం నించే వచ్చా
రం”టారు.

ఏ గొప్పలూ లేని జనాల్ని లక్షలమందినీ, ‘గొప్పలు’
వున్న వాళ్ళని నటుగురైదుగురీ ఇచ్చిన ఏ ప్రాంతమైనా,
వీరి లెక్కన ఎంత పనికిమాలిన ప్రాంతమై వుండాలి!

— ఇక సభలు జరిపే వూళ్ళల్లో సముద్రం వుంటే ఒక
రకం గొప్ప, కొండలు వుంటే ఇంకో రకం గొప్ప!

సముద్రం వుంటే 'కడలి హోరులో కథలకు పదును!' లేదా 'కవితాలకు పదును!' కొండలు వుంటే, అన్నిటికీ 'దృఢత్వం' చేలు వుంటే - ఇంకేదో! ఇంక వుంటే ఏమవుతుందో!

— కమ్యూనిస్టుల ప్రతికల్లో వుండే ఇంకో నిషయం - 'కామ్రేడ్లు'! పేర్ల ముందు ఎప్పుడూ 'కామ్రేడు' చేరనలసిందే. దాని పొట్టి చూపం 'కా||' ఒక సభ గురించి, కార్యక్రమం గురించి చెప్పేటప్పుడు అన్ని పేర్ల ముందూ, 'కా'లు చేరి, కా||... కా||... కా||... కా||... కా||... కా||... — ఇలా సాగుతుంది. కా||లు లేకుండా పేర్లు రాయకూడదా? సభలోనో చిన్న బృందంలోనో మాట్లాడేటప్పుడు, వుసన్యాసకుడు "కామ్రేడ్స్!" అనడమూ, ప్రతికల్లో అస్తమానం పేర్ల ముందు "కా||"లు రాసుకోవడమూ ఒకటేనా? ప్రతికల్లో చీటికీ మాటికీ పేర్ల ముందు కా||లు చేర్చడం ఒక సాంప్రదాయంగా అయిపోయింది. వ్యాసార ప్రతికల్లో పేర్ల ముందు 'శ్రీ'లు చేరడం ఎంత సాంప్రదాయమో, అంత సాంప్రదాయంగా.

— ఇక ఈ ప్రతికల 'భాష'లో ఇంకో లక్షణం, ఈ ప్రతికల్లో కూడా 'పురుష అహంకారపు' భాష చాలా వుంటుంది.

వీరు, ఒక కార్మిక సంఘం గురించి చెప్పుకోవాలంటే - "పోరాటాలలో మొనగాడుగా తీర్చిదిద్దిన సంఘం" అనే పద్ధతిలో చెప్పుకుంటారు.

‘మొగుణ్ణి కొట్టి మొగసాలెక్కింది’ లాంటి మాటలు నిస్సంకోచంగా వాడతారు.

“రైతాంగ కుటుంబంలో రాజలింగుకు పుట్టిన ముద్దుల కొమకు ‘కామ్రేడ్’ నాగన్న”

రాజలింగుకి పుట్టిన కొమకు!

తల్లుల్ని గురించి కూడా మాట్లాడే కమ్యూనిస్టు ప్రతికలు మచ్చుకి కూడా కనపడవు.

సంఘాల సభ్యుల పెళ్ళిళ్ళ వార్తలు ప్రతికల్లో రాసి నప్పుడు - ‘ఫలానా ఆయన కుమారుడికి, ఫలానా ఆయన కుమార్తెని ఇచ్చి వివాహం! ఒక్కోసారి ‘ఇచ్చి’ అనే మాట లేకపోయినా, ఏ వధూవరుల జంటలకూ తల్లులు మాత్రం వుండరు.

స్త్రీల గురించి ప్రస్తావించవలసి వస్తే - ఆ స్త్రీ ‘ఫలానా ఆయన భార్య’!

స్త్రీల వ్యక్తిత్వాలకీ, తెలుగు భాషా పద్ధతులకీ కూడా విరుద్ధంగా భర్త పేరు భార్య పేరుతో చేరుస్తారు.

“కామ్రేడ్ శ్యామలా చెరబండరాజు అమర వీరుల స్తూపంపై పుష్ప గుచ్ఛాలు వుంచింది.”

ఇది చాలా నయమే. భర్త పేరుతో పాటు భార్య పేరు కూడా వుంది. కొన్ని సార్లయితే భార్యకి పేరే వుండదు.

కామ్రేడ్ అజీజుల్ హక్ గారి భార్య ‘మిసెస్ హక్’ అవుతుంది. ఒక్కోసారి మణిదీపాహక్ అవుతుంది.

సరోజ్ దత్తా మరణించాడు కాబట్టి, ఆయన భార్య, కమ్యూనిస్టుల ఇంగ్లీషు పత్రికల్లో “ది విజ్ ఆఫ్ సరోజ్ దత్తా” అయింది. (సరోజ్ దత్తా యొక్క విశంతువు).

అలాగే, రిల్విక్ ఘటక్ మరణించాడు కాబట్టి, ఆయన భార్య “ది విజ్ ఆఫ్ ది లేట్ డై రెక్టర్” అయింది. (రిల్విక్ ఘటక్ సినిమా డై రెక్టర్ కాబట్టి, ఆయన భార్య ‘డై రెక్టర్ గారి విశంతువు’ అయింది).

పంచాది కృష్ణమూర్తి, పంచాది నిర్మలా కలిసి “కృష్ణమూర్తి కపుల్” (కృష్ణమూర్తి దంపతులు)!

ఒక పత్రికలో భార్యాభర్తల ఫోటో కింద - భార్య పేరే లేకుండా “రంగాచార్యులు దంపతులు”!

—వీర ‘విప్లవాచరణ’లో ఇంకో అంశం ఏమిటంటే— సభా స్థలాలకు సభలు జరిగిన కాస్సేపూ, మరణించిన విప్లవకారుల పేర్లు పెట్టడం! ప్రభుత్వం నిర్వహించే సభలలో ద్వారబంధాలకీ, మండపాలకీ రకరకాల పేర్లు పెట్టినట్టు అదే పద్ధతిని అనుకరిస్తూ వీరు కూడా అదేపని చేస్తారు.

హైదరాబాద్, రాజమండ్రి. ఒంగోలో, అనంత పురమో, కలకత్తాయో వెళ్ళి ‘శ్రీశ్రీ నగర్’ ఎక్కడ అనో, ‘చండ్ర పుల్లారెడ్డి నగర్’ ఎక్కడ అనో, ‘పాణిగ్రాహి నగర్’ ఎక్కడ అనో, అడిగితే ఎవరు చెప్పగలరు? కరప్రతాలు చూసి, అసలు స్థలాల పేర్లు చెప్తేనే ఆ స్థలాలకు చేరగలుగుతారు. పాత పెర్లతోనే ఆ స్థలాలకు పోవలసి వస్తే ఈ కొత్తపేర్ల ప్రయోజనం ఏమిటి?

ఒక పూజోళ్ళ పున్న జనానికందరికీ తెలిసేలాగ ఒక స్థలం పేరు మార్చినట్టు (జనమే మార్చుకున్నట్టు) అధికారిక మైన ప్రకటన ఇవ్వగలపరిస్థితి పున్నప్పుడే ఈ పేర్ల మార్పులు పనిచేస్తాయి. మీటింగు పెట్టుకున్న కాసేపు స్థలాల పేర్లు మార్చడమంటే అది, పాలకవర్గం చేసే పనుల్ని అనుకరించాలనే పుబలాటం తప్ప, దానికి ఇంకో అర్థం వుండదు.

అందరూ చేస్తున్నారు కదా, మనం చెయ్యక పోవడమేమిటని నా స్తికులు కూడా ఈ పనే ప్రారంభించారు.

“కోవూరు ప్రాంగణం” (పెవిలియన్ గ్రౌండ్ లో)
“అమరడేవి ఎస్. ని. రావు సగర్ (రిక్కాబజార్)”-ఇలా..

ఆ ఫలానా పూరు వెళ్ళి ఆ స్థలాలకు చేరాలంటే, ‘పెవిలియన్ గ్రౌండ్’ అనీ, రిక్కా బజార్’ అనీ అసలు పేర్లు చెప్పవలసిందే. మరి ఈ పేర్ల మార్పులు ఏ రకంగా వుపయోగపడతాయి? ఒకళ్ళని చూసి ఒకళ్ళు చెయ్యడం. అందరూ కలిసి పాలకవర్గాల భావాల్ని, చేతల్ని యథా తథంగా అనుకరించడం!

కమ్యూనిస్టుల ప్రతికల్లో రాతలు చూస్తే, వుద్యమాలూ, విప్లవాలూ శరవేగంతో పురోగమించి పోతూ వుంటాయి. వాస్తవంగా చూస్తే, ఆ విప్లవాల ‘శరవేగం’ గురించి రాసే ప్రతికని రెగ్యులర్ గా తేగలిగే ఆర్థిక స్తోమతు కూడా వుండదు. ఆ సంగతి కూడా ఆ ప్రతికలోనే రాస్తారు. చందాలు ఎగ్గొట్టనద్దని.

కమ్యూనిస్టుల పత్రికలో వుండే రాశిల్లో 'విప్లవం' అనే మాట ఒక్కటే కొట్టది; మిగిలినదంతా పాత ధోరణి. పాత సారాంశమే !

'నూతన సంస్కృతి' అనీ, 'నూతన సాహితీసాంస్కృతి కోద్యమాలు' అనీ బడాయి మాటలు గుప్పించడమే గానీ, వ్యాపార పత్రికల సంస్కృతికీ, కమ్యూనిస్టు పత్రికల సంస్కృతికీ ఒక్క విషయంలో కూడా తేడా వుండదు.

కమ్యూనిస్టు పత్రికలు బాగుపడాలంటే - ప్రజలకు అర్థమయ్యేలాగ చెప్పనలసిన బాధ్యత తమ పత్రికల మీదే ఎక్కువగా వుండనే విషయం వారు మొట్టమొదట అర్థం చేసుకోవాలి.

అర్థమయ్యేలాగ చెప్పడానికి ఏయే సూత్రాలు అవసరమో వాటినిన్నిటినీ పాటించడం అలవరుచుకోవాలి.

ఓరై నంత తొందరలో బడు ప్రయోగాలు మానుకోనడానికి ప్రయత్నించాలి. 'అక్కడక్కడా రాయనచ్చును' అనే సద్ధతి పెట్టుకుంటే, ఎక్కడెక్కడ రాయవచ్చునో సిద్ధా రించడం సాధ్యం కాదు.

'చెప్పడం జరిగింది' వాక్యాలు కూడా క్రమంగా మానుకోవాలి.

వీటిని, రాసే భాషలోనే కాదు, మాట్లాడేటప్పుడు కూడా మానుకోవాలి.

ఉపన్యాసాలలో కూడా మానుకోవాలి.

తమ కార్యక్రమాల గురించి చెప్పుకునేటప్పుడు, మూమూలుగా, నిరాడంబరంగా, నిజాయితీగా, అవినీయాలు లేకుండా చెప్పుకోవడం అలవరచుకోవాలి.

పురుష అహంకారానికి, సంకుచిత ప్రాంతీయ దృష్టికి, హేతువిరుద్ధ వర్ణనలకి, ఇంకా ఆ రకం ధోరణులకు సంబంధించిన మాటలూ, సామెతలూ రాకుండా చూసుకోవాలి.

ఇదంతా, ఆ ప్రతిక అనుసరించే 'రాజకీయ పంథా' మీద ఆధారపడి వుంటుందనేది అన్నిటికన్నా ప్రధానమైన విషయం.

8. వాడుక భాషే రాస్తున్నామా ?

వామక భాషలోవుండే సూత్రాల్లో ఏదో సూత్రాల్ని రాసే భాషలో పాటించడం లేదో చూశాం కాబట్టి, ఇప్పుడు ఏదైనా ఒక వాక్యం చూస్తే, అది ఎలావుందో సరికొలించడం తేలికే.

మాట్లాడే భాషకి ఒక 'సగటు వేగం' వుంటుంది. మాట్లాడే భాషలో వుండే సూత్రాలన్నింటినీ రాసేభాషలో పాటిస్తూ రాస్తే, దాన్ని చదివేటప్పుడు, అది కూడా మాట్లాడే భాషలాగే సగటు వేగంతో నెర్పిపోతూ వుంటుంది.

మాట్లాడే భాషలో వుండే సూత్రాలలో రాసే భాష లేకపోతే -

- 1) కొన్ని వాక్యాలు బొత్తిగా అర్థం కావు.
- 2) కొన్ని వాక్యాలలో సారాంశమే అర్థమవుతుంది. మాటలు సంబంధాలు సరిగా అర్థం కావు.
- 3) కొన్ని వాక్యాలు బాగానే అర్థమవుతాయి. కానీ, వాటిని చదివేటప్పుడు వేగం సరిగా వుండదు.

ఈ వాక్యం చూడండి.

“అర్థిక సంక్షోభం తీవ్రమైన ఫలితంగా అమెరికాకు ప. యూరప్ దేశాలు, జపాన్ కు మధ్య, రష్యాకు దాని ఉపగ్రహ రాజ్యాలైన తూర్పు యూరపు దేశాలకు మధ్య విభేదాలు పరాకాష్టకు చేరుకుంటున్నాయి.”

మొదటిసారి చదవగానే దీన్ని అర్థం చేసుకోవడం నూటికి నూరుపాళ్ళూ అసాధ్యం. మళ్ళీ మళ్ళీ మళ్ళీ చదివితే కొంచెం కొంచెం అర్థం కావచ్చు. అది కూడా కొందరికే. కొందరికైతే ఇది ఎన్నిసార్లు చదివినా అర్థంకాదు. ఇందులో వున్న లోపం కేవలం కొన్ని సూత్రాలు పాటించకపోవడమే. ఆ సూత్రాలు పాటించి దీన్ని సరిగా రాసి వుంటే, ఆ వాక్యం నూటికి నూరుమందికీ అర్థమవుతుంది. కానీ, ఇప్పుడు అలా జరగదు. ఇలాంటి వాక్యాలు ప్రతికల నిండా, పుస్తకాల నిండా బోలెడు వుంటూ వుంటాయి.

ఒకసారి చదివినప్పుడు అర్థం కాకపోతే ఏం చేస్తాం? మళ్ళీ వెనక్కి వెళ్తాం. అప్పుడు కూడా అర్థం కాకపోతే? మళ్ళీ వెనక్కా? - వెళ్ళం. ఆ వాక్యం వాదిలేస్తాం. పుస్తకాల

కంఠో అలాంటి వాక్యాల్లో ఎక్కువగా వుంటు - చదవడానికి నిసుగేసి, పుస్తకమే వదిలేస్తాం. మరీ తప్పనిసరిగా చదవ నలసిన పుస్తకమైతే, ఎలాగో యాతనపడుతూ చాలా ఆలశ్యంగా పూర్తి చేస్తాం.

“ఎలాంటి పుస్తకమైనా నేను ఊణాల్లో చదివేసి అర్థం చేసేసుకుంటాను” అని ఎన్నరైనా అంటారనుకుందాం. సరే, వారు మహానుభావులు! మహానుభావుల సంగతి కాదు ఇక్కడ. మహానుభావులు కాని వాళ్ళ సంగతే ఎప్పుడూ కావాలి.

ఈ వాక్యం చూడండి.

“ప్రపంచంలోని భిన్న ప్రాంతాల నించి, వ్యక్తుల, స్థలాల, సంస్థల పేర్లు వగైరా వార్తల్లో వస్తాయి.”

ఇందులో, ‘వ్యక్తుల, స్థలాల, సంస్థల’ అని షష్టివిభక్తి చిహ్నాల్ని చక్కగానే రాశారు. కానీ, తర్వాత “పేర్లు వగైరా వార్తల్లో వస్తాయి.” అనే చోట తప్పు చేశారు. అది “పేర్లు వగైరాలు...” అని రావాలి. వాక్యంలో ఈ తప్పు వున్నా ఈ వాక్యం తేలిగ్గానే అర్థమవుతుంది. అయితే ఈ తప్పు వల్ల హాని ఏమిటంటే, ఇలాంటి తప్పుల వాక్యాల్లో చదివే వాళ్ళకి భాష సరిగా రాయడం ఎప్పటికీ అలవాటు అనదు. తప్పుల భాషనే చదివితే, అలాంటి తప్పుల భాషనే రాస్తారు. అంటే, రాసే భాషలో తప్పులు వుంటే, ఆ తప్పుల సాంప్రదాయమే ఎప్పుడూ కొనసాగుతూ వుంటుంది.

‘భాషా బోధన’ ఎలా వుండాలో ఒక రచయిత, ఒక చిన్న వాక్యంలో ఎంతో చక్కగా చెప్పాడు - “విద్యార్థి, తాను సులువుగానూ, బలంగానూ, సరిగానూ ఏదైనా చెప్పడానికి, రాయడానికి భాషా బోధన తోడ్పడాలి” — అని! ఈ వాక్యంలో వున్న విషయమూ మంచిదే, రాసిన విధానమూ మంచిదే. అయితే, ఈ రచయిత, కొన్ని చోట్ల పాటించిన సూత్రాలనే కొన్ని చోట్ల పాటించలేదు.

ఈ వాక్యం కూడా ఆ రచయితదే.

“తెలుగు వాడుక భాష ‘ప్రామాణిక భాష’గా గుర్తింపు పొందడానికి, అది అన్ని రంగాల్లోనూ వ్యాపించడానికి ప్రధాన కారకులు గిడుగు, గురజాడ.”

వాక్యంలో దీర్ఘాలన్నీ మొదట్లో ఎంతో చక్కగా వుండి, చివరలో తప్పు జరిగింది. చివరలో - ఇద్దరి పేర్లు చెప్పినప్పుడు —

“...ప్రధాన కారకులు గిడుగు, గురజాడ.” అని గానీ, “...గిడుగు గురజాడు” అని గానీ అనాలి. ఇది ఒక ‘అక్షరం’ కోసమో, ఒక ‘దీర్ఘం’ కోసమో పెనుగులాట కాదు. రాసే భాషలో పాటించనలసిన సూత్రాల కోసం పెనుగులాట. ఈ సూత్రాల్ని చాలా స్పష్టంగా గ్రహించక పోవడం వల్లనే వాటిని కొన్ని చోట్ల పాటించడమూ, కొన్ని చోట్ల పాటించకపోవడమూ చేస్తాడు.

ఈ సూత్రాల్ని ఎందుకు పాటించాలో స్పష్టంగా గ్రహించి, అంత స్పష్టంగానూ బోధించకపోతే అలాంటి

భాషా బోధనపల్ల విద్యార్థులు ఏదైనా చెప్పాలన్నా, రాయాలన్నా, ఆ రచయిత ఆశించినట్టుగా “సులువుగానూ, బలంగానూ, సరిగానూ” చెయ్యలేదు.

కాయితం మీద ఒక వాక్యం చూడగానే అందులో తప్పులు వున్నాయో లేవో, వుంటే ఎలాంటి తప్పులు వున్నాయో గ్రహించగలిగే భాషా జ్ఞానం, భాషా బోధన పల్ల దొరకాలి.

ఈ వాక్యం చూడండి.

“ఆకలి చావులకు గురైన కార్మికుల కుటుంబాలను ఆదుకోకుండా ప్రభుత్వం మాటలతో కాలం వెళ్ళబుచ్చు తుందని, ఆకలి చావులు ఆత్మహత్యలను నివారించడానికి, కార్మికులలో నిరాశ నిస్పృహలను తొలగించడానికి మిల్లును పెంటనే తెరిపించాలని లేదా మిల్లును ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలని వారు కోరారు.”

ఈ వాక్యంలో నర్తమాన కాల క్రియని రాయని తప్పు ఒకటి, విభక్తి చిహ్నం చేర్చని తప్పు ఒకటి, దీర్ఘాలు పెట్టని తప్పులు ఎనిమిదీ, మొత్తం 10 తప్పులు వున్నాయి.

తప్పులు లేని వాక్యాన్ని చదివేటప్పుడు వుండే వేగం, తప్పులతో వుండే వాక్యాన్ని చదివేటప్పుడు వుండదు. ఎందుకంటే తప్పులు లేని వాక్యంలో అంశాలు ఎక్కడి కక్కడ అర్థమైపోతూ వుంటాయి. అందులో దీర్ఘాలు సరిగా వుంటాయి కాబట్టి, వాటి సహాయంతో మాట తర్వాత మాటని, పెంట పెంటనే, అందుకోసడం సాధ్యమవుతూ

వుంటుంది. ఈ సౌకర్యాలేవీ తప్పులువున్న వాక్యంలో వుండవు. తప్పులు వున్న వాక్యాన్ని చదవడం మొదలు పెడితే అందులో వున్న అంశాలు సరిగా అర్థం కాకపోవడం వల్లా, దీర్ఘాలు వుండవు కాబట్టి మాట తర్వాత మాటని సహజంగా అందుకో లేకపోవటం వల్లా, మొత్తం మీద చదివే వేగం కుంటుపడిపోతుంది.

ఒక వాక్యాన్ని పట్టుకుని, దానిమీదే దృష్టిపెట్టి, దాన్ని ఇటూ, అటూ తిప్పి చూస్తూ వుంటే, అందులో తప్పులు వున్నా కూడా అది బాగానే అర్థం కావచ్చు. “ఇందులో అర్థం కానిదేముంది? ఇది బాగానే వుండే!” అనిపించవచ్చు. కానీ, ఒక పుస్తకం చదివేటప్పుడు, ప్రతి వాక్యాన్ని అలా విడివిడిగా పట్టుకుని తిప్పి అంతంత సేపు చూడలేము. ఒక స్పీడులో చదువుకుపోతూవుంటే ప్రతి వాక్యమూ అర్థమైపోతూ వుండాలిగానీ, వాక్యాలివిడి విడిగా చూస్తే అర్థమవడం కాదు. కొన్ని వాక్యాలైతే అలా చూసినా కూడా అర్థం కావనేది వేరే సంగతి.

(‘విషయం’ కొత్తది అయినప్పుడు, భాష సరిగానే వున్నా కూడా దాన్ని అర్థం చేసుకోవడంలో ఆలశ్యం జరుగుతుంది. ఆ రకంగా జరిగే ఆలశ్యం గురించి కాదు ఇక్కడ మాట్లాడేది. భాష సరిగా లేకపోవడం వల్ల జరిగే ఆలశ్యం గురించే ఇది).

ఈ పెద్ద వాక్యం చూడండి —

“... సాహస కార్యాలు చెయ్యాలనుకునే వాళ్ళకూ, లోఫర్లకూ, వేశ్యలకూ, సినిమా ఆశ్రయమిచ్చేదిగా కని

పించే రోజుల్లో బి. ఎన్. రెడ్డి, సినిమా ప్రపంచంలో ఆలోచనాపరులకూ, పరుపు ప్రతిష్టలు కలవాళ్ళకూ కూడా స్థానం వుందని ఋజువు పరిచాడు.”

నిజానికి మాట్లాడేటప్పుడు ఈ పద్ధతిలో ఇంత పెద్ద వాక్యంగా మాట్లాడం. అయినప్పటికీ ఇది వామక భాషే. ఎందుకంటే, వామక భాషలో వుండే సూత్రాలతోనే ఇది వుంది. ఒక్కోచోట పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు ఏర్పడడం, రాసే భాషలో వుండే ప్రత్యేకత. అంటే, మాట్లాడే భాషలో వాక్యానికీ, రాసేభాషలో వాక్యానికీ కొన్ని సందర్భాల్లో ‘రూపం’ విషయంలో తేడా వుంటుంది. కానీ, వాక్యనిర్మాణానికి సంబంధించిన సూత్రాల విషయంలో మాత్రం తేడా వుండదు. (వుండకూడదు).

ప్రతికల్లో భాష సరిగా లేకపోవడానికి చాలామంది ఒక కారణం చెబుతారు. ప్రతికల్లో చాలా ‘పని ఒత్తిడి’ వుంటుందనీ, అందుకే సరిగా రాయడం సాధ్యం కాదనీ అంటారు.

కమ్యూనిస్టు ప్రతికలవారైతే — “పుడ్యమాలలో తిరుగుతూ, శతృవులతో పోరాడుతూ తినీ, తినకా రాసే వాళ్ళు వాక్యాలకు నగిషీలు చెక్కుతూ ఎలా రాయగలరు?” అంటారు.

అంటే, టైము లేకనే సరిగా రాయలేకపోతున్నారని అన్నట్టు.

‘సూత్రాల్ని వాటింపడం’ అన్నప్పుడు, అందులో ‘సహజ సూత్రాల్ని వాటింపడం’ అనే విషయాన్ని తీసుకుంటే, అది ‘ఔముకి సంబంధించిన సమస్య కాదు. భాషా జ్ఞానానికి, దృష్టికి సంబంధించిన సమస్య.

ఒక పత్రకలో — “ప్రజలు తేబుకొట్టి పొదుపా?” అని రాసిన వ్యక్తి ఔము లేకనే, అలా రాశాడనీ, అతనికే ఎక్కువ ఔము వుంటుంది - “ప్రజలు తేబు...” అని రాసే వాడనీ వాదిస్తే, ఆ వాదం ఎంత అర్థవంతంగా వుంటుంది?

అలాగే, కమ్యూనిస్టుల పత్రకల్లో రాసేవారు కూడా ఔము లేకపోవడం వల్లనే “హరిజనులు, గిరిజనులకు భూములు ఇవ్వాలి” అనే సద్దేశంతో రాస్తున్నారనీ, వారికే ఎక్కువ ఔము వుంటుంది “హరిజనులకూ, గిరిజనులకూ భూములు ఇవ్వాలి” అని తప్పుబట్టా రాస్తారనీ వాదిస్తే?

అలాగే, ఔము లేకుండా ఆడరాబాడరాగా రాయడం వల్లనే కర్మణ వాక్యాలు రాస్తున్నారనీ, ఎక్కువ ఔము వుంటుంది మామూలు వాక్యాలే రాస్తారనీ, వాదిస్తే?

ఈ వాదసంతా అసందర్భమైన వాదన. ఈ ‘ఔము వుండడం - లేకపోవడం’ అనేది, పోతే విషయాలకు సంబంధించి గానీ, సూత్రాల్ని వాటింపాలనే విషయానికి వర్తించదు.

దీవ్వాలూ, విధక్తి చిహ్నాలూ నంటి అంశాలన్నీ భాషా జ్ఞాపకానికి సంబంధించిన అంశాలే గానీ, ఔముకి సంబంధించిన అంశాలు కావు.

కర్మణి వాక్యాలు రా.నడమా, మానడమా అనేది, 'దృష్టి'కి సంబంధించిన అంశమే గానీ, 'జ్ఞానము'కి సంబంధించిన అంశం కాదు.

నిషాద సంఘటనల్ని కవిత్వభోరణిలో చెప్పవచ్చుగా, లేదా అనేది, 'దృష్టి'కి సంబంధించిన అంశమే గానీ, 'జ్ఞానము'కి సంబంధించిన అంశం కాదు.

తమనీ, తమ సంఘాన్నీ, తమ సభల్నీ, తమ కార్య కలాపాల్నీ అతిశయాలతోటే, బజాయితనం తోటి కీర్తించు కోవడం అనేది, దృష్టికి సంబంధించిన అంశమే గానీ 'జ్ఞానము'కి సంబంధించిన అంశం కాదు.

సహజ సూత్రాల్ని పాటించాలనే దృష్టి వున్న వ్యక్తి తనకు జ్ఞానము లేకపోయినా నాటిని నాటిస్తాడు. ఆ దృష్టి లేని వ్యక్తి తనకు జ్ఞానము వున్నా నాటిని పాటించడు. ఈ రకంగా ఇదంతా దృష్టికీ, భాషా జ్ఞానానికి సంబంధించిన విషయమే గానీ, జ్ఞానముకి సంబంధించిన విషయం కాదు.

కాబట్టి, 'సహజ సూత్రాల్ని పాటిస్తూ రాయడం' గురించి మాట్లాడే సందర్భంలో జ్ఞానము సమస్యని తీసుకు రాకూడదు.

వాడుక భాషలోనే రాయాలనే వుద్యమం ప్రారంభ మయ్యే నాటికి గ్రాంథిక భాష (పుస్తకాల్లో వుండే భాష) ఇలా వుండేది.

“చంద్రగుప్తుడు శయనించినతరువాత నతనింజంపుటకై మనచే వంపబడి ముందే సారంగము గుండ రాచయింటి

గోడల నమమ నివసించి యున్న భీభత్స కౌదుల నృత్యంతే మేమయ్యె?”

“ఏకే వేదములు మొదలగు శ్రావ్య పలుకులయందు వస్యలనియు; బుర్రాణముల యందును, నైతిహ్యముల యందును, గొన్ని మహా కావ్యముల యందును రాక్షసులనియు; స్మృతులయందు ద్రావిడులనియు, శూద్రులనియు బేర్కొనబడిరి.”

“ఈ కాలంబున నాధ్యులు రాజకీయ విషయంబు లందపార నైదగ్యంబును గౌసల్యంబును గడించిరి” - ఈ రకంగా.

ఇలా రాయడం మానేసి, వామక భాషలోనే రాయాలనేదే వామక భాషోద్యమం. ఈ వృద్ధ్యమ ఫలితంగా, ‘రానే భాష’లో ప్రధానంగా జరిగిన మార్పులేమిటంటే—

- 1) సంస్కృత పదాలు వాడడం తగ్గిపోయింది.
- 2) కర్మణి వాక్యాలపద్ధతి చాలానరకు తగ్గిపోయింది.
- 3) క్రియల్ని చెప్పే పద్ధతి మారిపోయింది. ‘ఏమయ్యె?’, ‘బేర్కొనబడిరి’, ‘గడించిరి’ అనే క్రియలు - ‘ఏమైంది’ ‘పేర్కొనబడ్డారు’ (లేదా, పేర్కొన్నారు), ‘గడించారు’—గా మారిపోయాయి.
- 4) మాటలు అనవసరంగా ఒక దానిలోకి ఒకటి కొచ్చుకు పోయి ‘సంఘలు’ ఏర్పడే పద్ధతి తగ్గిపోయింది. దానివల్ల, సంఘల దగ్గర కొన్ని అక్షరాల శబ్దాలు మారే పద్ధతి

సోయింది. “అతనింజంపుటకై” అనేది, ‘అతన్ని చంపడం కోసం’ అవుతుంది. ‘బురాణములయందు’ అనేది, ‘పురాణాలలో’ అవుతుంది. ‘గొన్ని’ అనేది ‘కొన్ని’ అవుతుంది. అంటే, ఈ మాటలన్నింటినీ, మాట్లాడటస్పష్టమైతే ఎలా పలుకుతామో అలాగే రాతలో కూడా వుంటాయి.

5) అరసున్నాలూ, బండి తాలూ, వంటివన్నీ పోతాయి.

ఈ రకంగా, వెనకటి గ్రంథాలభాషలో కొన్నిరకాల మార్పులు జరిగి దాని వెనకటి రూపం చాలా మారిపోయి, ‘వాడుకలో మాట్లాడే భాష’ రాసే భాషగా అయి పోయింది.

అయితే, ఈ ‘రాసే భాష’ పూర్తిగా వాడుక భాష గానే వుందా - అనేది ప్రశ్న. ‘పూర్తిగానే వుంది’ అని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఎందుకంటే, ఇంతకుముందు చూసిన కారణాల నల్లే.

వాడుక భాషలో వుండే ఎన్నో సహజ సూత్రాల్ని పాటించకుండానే భాషని రాస్తూ, వాడుక భాషే రాస్తున్నామంటే, అది పూర్తిగా నిజం అనదు.

ఈ చిన్న ప్రదాహరణ చూడండి.

“...యా నలుగురున్నూ నచ్చిరి” - ఇది వెనకటి కాలంలో రాసే భాష.

“ఆ నలుగురూ వచ్చారు” - ఇది వాడుక భాష. (‘వచ్చారు’ అనేది ఇంకా కొన్ని రకాలుగా కూడా వుండ

నచ్చు.) వామక భాషలో రామకం అంటే ఇలాగే రాయాలి.

కానీ, “ఆ నలుగురు నచ్చారు” అని వ్రాసి, వామక భాషే రాశాము - అంటే, ఇది కొంతవరకే వామక భాష గానీ, పూర్తిగా కాదు.

అలాగే “నాడున్నా వీరున్నా” అనే దాన్ని వామక భాషగా రాయాలంటే, “వాహ్నా వీహ్నా” అనాలి గానీ, “వారు వీరు” అని రాస్తే, ఇది పూర్తిగా వామక భాష అవదు.

అలాగే, వామక భాషకి సంబంధించిన ఏ సూత్రాన్ని పాటించకుండా రాసినా అది పూర్తిగా వామక భాష అవదు.

సంస్కృత పదాల్ని తగ్గించి, సంఘల దగ్గిరా, క్రియల దగ్గిరా చేసిన మార్పులతోనే వామక భాష రాస్తున్నట్టు అవదు.

వామక భాషోద్యమం ఫలితంగా, వామక భాష, పాఠశాలల్లోకి కూడా ప్రవేశించినప్పుడు, దాన్ని భరించలేని ఒక కవి - “కొందరు స్వోత్కర్ష ప్రకటనార్థమై గ్రామ్య భాషను, గ్రాంథిక భాషను జేయ సమకట్టి యెట్టులో పాఠశాలలయందు బ్రవేశపెట్టిరి” - అని మొరపెట్టాడు. వామక భాషలోనే రాయడం నల్ల సామాన్య జనానికి ఎంత మేలు

జరుగుతుందో, ఆ మహా సండితుడు ఏ మాత్రమూ అర్థం చేసుకోలేకపోయాడు.

అలాగే, 'మాట్లాడే భాషలో వుండే సూత్రాలన్నిటినీ రాసే భాషలో కూడా పాటించాలి' అనే విషయం అర్థం చేసుకోకపోతే, రాసే భాష తప్పు తప్పులుగానే తయారవుతూ వుంటుంది.

రాసే భాష అంటే పత్రికల్లోనూ, పుస్తకాల్లోనూ కనపడే భాష మాత్రమే కాదు. స్కూలు చదువుల్లో భాషనీ, ఆఫీసు ఫైళ్ళల్లో భాషనీ, కోర్టు ఫైళ్ళల్లో భాషనీ, జనాల మధ్య నిత్యమూ నడిచే వుత్తరాల్లో భాషనీ — ఇలా అన్ని రకాల సందర్భాల్లో భాషనీ నృప్తిలోకి తీసుకోవాలి. ఈ భాష అంతా ఇప్పుడు రకరకాల తప్పులతోనే వుంటున్న దన్నమాట !

ఎక్కడో పేజీకో, రెండు పేజీలకో ఓ తప్పు వుంటే దాన్ని అంతగా పట్టించుకోనక్కరలేదనే సద్దశిలో ఎవరైనా ఆలోచిస్తారనుకుందాం. తప్పులు అంత తక్కువగా వున్నాయనేది నిజం కాదు. సరే పేజీలోనూ అనేక తప్పులు వుంటాయి.

ఒక వేళ, ఒకటి రెండు తప్పులే వుంటాయి అనుకున్నా అవి ఎందుకుంటున్నాయో గ్రహించకపోతే లోపాల్ని సవరించుకునే ప్రయత్నాలు ఎప్పటికీ జరగవు.

‘గుణానికి’ గాక ‘పరిమాణానికి’ మాత్రమే విలువ ఇచ్చే వాళ్ళే ఈ ‘ఎక్కువ - తక్కువల’ వాదనకు దిగుతారు.

తప్పులు ఎక్కువగా వున్నా, తక్కువగా వున్నా సారాంశం ఒకటే. రాసే భాషలో లోపం జరగడమే అది.

బియ్యంలో రాళ్ళు ఎన్ని వుంటాయి? కిలోబియ్యంలో అర కిలో రాళ్ళో, పావు కిలో రాళ్ళో వుంటాయా? ఎంత చెత్త బియ్యం తీసుకున్నా అందులో రాళ్ళు బరువు ఒక్క శాతం కూడా వుండదు. “ఈ మాత్రం రాళ్ళకే పట్టించుకోవాలా?” అంటామా? ఒక్క శాతం రాళ్ళూ, అర శాతం రాళ్ళూ అని కాదు. అసలు బియ్యంలో కత్తి ఎందుకువుందీ అనేదే ప్రధానమైన ప్రశ్న.

అలాగే, రాసే భాషలో ఎక్కువ తప్పులా, తక్కువ తప్పులా అని కాదు. అసలు తప్పులు జరుగుతున్నాయా లేదా - అనేది ప్రధానమైన ప్రశ్న. తప్పులు జరగడం నిజమేనని తేలితే, దానికి కారణాలేమిటి, దాన్ని సవరించుకోవడం ఎలాగా - అనేవి తర్వాత ప్రశ్నలు.

రాసే భాషలో జరిగే తప్పులన్నీ, రేడియో, టి. వీ. భాషల్లో కూడా వుంటాయి. రాసిన దాన్ని చదవడం జరిగినప్పుడల్లా ఈ తప్పులు తప్పవు.

ఒకరోజు రేడియోలో ‘ప్రాంతీయ వార్తలు’ చదివే వ్యక్తి - “కొత్త పంచదార ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పేందుకు

వున్న ఫ్యాక్టరీ..." అని చదివి, ఆగి, తర్వాత మళ్ళీ మొదలు పెట్టి "కొత్త పంచదార ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పేందుకూ, వున్న ఫ్యాక్టరీలను పెంచేందుకూ సత్వర చర్యలు తీసుకోగలమని తెలియజేశారు" అని చదివాడు. చదవడంలో మొదట, పొరపాటు ఎందుకు జరిగింది? చదవడం చేతగాక కాదు. 'సత్వర చర్యలు' తీసుకునేది 2 విషయాల్లో. ఆ రెంటి చివరా దీర్ఘాలు పెట్టాలి. దీర్ఘాలు వుండవలసిన చోట, అవి లేకుండా, రాయడంవల్ల, దాన్ని చదివేటప్పుడు, మొదటి అంశమూ రెండో అంశమూ కలిసిపోయి కొంతదూరం వెళ్ళేటప్పటికి పొరపాటు తెలిసింది. రేడియోలో, డైరెక్టుగా మాట్లాడే ప్రోగ్రాముల్లో తప్ప, రాసిన దాన్ని చదివే ప్రోగ్రాములో నైనా ఈ రకం అవకతవకలు ఎప్పుడూ వుంటూనే వుంటాయి. వార్తలూ, వ్యాసాలూ చదివేటప్పుడే ఈ పొరపాట్లని గమనించడానికి ఎక్కువ వీలు వుంటుంది. నాటకాల్లో అయితే, యాక్షన్ తో మాట్లాడతారు కాబట్టి, రాసిన దాంట్లో పొరపాట్లు వున్నా, అవి బయట పడవు.

రాసే భాషలో ఈ దీర్ఘాల విషయంలో జరుగుతోన్న తప్పుల ఫలితాలు ఎలా వుంటున్నాయో ప్రత్యక్షంగా చూడాలంటే, అనేకమందితో పైకి గట్టిగా చదివించి చూడాలి. ప్రధానంగా పత్రికలూ, వ్యాసాల పుస్తకాలూ తీసుకోవాలి. (కథలూ, నవలలూ చదివేటప్పుడు ఇది ఎక్కువగా రుజువు కాదు). ఒక వ్యక్తి, చదువుతూవుంటే, మిగతా వాళ్ళు వినాలి. దీర్ఘాలూ, విభక్తి చిహ్నాలూ సరిగా లేక

పొవడం నల్ల జరిగే నష్టాలేమిటో, ఈ ప్రయోగంవల్ల తెలుస్తాయి.

రాసినదాన్ని 'చదివేటప్పుడు' (పైకి చదివినా, లోపలే చదువుకున్నా) చాలాసార్లు ఒక పొరపాటు జరుగుతూ వుంటుంది. వాక్యంలో ఎక్కడెక్కడ విడదీయాలో, ఎక్కడెక్కడ కలపాలో గ్రహించకుండా అస్తవ్యస్తంగా చదువుతారు. రేడియోలో వార్తలూ, వ్యాసాలూ చదివేవాళ్ళు ఇలా చదివినప్పుడల్లా - చినేవాళ్ళకు సరిగా అర్థం కాకుండానే వాక్యాలు దాటిపోతూ వుంటాయి.

విషయం తేలిగ్గా అర్థం కావడంకోసం ఇక్కడ చాలా చిన్న పుదాహరణ తీసుకుంటాను.

'నల్లపిల్లి పాలు తాగేసింది' — అనే వాక్యం వుందనుకుందాం. దీన్ని ఒక కాయితం మీద రాసి, ఆ రాసినదాన్ని చదవాలంటే ఎలా చదవాలి? ఆ వాక్యంలో మాటల్ని, మాట్లాడేటప్పుడైతే ఎక్కడ కలుపుతామో ఎక్కడ విడదీస్తామో ఆ పద్ధతిలోనే చదవాలి. రాయడానికీ, రాసినదాన్ని చదవడానికీ కూడా మాట్లాడే భాషే ఆధారం.

'నల్లపిల్లి — పాలు తాగేసింది' అని ఆ వాక్యాన్ని ప్రధానంగా 2 భాగాలుగా విడదీసి మాట్లాడుతాం కాబట్టి, దాన్ని చదివేటప్పుడు కూడా అలాగే చదవాలి. అలాగాక, 'నల్ల — పిల్లి పాలు — తాగేసింది' అని చదివితే అది తప్పువుతుంది కదా? ఇది చాలా చిన్న వాక్యం కాబట్టి దీన్ని ఎవ్వరూ తప్పుగా చదవరు. నూటికి నూరు మంది

కఠిన్యగానే చదువుతారు. కానీ, పెద్ద పెద్ద వాక్యాలు చదివేటప్పుడు, ఇక్కడ ఏ తప్పుయితే జరగ కూడదని చూశామో ఆ రకం తప్పులు చాలా నిక్కునగా జరుగుతూ వుంటాయి.

రేడియోలో వ్యాసాలూ వార్తలూ చదివే వాళ్ళంటే వాళ్ళేమైనా తక్కువ చదువుకున్న వాళ్ళా? 'బాగా' చదువుకున్న వాళ్ళేకదా? అలాంటి వాళ్ళల్లోకూడా కొంతమంది చాలా సందర్భాల్లో చాలా అస్థవ్యస్తంగా చదువుతూ వుంటారు. అంటే, దీన్ని బట్టి ఏం తెలుస్తోందంటే, భాషా బోధన అనేది చాలా విషయాలు తగినంత స్పష్టతతో నేర్పలేక పోతున్నదన్నమాట! చిన్న క్లాసులనించీ విద్యార్థులకు, 'రాయడానికి సంబంధించి, రాసినదాన్ని చదవడానికి సంబంధించి, విషయాలన్నీ తగినంత స్పష్టతతో నేర్పితే ఇలాంటి సమస్యలు రావు.

ఈ మధ్యకాలంలో వ్యాపార ప్రతికల్లో ఒక మార్పు కనపడుతోంది. హెడ్డింగుల్లో ఎక్కువ తప్పులు వుండడం లేదు. వార్తల లోపల మాత్రం అన్ని రకాల తప్పులూ వుంటున్నాయి.

అతి సాధారణ సూత్రాలు కూడా గ్రహింపకుండా—

“పసి పిల్లల గర్భవతులకు...”

“స్త్రీలు, బలహీనవర్గాలపై అత్యాచారాల పట్ల...”

“వంద మెగావాట్లు విద్యుత్తు...”

“కూతుర్ని వేధించే వాడని ఆమె వాపోతుంది.” —
లాంటి అవకాల వాక్యాలు నిత్యమూ అనేక రకాలుగా
రాసేస్తూ వుంటే, ఈ స్కూలు చదువులూ, డిగ్రీలూ, ఈ
భాషావేత్తల బోధనలూ, యూనివర్సిటీలూ ఇవన్నీ
ఏమైపోయాయి - అని ఆశ్చర్యం కలగక మానదు.

‘వామక భాష’కి సంబంధించిన కనీసపు సూత్రా
లేమిటో, ఏ సూత్రాల్ని పాటించక పోవడంవల్ల ఈ రకం
తప్పులు జరుగుతున్నాయో గ్రహించి, వాటిని సవరించు
కోకపోతే ఈ ‘భాషా జ్ఞానం’ ఇంకా సరైన భాషా జ్ఞానం
కాదు.

రాసే భాష, పేరుకి మాత్రమే వామక భాష
కాకుండా, నిజంగా అన్ని రకాలా వామక భాష అయితేనే
అది ప్రజల జ్ఞానార్జనకి సరైన మార్గం !

‘బడు’ ప్రయోగం గురించి మళ్ళీ!

‘బడు’ పద్ధతి మీద వ్యతిరేకత గిడుగూ గురజాడల
కాలం నించీ ప్రారంభమైందని చాలామందికి తెలుసు.
అప్పటి నుంచీ ఈ ‘వినాదం’ నడుస్తూనే వుంది.

నాకు తెలిసినంత వరకూ, ఈ మధ్య కాలంలో జరిగిన
సంఘటనలు తీసుకుంటే, 1981 ఏప్రిల్లో “కుట్ర” అనే
పేరుతో నేను రాసిన కథలో బడుల్ని వ్యతిరేకించాను.

తర్వాత, “ఈనాడు” దిన పత్రికలో (1982 డిసెంబర్ 12 న) బమ పద్ధతిని వ్యతిరేకిస్తూ ‘కర్మ ఇలా కాలింది!’ అనే పేరుతో ఒక ‘సంపాదకీయం’ వచ్చింది. ఇందులో ‘బమ’ పద్ధతిలో రాసే వాళ్ళని “బమద్దాయిలు”గా జోక్ చేశారు.

‘ఈనాడు’ సంపాదకీయం తర్వాత దాదాపు 6 సంవత్సరాలకు, “ఆంధ్రజ్యోతి” దినపత్రిక ఆదివారం అను బంధంలో (1989 ఏప్రిల్ 30 న) “బమ’ వాడటం చేతకాని వాళ్ళే బమద్దాయిలు” అనే వ్యాసం వచ్చింది. ఈ వ్యాస కర్త చేకూరి రామారావుగారు. ‘అకర్మక క్రియలతో బమలు రాసే వాళ్ళు బమద్దాయిగానీ, బమలు ఎలా రాయాలో తెలిసి రాసేవాళ్ళు బమద్దాయిలు కాదు’ అని ఈ వ్యాసం సారాంశం!

తర్వాత, “వామక భాషే రాస్తున్నామా?” అనే నా వ్యాసం. ఈ వ్యాసంలో, ‘బమల్ని’ వ్యతిరేకిస్తూ నేను చెప్పిన కారణాల్లో చాలా భాగం బమ వ్యతిరేకులు వెనకటి నించీ చెప్తున్నవే. కొన్ని మాత్రమే నా ప్రశ్నలుగా కొత్తవి వున్నాయి. ఆ కొత్త ప్రశ్నలకు కారణం రామారావు గారు రాసిన “బమ వాడటం చేతకాని వాళ్ళే బమద్దాయిలు” వ్యాసమే. అయితే, ఆయన పేరు నా వ్యాసంలో చెప్పలేదు. ఎందుకు చెప్పలేదంటే, ఈ వ్యాసంలో నేను ఇతర రచయితల పేర్లు కూడా చెప్పలేదు. వ్యక్తుల పేర్లు గానీ, పత్రికల పేర్లు గానీ చెప్పకుండా ‘విషయాన్నే’ ప్రధానంగా తీసుకోవాలనే

పుద్గేశ్యంతో అందరి విషయంలోనూ ఒకే నియమం పాటించాను. అందుకే రామారావుగారి వాదనలకే జవాబులు చెపుతున్నాననే సంగతి అందులో చెప్పలేదు.

నా వ్యాసంలో రాసిన దానికే జవాబుగా రామారావుగారు, మళ్ళీ, 8-10-1989 “ఆంధ్రజ్యోతి” దినపత్రిక ఆదివారం అనుబంధంలో “బడు వ్యతిరేకులకు భాషా జ్ఞానం తెలీదు” అనే పేరుతో ఇంకో వ్యాసం రాశారు. అందులో నా వాదనలనే ప్రస్తావించారు నా పేరు లేకుండా. బడు వ్యతిరేకులకు భాషా జ్ఞానం తెలుసో లేదో పాఠకులకు వినరించడానికి రామారావుగారి వాదనల్ని పాఠకుల ముందు పెడుతున్నాను.

రామారావుగారు, తన మొదటి వ్యాసంలో - “ఒక భాష ప్రభావం ఇంకో భాష మీద వుండదా?” అనీ; ‘కర్తకి ప్రాధాన్యత లేకుండా చెప్పదల్చుకున్నప్పుడు బడు పద్ధతి పనికి వస్తుంది’ అనీ, ‘దైనందిన వ్యవహారంలో వుండని శాస్త్ర విషయాలూ, సాంకేతిక విషయాలూ రాసే భాషలో వుంటాయి కాబట్టి బడు పద్ధతి అవసరమవుతుంది’ అనీ; ‘అకర్మక క్రియలతో బడులు రాయడం తప్పుగానీ, సకర్మక, క్రియలతో బడులు రాయడంలో తప్పేమీ లేదు’ అనీ - వాదించారు. ఆ వ్యాసంలో కొన్ని బడు వాక్యాల్ని, సమర్థిస్తూ ఇలా చూపించారు.

1) “ఈ విషయం పూర్వాధ్యాయంలో వినరించబడింది”

2) “ఈ కట్టడం 17 వ శతాబ్దంలో నిర్మించబడింది”

3) “సత్యం చావలేదు, చంపబడ్డాడు”

ఇలా రాయడం ‘అసహజత్వం అనుకోరాద’న్నారు.

రామారావుగారి వాదనలన్నిటికీ నా వ్యాసంలో క్లుప్తంగా జవాబులు వున్నాయి. కానీ, అందులో కొన్నిటిని కొంచెం వినవించడం అవసరంగా ఇప్పుడు కనపడుతోంది. రామారావుగారు చూపించిన వాక్యాల్ని మాట్లాడే భాష పద్ధతిలో అయితే ఇలా రాయవచ్చు.

1) ఈ విషయం పూర్వాధ్యాయంలో వివరించాను. (లేదా, వివరించారు).

2) ఈ కట్టడం 17 వ శతాబ్దంలో నిర్మించారు.

3) సత్యం చావలేదు. చంపారు.

“ఇలా సహజంగా, రాయవలసిన దాన్ని ‘బతు పద్ధతి’లో రాయడం ఎందుకు? బతు పద్ధతి ‘గ్రాంథిక భాష’కు సంబంధించిన లక్షణం కదా? గ్రాంథిక భాషలో వుండే అనేక లక్షణాల్ని వదిలివేశాం కదా? దీన్ని కూడా నదితెయ్యవద్దా?” అంటారు, బతు వ్యతిరేకులు.

“భాష’లో ‘సహజత్వం-అసహజత్వం’ అనే మాటలు తప్పు. ఆ రకంగా ఆలోచించడం భాషా శాస్త్ర నియమా లకు విరుద్ధం. బతు పద్ధతి గ్రాంథిక భాషా లక్షణం కాదు. అలా అనుకోవడం మూఢత్వం” అంటారు బతు సమర్థకులు.

రామారావుగారు, తన ఏప్రిల్ వ్యాసంలో ఇలాగే అన్నారు.

“తొలి నాటి వ్యవహారిక భాషా వాడులు తెచ్చి పెట్టిన తంటా ఇది. మాట్లాడే భాషకు అతి దూరమైపోయిన రచనా భాషను మళ్ళీ మాట్లాడే భాషకు సన్నిహితం చెయ్యడానికి గిడుగు రామమూర్తిగారు, గురజాడ అప్పారావుగారు ప్రయత్నించారు. ‘బమ’ ప్రయోగం ‘గ్రాంథిక భాష’కు మాత్రమే పరిమితమైన లక్షణంగా, కేవలం పురాతన రూపంగా, భ్రమించి కర్కణి వాక్యాలమీద దాడి చేశారు. వారిననుసరించిన, సీతాపతి, నార్ల వెంకటేశ్వర రావుగార్లు ఇదే వాదాన్ని ప్రచారం చేశారు. గతాను గతంగా ఇప్పటి పండితులూ, సాంప్రదాయక వ్యవహారిక భాషా వాడులూ ఇదే మూఢ విశ్వాసాన్ని ప్రచారం చేస్తున్నారు” (ఏప్రిల్ వ్యాసం).

ఈ వాదనలో ప్రధాన విషయం - బమ పద్ధతి ‘గ్రాంథిక భాషకు పరిమితమైన లక్షణం కాదనీ, పురాతన రూపం కాదని చెప్పడం. మాట్లాడే భాషలో బమలు వుండవని రామారావుగారే తన వ్యాసంలో ఇంకోచోట అన్నారు. ‘గ్రాంథిక భాష’ అంటే, ఏమిటి? గ్రంథాలలో వుండే భాష. అంటే, రాసే భాష. మాట్లాడే భాషలో లేకుండా, రాసే భాషలో మాత్రమే వుంటూ వచ్చినది ‘గ్రాంథిక భాషకు పరిమితమైన లక్షణం’ కాదా? గ్రాంథిక భాషలో వుండే ఏ యే లక్షణాలనైతే ఇప్పుడు వదిలివేశామో, అలాంటి లక్ష

ణాలలాగే ఈ 'బమ్మ' కూడా పురాతన కాలంలో ఏర్పడిన లక్షణం కాదా? అలా అనుకోవడం 'భ్రమ' అవుతుందా? 'బమ్మని వదిలి వెయ్యనక్కరలేదు' అంటే అది వేరేవిషయం గానీ, అది గ్రాంథిక భాష లక్షణం కాదంటే అదేం వాదం?

'ఇతర భాషల ప్రభావం తెలుగు మీద వుండదా?' అనీ, 'అకర్మక క్రియలతో బమ్మ వాక్యాలు రాయడం అంటే అది బమ్మ వాక్యాలు రాయడం చేతగాక పోవడమే' అనీ రామారావుగారు ఏప్రిల్ వ్యాసంలో అన్నదానికి జవాబుగా నేను నా వ్యాసంలో, హిందీలో వున్న 'అకర్మక' క్రియలతో రాసే బమ్మ పద్ధతిని చూపించాను. 'సంస్కృతం నించీ, ఇంగ్లీషు నించీ 'సకర్మక' క్రియలతో రాసే బమ్మ పద్ధతి'ని తీసుకోవడం సరైనదే అయితే, హిందీ నించి అకర్మక క్రియలతో రాసే బమ్మ పద్ధతిని తీసుకోవడం కూడా సరైనది కాకూడదా?' అని అడిగాను. ఇదంతా రామారావుగారి ఏప్రిల్ వ్యాసంలో విషయాల సంగతి.

ఇప్పుడు, రామారావుగారు కొత్తగా రాసిన 8-10-89 వ్యాసం సంగతికి వద్దాం. ఇందులో కూడా ఆయన చెప్పిందంతా వెనకటి వాదనే.

"ఈ (బమ్మ) వాక్య పద్ధతి ఇంగ్లీషు నుంచి వచ్చిందని కొందరిలో ఒక అపోహ వున్నట్లు కనిపిస్తున్నది" అన్నారు రామారావుగారు.

ఇది ఇంగ్లీషు నించే కాదు, మొదట సంస్కృతం నించి తర్వాత ఇంగ్లీషు నించి వచ్చిందనే సంగతి 'బమ' సమర్థకులకూ న్యతిరేకులకూ కూడా చాలా బాగా తెలుసు. ఆ విషయం నా వ్యాసంలో వివరంగానే వుంది.

“సంస్కృతం నుంచి వచ్చినవన్నీ అసహజమైనట్లయితే, మనం చాలా పనులు కోవలసి వుంటుంది” - అంటున్నారు రామారావుగారు.

సంస్కృతం నించి వచ్చినవన్నీ అసహజమని ఎవ్వరూ అనడం లేదు. తెలుగు వ్యాకరణానికి అసహజమైనదాన్ని మాత్రమే అసహజం అంటున్నారు. ‘సంస్కృతం నించి వచ్చేవన్నీ అసహజమైనట్లయితే...’ అనే మాటలు ఎందుకు? ఎవరు అంటున్నారు అలాగ? ఇతర భాషల నించి, ‘పదాలు’ వస్తాయి. ‘వ్యక్తికరణలు’ వస్తాయి. నాటినన్నిటినీ ‘అసహజం’ అనడం లేదు. బమ న్యతిరేకులు దేన్ని మాత్రమే ‘అసహజం’ అంటున్నారో, అలా అవడానికి ఏం కారణాలు చెబుతున్నారో, ఆ అంశాల మీద మాత్రమే జవాబు చెప్పాలి. “సంస్కృతంలో నుంచి వచ్చేవన్నీ అసహజమైనట్లయితే...” అంటూ, ఎదటివంశ్య అనని వాటిని కూడా కలిపేసి మాట్లాడడం అంటే విషయాన్ని గందరగోళ పర్చడమే.

“ఈ ‘బమ’ వాక్యాలు సరిగ్గా ఇదే పద్ధతిలో తెలుగు, కన్నడాల్లో కూడా చాలాకాలం నించే వున్నాయి” - రామారావుగారు !

‘ఉన్నాయి’ అంటే, ‘రాసే భాష’లోనే వున్నాయా, ‘మాట్లాడే భాష’లో కూడా వున్నాయా అనేది అసలు ప్రశ్న! జవాబు కావలసింది ఆ ప్రశ్నకి! ‘ఉన్నాయి’ ‘ఉన్నాయి’ అనడంకాదు. ‘రాసే భాషలో ఉన్నాయి’ అని అందరికీ తెలుసు. ‘ఉన్నాయి’ కాబట్టి ఈ గొడవ అంతా! లేకపోతే సమస్యేముంది? ‘మాట్లాడే భాషలో కూడా వున్నాయా’ అనేది కదా కావలసింది? ‘కన్నడం’ సంగతి తెలుగు వాళ్ళకి అనవసరం. ‘తెలుగు’ సంగతే తీసుకుంటే, మాట్లాడే భాషలో బదులు లేవు. ఇవి ఇతర భాషల నించీ వచ్చిన ‘పదాల’ లాంటివి కావు. ఇది ‘వ్యాకరణ సూత్రం’. మాట్లాడే భాషలో ఈ వ్యాకరణమే లేదు. ★

‘మాట్లాడే భాషలో లేకపోయినా ఆ వ్యాకరణం రాసే భాషలో వుండవచ్చు’ - అంటారా? ఆ మాటే సూటిగా చెప్తే, అప్పుడు వాదన అంతా ఆ సాయించు మీదే వుంటుంది.

★ బడు పద్ధతి అనేది ఇంగ్లీషులో కూడా రాసే భాషలోనే గానీ మాట్లాడే భాషలో లేదు — అని చేకూరి రామా రావుగారే తన ఏప్రిల్ వ్యాసంలో చెప్పారు. అలాగే ఇప్పుడు కన్నడం సంగతి కూడా చెప్పి వుండవలసింది. కన్నడంలో గానీ, ఇంకో భాషలో గానీ వాడుకలోనే బడు పద్ధతి వుండనుకున్నా, అది తెలుగు వాళ్ళకి అనవసరం. అది తెలుగులో, వాడుకలో వుందా లేదా అనేది తెలుగు వాళ్ళకు ముఖ్యం. ★

“సుమారు రెండువేల ఏండ్లుగా భాషలో వున్న ఒక వాక్య పద్ధతిని అసహజమనీ, తెలుగు వాక్య పద్ధతికి విరుద్ధమనీ అనడానికి ప్రమాణాలేమిటి ?” — రామారావు గారి ప్రశ్న !

ప్రమాణాలేమిటంటే, ఆ వాక్య పద్ధతి 2 వేల ఏళ్ళ కన్నా వెనకటి నించీ, అనేక వేల ఏళ్ళనించీ, మాట్లాడే భాషలో లేకపోవడమే. అదే ప్రమాణం. మాట్లాడే భాషలో వుండే వ్యాకరణ సూత్రాల్ని బట్టి రాసే భాష వుండాలి - అనే ‘పునాది’ మీద నిలబడి చేసే వాదన ఇది. మాట్లాడే భాషనే పునాదిగా తీసుకుని, అందులో వున్న సూత్రాలనే ప్రమాణాలుగా గ్రహించి, ఆ ప్రమాణాలనే పాటిస్తూ రాస్తే, అలా రాసిన వాక్యాలు ఎంత దీర్ఘమైనవిగా వున్నా, ఎంత శాస్త్ర సాంకేతిక పదాలతో నిండి వున్నా, అది మాట్లాడే భాషకు విరుద్ధం కాదు.

2 వేల ఏండ్లుగా జరుగుతోన్నా, 12 వేల ఏండ్లుగా జరుగుతోన్నా, ‘విషయాల’ తప్పాప్పులు రుజువయ్యేది వాటి వయస్సుల్ని బట్టి కాదు; అవి ఇచ్చే ప్రయోజనాల్ని బట్టి!, ‘ఎంతో కాలం నించీ ఉండడం’ అనే కారణంతోనే ఏ సాంప్రదాయమూ ‘కర్తవ్యమైనది’గా రుజువు కాదు. ‘2 వేల సంవత్సరాల నించీ ఉంది’ అనే సిద్ధాంతంతో చూస్తే, అంతకాలం నించీ వున్న గ్రాంథిక భాషలో మార్పులూ, సంస్కరణలూ, కొన్ని అంశాల్ని వదిలి వెయ్యడాలూ ఎందుకు ప్రారంభమయ్యాయి? ‘ఉన్న

‘డాంట్లో’ మార్పులు చెయ్యడానికి ప్రారంభమైన ‘వాడుక భాషోద్యమానికి’ అర్థమేమిటి ?

‘హిందీలో అకర్మక క్రియలతో బదులు పున్నాయి కదా. వాటిని తెలుగులోకి ఎలా అనువాదం చెయ్యాలి?’ - అని నా వ్యాసంలో అడిగిన దానికి రామారావుగారు జవాబు చెప్పలేదు.

ఒక అనువాదకుడు హిందీ నించీ తెలుగులోకి అనువాదం చేస్తున్నాడనుకుందాం. హిందీలో “ఆమె చేత నిద్ర పోబడలేదు” అనే వాక్యం ఎదురైందనుకుందాం. ఆ అనువాదకుడు దాన్ని తెలుగులో ఎలా రాయాలి? తెలుగులో కూడా “ఆమె చేత నిద్ర పోబడలేదు” అని రాయాలని రామారావు గారు అంటారా? - అనరు. అకర్మక క్రియలతో బదు ప్రయోగానికి ఆయన న్యతిరేకం. ఆ వాక్యాన్ని తెలుగులో రాయాలంటే “ఆమె నిద్ర పోలేదు” అనే రాయాలి గానీ, హిందీ పద్ధతిని అనుసరించడానికి వీలులేదు - అంటారు. ఇదే సూత్రం సంస్కృతం నించీ, ఇంగ్లీషు నించీ తీసుకునే వ్యాకరణానికి కూడా వర్తించదా? - అనే ప్రశ్నకి రామారావుగారి నించీ సూటిగా జవాబు రాలేదు.

13.10.89 “ఆంధ్రజ్యోతి” వీక్లీలో “అభిప్రాయ వేదిక” శీర్షికలో “సైనుబోర్డు భాష” అనే పుత్తరం వల్ల చాలా మంచి విషయం ఒకటి తెలుస్తోంది. పుత్తరం ఇలా వుంది.

“సామెతలలో కనిపించే సైనుబోర్డు స్రవకటనల్లో నామక భాషను చూస్తే భలే వినోదంగా వుంటుంది. మా వీధిలోని బార్బరు షాపు బయట వేలాడే బోర్డు మీద ‘ఇచ్చట, వివాహాది శుభకార్యములకు బ్యాంకు మేళం రాబడును’ అని ఒక చోట, ‘బ్యాంకు మేళం దొరకబడును’ అని మరో చోట చూసి నవ్వుకుంటున్నాం.

— విజయ, రాజమండ్రి”.

‘రాబడును’, ‘దొరకబడును’ అనే మాటలు, అకర్మక క్రియలతో చేసిన బడులు. ‘వివాహాది శుభకార్యములకు’ అనీ, ‘బ్యాంకు మేళం’ అనీ ఎంతో కరెక్టుగా సంస్కృత పదాల్ని, ఇంగ్లీషు పదాల్ని, వాటి అక్షర క్రమాల్ని రాయగలిగిన వ్యక్తులు, క్రియల దగ్గరికి నచ్చేసరికి వాటి ‘తప్పాపులు’ తెలుసుకోలేకపోయారు. ఇలా ఎందుకు జరిగిందంటే, ‘బడు పద్ధతి’లో వున్న సూత్రాలు వారికి ‘పరాయివి’ కానడం వల్ల. ‘బడులు’ లేకుండా వాడుక భాషా పద్ధతిలోనే రాసి వుంటే ‘బ్యాంకు మేళం నచ్చును’ అనీ, ‘బ్యాంకు మేళం దొరుకును’ అనీ సరిగా రాయగలిగేవారు. బడుల పద్ధతి, వాడుకలో తెలియని పద్ధతి కాబట్టి, ‘రాబడును’ ‘దొరకబడును’ అనడంలో తప్పేమిటో ఆ వ్యక్తులు గ్రహించ లేకపోయారు.

“ఆ సైను బోర్డులు రాసిన ‘వాళ్ళు ఎక్కువ చదువు కుని వుండరు కాబట్టి అలా రాశారు” అంటే, ఆ వాదం చెల్లదు.. ఎక్కువ చదువుకున్న వాళ్ళు కూడా బడుల విష

యంతలో ఆ రకం తప్పులే చెయ్యడం కనపడుతోంది. పత్రికల్లో వ్యాసాలు రాసేవాళ్లు కూడా “కాబడ్డాయి”, “కాబడతాయి” లాంటి బడులు ఎందుకు రాస్తున్నట్టు?

బడులు లేని పద్ధతి అయితే, ఎక్కువ చదువుకోని వాళ్ళు కూడా తప్పులు లేకుండా రాయగలుగుతారు కదా?

‘బడు’ వాడటం చేతకాని వాళ్ళే బడుద్దాయిలు” అని, రామారావుగారు రాసిన ఏప్రిల్ వ్యాసంలో ఒక కాట్రూన్ వుంది. అందులో ఒక న్యక్తి పిస్టల్ ని పేల్చడానికి సిద్ధంగా పట్టుకుని ‘నీవు చంపబడుతావు’ అంటాడు. ఇదే కాట్రూను! రామారావుగారు ఆ వ్యాసంలో చెపుతోన్న విషయానికి ఈ కాట్రూను పూర్తిగా వ్యతిరేకం. ఆయన అకర్మక క్రియలతో బడుల్ని వ్యతిరేకిస్తున్నారు గానీ, సకర్మక క్రియలతో బడుల్ని వ్యతిరేకించడం లేదు. ‘చంపడం’ అనేది సకర్మక క్రియే. ‘బడు’ వాడడం చేత కాకపోవడం గురించి రాసే వ్యాసంలో ‘నీవు చంపబడతావు’ అనే కాట్రూనుకి అర్థమేమిటి? ‘నీవు చావబడతావు’ అని రాసి వుంటే, రామారావుగారు చెప్పే దానికి సరిపోయేది. కానీ, కాట్రూనిస్టుకి ఇదంతా అర్థం కాలేదు. ‘చంపబడడానికి’ ‘చావబడటా’నికి తేడా ఏమిటో, ఆ సూత్రాలేమిటో ఎంత చదువుకున్న వాళ్ళకీ కూడా ఒకంతట అర్థం కావు.

అర్థమై రాస్తున్నారో, అర్థం కాకే రాస్తున్నారో, ఎలా రాస్తేనేం, మొత్తంమీద అకర్మక క్రియలతో కూడా బడు వాక్యాలు రాస్తూనే వున్నారు. ఈ వాక్య పద్ధతి

కూడా తెలుగు రాతలో కనపడుతూనే వుంది. మరి, రామా రావుగారు ఈ రకం వాక్యాలిన్ని కూడా ఎందుకు సహించ కూడదూ ?

“కర్మణి వాక్యాలు ప్రజల కర్థం కావు అని మనో వాదం వుంది” అంటూ రామారావుగారు ఆ వాదం కరెక్టు కాదని చెప్పదల్చుకున్నారు. ‘కర్తరి వాక్యాలతో పోలిస్తే కర్మణి వాక్యాలు క్లిష్టంగా వుంటాయని భాషా పరిశోధకులు నిరూపించారట. ఆ మాట ఆయనే చెపుతున్నారు. “అయితే అంత మాత్రాన కర్మణి వాక్యాలు అర్థం కావు అనలేం” అంటున్నారు.

‘కర్మణి వాక్యాలు అర్థం కావడం కొంచెం కష్టం కావచ్చు గానీ, అసలు అర్థమే కావు - అనలేం’ - అని రామారావుగారి అభిప్రాయం.

‘అర్థం కావడం’లో ‘కష్టం’ వున్నప్పుడు ఇక ఆ ‘అర్థం కావడం’ అనేది పాఠకుల స్థాయిని బట్టి రకరకాలుగా వుంటుంది. కొందరికి కష్టం లేకుండానే అర్థం కావచ్చు. కొందరికి కొంచెం కష్టంతో అర్థం కావచ్చు. కొందరికి కష్టంతో కూడా అర్థం కాకపోవచ్చు. కొందరికి పూర్తిగా అయోమయంగా వుండవచ్చు. బహు పద్ధతి లేకుండా మామూలుగా రాసే వాక్యాలయితే అర్థం కావడంలో ఈ తేడాలేమీ వుండవు. అందరికీ ఒకేరకంగా అర్థమవుతుంది.

కష్టంలేని పద్ధతికన్నా, కష్టం వున్న పద్ధతి నల్ల, కొందరి విషయంలో, ‘అర్థమవడం’లో తేడా రాదూ?

అలాంటి తేడా ఏమీ లేకపోతే భాషా పరిశోధకులు నిరూపించిన 'క్లిష్టత' అనే అంశానికి అర్థమేమిటి?

కావాలంటే ఒక 100 మందిని తీసుకుని ఒక పరీక్ష పెట్టండి. చదువుకోని వాళ్ళని కాదు. చదువుకున్న వాళ్ళనే తీసుకోండి. స్వయంగా కొన్ని బహు వాక్యాలు రాయమనండి. సకర్మక క్రియలతో బహులు కొన్నీ, అకర్మక క్రియలతో బహులు కొన్నీ రాయమనండి. బహుల్ని మామూలు పద్ధతి లోకీ, మామూలు పద్ధతిని బహులలోకీ మార్చుచునండి. ఈ రకంగా 30, 40 ప్రశ్నలు ఇవ్వండి. అందులో 10 మంది కూడా ఆ ప్రశ్నలకి జవాబులు రాయలేరని నిస్సందేహంగా చెప్పవచ్చు. ఇక, మామూలు పాఠకుల సంగతి వేరే చెప్పాలా? అందుకే ఏ విషయంలోనైనా క్లిష్టతను పద్ధతిని వదిలేసి, క్లిష్టత లేని పద్ధతిని ఎంచుకోనడం సరైన పని కాదా?

“బహు” వాక్యాలను అర్థం చేసుకోలేనంత స్థాయిలో తెలుగు పాఠకులున్నారా?” అని ఆశ్చర్యపోతున్నారు రామారావుగారు.

భాషావేత్తలూ, రచయితలూ, సంపాదకులూ నంటి వాళ్ళే, డిప్లొలు ఎక్కడ పెట్టాలో, విభక్తి చిహ్నాలు ఎలా పెట్టాలో తెలియకుండా “తల్లి తండ్రి” అనీ, “నువ్వు నేను” అనీ, “ప్రభాని, జైల్ సింగుపై హత్యా ప్రయత్నం” అనీ, ‘పసిపిల్లల గర్భనతులకు టీకాలు’ అనీ, “కొబ్బరిచెట్టు తాటి

చెట్టుమీద కవిత్వం" అని వాడుక భాషలో వున్న అతి సాధారణ నియమాలు కూడా గ్రహించలేక, సవాలక్ష తప్పులు రాసేస్తూ వుంటే, ఇక సాధారణ పాఠకులూ, చదువు రాక ఇతరులు చదివితే వినే శ్రోతలూ బడు వాక్యాల్ని చక్కగా అర్థం చేసుకో గలుగుతారా?

హిందీ బాగా రాని వాళ్ళ గుమ్మం ముందు నిలబడి "తోడా పానీ దీజీయే" అని అడిగితే, వాళ్ళకి "పానీ" అనే మాట మాత్రమే తెలిసి, "మంచినీళ్ళు అవుతున్నారా కాబోలు" అని గ్రహించి, మిగతా పదాలు తెలియక పోయినా, మంచినీళ్ళు తెచ్చి ఇస్తారు. అలాగే, "అతను అరెస్టు చేయబడ్డాడు" అన్నప్పుడు "అరెస్టు" అనే మాట సహాయంతోనే కొండను మిగతానంతా అర్థం చేసుకుంటారు. "చెయ్యబడ్డాడు" అనే మాట ఎందుకు వచ్చిందో, అందులో ఏం నియమాలు వున్నాయో వాళ్ళకి తెలియదు. అదే, "అతన్ని అరెస్టు చేశారు" అన్నప్పుడైతే, అందులో తెలియని నియమం ఒక్కటి కూడా వుండదు.

బడు వాక్యాలు అర్థమవడం అంటే 'ఏదో అస్పటికి పని జరిగేలాగ' అర్థమవడం కాదు. "అతను అరెస్టు చేయబడ్డాడు" అని చదివి 'అర్థమైంది' అనుకుంటే చాలదు. ఎప్పుడైనా ఆ వ్యక్తే స్వయంగా రాసేటప్పుడు "అతను అరెస్టు కాబడ్డాడు" అని రాశాడంటే, అతనికి బడు నియమాలు సరిగా అర్థం కాలేదని అర్థం. 'బ్యాంకు మేళం రాబడును', 'దొంగబడును' అని రాసిన వ్యక్తులకు బడు

నియమాలు సరిగా అర్థం కావేదన్నమాటే. “బడు వాడటం చేతకానివాళ్ళే బడుద్దాయిలు” అని రామారావుగారు అన్నారంటే, ‘బడు వాడటం చేతకాని వాళ్ళు’ వున్నారనే కదా?

‘బడు’ నియమాలనే కాదు, వాడుక భాషలో వున్న ఇంకా అనేక నియమాల్ని కూడా అర్థం చేసుకోలేని స్థాయిలోనే మెజారిటీ సంఖ్య వున్నారు.

అయితే, నా వేపునించీ ఇక్కడ ఒక ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పాలి. “మాట్లాడే భాషలో వుండే దీర్ఘాల సూత్రాన్నీ, విభక్తి చిహ్నాల సూత్రాన్నీ, ఇంకా ఆ రకం కొన్ని సూత్రాల్ని సరిగా నేర్చుకోవాలని చెబుతున్నాం కదా? అలాగే, బడు పద్ధతిని కూడా సరిగా నేర్చుకోవాలని ఎందుకు బోధించ కూడదూ? బోధిస్తే అది కూడా నమ్మంది కదా?” అనే ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పాలి.

దీర్ఘాల సూత్రమూ, విభక్తి చిహ్నాల సూత్రమూ వాడుక భాషలో ‘వున్నవి’. బడులు - వాడుక భాషలో ‘లేనివి’. వున్న సూత్రాల్ని సరిగ్గా పాటించకుండా రాస్తూ వుంటే, అలాంటి సమస్యలో, ‘వాడుక భాష’ని చూపించి “ఇందులో వున్న సూత్రాలు చూడండి. వీటిని పాటించాలి” అని చెప్పడానికి నీలు వుంటుంది. బడుల్ని గురించి చెప్పాలంటే, దానికి వ్యతిరేకంగా చెప్పాలి. “వాడుక భాషని చూడండి. అందులో బడులు లేవు. వాటిని పాటించకండి”

అని చెప్పింది. కాబట్టి, దీర్ఘాల సూత్రాన్నీ, విభక్తి చిహ్నాల సూత్రాన్నీ చెప్పినట్టుగా, బమల గురించి చెప్పడం అన్న ప్రశ్నే లేదు. వాటిని వదిలెయ్యడమే వాటిని సరిగా నేర్చుకోవడం.

రామారావుగారు ఇంకా ఏమంటున్నారంటే—

“బమ’ను వ్యతిరేకించేవారు బమ లేకుండా ఇంకో రకంగా చెప్పలేమా అని అడుగుతారు. అసంకల్పితంగా, ప్రయోగంలో నచ్చిన ‘బమ’ను అసహజమని భ్రమపడి దాన్ని పనిగట్టుకుని పీకేయాల్సిన ప్రమాదం ఏం ముంచుకొచ్చింది?” - అని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

‘బమ’ పద్ధతి తెలుగు వాచకకు అసహజమనేది ‘భ్రమ’ కాదు. నిజం! నిజాన్ని భ్రమగా అనుకోవడమే భ్రమ! రాసే భాషలో బమలు రావడం ‘అసంకల్పితంగా’ జరగదు. ‘ఆమె తిన్నది’ ‘అతను తిన్నాడు’ అని రాయడంలో ‘తిన్నది’ ‘తిన్నాడు’ లాంటి క్రియాలు అయితే అసంకల్పితంగానే పడతాయి. రాసే వ్యక్తిలో ఆ క్రియల నియమాలు సవితనం నించీ జీర్ణమైపోయి వుంటాయి. కానీ, “ఆమె చేత తినబడ్డది” “అతని చేత తినబడ్డది” లాంటి క్రియాలు రాసే వ్యక్తి చిన్నతనం నించే ఆ క్రియల్ని నేర్చుకుని వుండవు. బాగా పెద్దయ్యాక, పుస్తకాలు చదివేటప్పుడే అలాంటి వాటిని చూస్తాడు. చూసినా వాటిని సరిగా రాయలేడు. కొందరే సరిగా రాయగలుగుతారు. అంటే, బమలురాయడం

‘అసంకల్పితంగా’ జరిగే విషయం కాదు. పెద్దయ్యాక ఏర్పడిన ఒక రకపు అరకొర అలవాటుగా మాత్రమే అది జరుగుతుంది. అలవాట్లన్నీ సరైనవి చెప్పడానికి వీలులేదు. కొన్ని సరైనవే కానప్పుడు, కొన్ని పనికి మాలినవి కానప్పుడు. అలవాట్లను కూడా పరిశీలించి చూసుకుని పనికిమాలిన వాటిని సంస్కరించుకోవలసి వుంటుంది. ‘అలవాటుగా వచ్చేదాన్ని పీకేయ్యాలి’ ప్రమాదం ఏం ముంచుకొచ్చింది?’ అనుకుంటే ఎంతోకాలం నించీ అలవాటుగా వచ్చిన గ్రాంథిక భాషలో ఎన్నో అంశాల్ని ‘పీకేయ్యాలి’ ప్రమాదం ఏం ముంచుకొచ్చింది? రామారావుగారు కూడా ‘గ్రాంథిక భాష’ని ఎందుకు వదిలేశారు? ఏం ప్రమాదం ముంచుకొచ్చిందని ఆయన కూడా వాడుక భాషే రాస్తున్నారు? ‘గ్రాంథిక భాష’ పండితులకు తప్ప మిగిలిన వాళ్ళకు తెలియడంలేదనే ‘ప్రమాదాన్ని’ గ్రహించడం నల్ల నే కదా దాన్ని మార్పుకోవడం ప్రారంభమైంది? అలాగే, బతులు రాయటం చేత గాక పోవడం నల్ల నే కదా అనేకమంది తప్పులు రాస్తున్నది? భాష నేర్చుకోవడం అంటే, ఇతరులు రాసినదాన్ని చదవడం మాత్రమే కాదు, తాము స్వయంగా రాయడం కూడా. “విద్యార్థి తాను సులువుగానూ, బలంగానూ, సరిగానూ ఏదైనా చెప్పడానికీ, రాయడానికీ భాషాబోధన తోడ్పడాలి” అనే అభిప్రాయాన్ని ‘భాషా బోధన’ గురించి గిడుగు రామమూర్తిగారు ఎంతో చక్కగా చెప్పారు. కేవలం

చదనడమే కాదు, సరిగ్గా రాయడం కూడా చేయకపోతే అది భాష నేర్చుకోవడం అనదు. బడు పద్ధతి వల్ల, సరిగా రాయడం అనేకమందికి ఎప్పటికీ రాదు. ఇదంతా 'ప్రమాదం' కాదూ? 'ప్రమాదం' అంటే ఇంకేకన్నా ఏం కావాలి? ★

రామారావుగారికి నా వ్యాసంలో ఇంకో 'విచిత్ర వాదం' కనపడింది.

“ఇంకో విచిత్ర వాదం ఉంది. నిజానికి వాదం కాదు. వింత తర్కం. ఒక పేరాలూ అన్నీ బడు వాక్యాల్లో ఉంటే అది పూర్తిగా అసహజం కాబట్టి ఒక బడు వాక్యం ఉంటే అంతమేరకు అది అసహజం కాదా - అనేది ఈ తర్క పద్ధతి. ఇరవై గారెలు తింటే అబీర్లం చేస్తుంది. ఒక్క గారె తింటే ఆ మేరకు అబీర్లం చెయ్యదా? - అని అడిగినట్లుగా వుంటుంది ఈ తర్కం” - రామారావుగారి ఆశ్చర్యం!

★ “విద్యార్థి, తాను సులువుగానూ, బలంగానూ, సరిగానూ ఏదైనా చెప్పడానికి, రాయడానికి ‘భాషా బోధన తోడ్పడాలి’ అనే వాక్యం రాసింది పోరంకి దక్షిణామూర్తి గారు. ఆ వాక్యంలో వున్న అభిప్రాయం గిడుగు రామమూర్తి గారిది. ‘భాషా బోధన’ గురించి రామమూర్తి గారికి అలాంటి అభిప్రాయం వుండేది - అని దక్షిణామూర్తిగారు ఆ రకంగా చెప్పారు. ఈ సమాచారం “మనోసారి గిడుగు” పుస్తకంలో, దక్షిణామూర్తిగారు రాసిన వ్యాసం లోది. ★

ఇప్పటిదాకా అయితే, రామారావుగారి లాంటి భాషా వేత్తలకు 'వాడుక భాష' గురించి చాలా విషయాలు తెలిపు అనుకోవలసివచ్చేది. ఇప్పుడైతే రామారావుగారికి భాష గురించే కాదు, 'గారెల' గురించి కూడా చాలా విషయాలు తెలిపు - అనుకోవలసి వస్తోంది. రామారావు గారు ఎప్పుడైనా గారెలు తిన్నారా? ఒక్క గారె తిని వూరుకుంటే కూడా ఆయనకి అజీర్ణం చేసిందా?

ఒక్క గారె తింటే కూడా అజీర్ణం చేసి వుంటే, రామారావుగారు అంతకుముందే 1) బూరెలు తిని, ఆ పైన ఆ గారె తిని వుండాలి. ఆ అజీర్ణం 19 బూరెలవల్ల వచ్చినదై వుంటుంది గానీ, ఒక్క గారెపల్ల వచ్చినదై వుండదు.

'ఒక్క గారె తింటే అజీర్ణం చెయ్యదా?' అని లోకంలో ఎవరైనా అడుగుతారా? - ఎవ్వరూ అడగరు. ఎవరైనా ఏమని అడుగుతారంటే - "20 గారెలు తింటే అజీర్ణం చేస్తుంది గానీ, నాలుగైదు గారెలు తినడానికేం? తక్కువ తింటే అజీర్ణం ఎందుకు చేస్తుందీ? మరీ అడ్డగోలుగా మాట్లాడుతున్నావే! పిచ్చా ఏమిటి నీకు?" అంటారు. గారెలంటే 'ఆహార పదార్థం' కాబట్టి, అది మితిమీరి తింటే అజీర్ణం చేస్తుంది గానీ, తగినంత తింటే అజీర్ణం చెయ్యదు. 'ఒక్కటి తిన్నా అజీర్ణం చెయ్యదా?' అని ఈ భూమండలం మీద ఎవ్వరూ వాదించరు.

బమ క్రియలు 'గారెలు' కావు. పోలికలే కావాలంటే వాటిని సిగరెట్లతోనో, సారాబుడ్లతోనో పోల్చనచ్చు. అప్పుడు ఇలా వాదించవచ్చు. 'రోజూ 20 సిగరెట్లు కాలిస్తే చాలా హాని చేస్తుంది కదా? రోజూ ఒక్క సిగరెట్టుతో మాత్రం దానివల్ల కొంచెమన్నా హాని చేయ్యదా? కాబట్టి ఒక్క సిగరెట్టు కూడా కాల్చకూడదు. ఆ అలవాటు మానెయ్యాలి' అంటారు. అలాగే "రోజూ 20 సీసాలు తాగితే దానివల్ల చాలా హాని చేస్తుంది కదా? ఒక్క సీసా అయితే మాత్రం కొంచెమన్నా హాని చేయ్యదా? కాబట్టి ఒక్క సీసా కూడా తాగకూడదు. ఆ అలవాటు మానెయ్యాలి" - అంటారు. ఈ రకం వాదనలైతే ఎన్నరైనా చేస్తారుగానీ, "ఒక్క గారె తీంటే కూడా అడర్లం చేయ్యదా?" అనే 'ఏంత తర్కం' ఎన్నడూ చెయ్యరు. బమలనేవి, భాషలో నెగెటివ్ విషయాలు కాబట్టి, వాటిని వ్యతిరేకించడానికి పోలికలు దొరుకుతాయి గానీ సమర్థించడానికి పోలికలు దొరకవు. రామారావుగారికి బమలు రాయడం చక్కగానే చేతనవును గానీ, బమల్ని సమర్థించడానికి సరైన పోలికలేపి వుండవని గ్రహించడం మాత్రం చేతకాలేదు. నెగెటివ్ విషయాలకు పోజిటివ్ పోలికలు పనికిరావు.

“తర్కం విషయం అలా ఉంచి పాస్తా పరిస్థితి ఆలా

చిస్తే - బడు వాక్యాలున్నంత మాత్రాన ఏదీ కృత్రిమం కాదు" - రామారావుగారు !

‘తర్కం’ విషయం అలా ఉంది ! ఎందుకు ఉంచాలి తర్కం విషయం అలాగ ? “బడుల్ని, ‘రాసే భాష’లో ఉంచాలా, తీసెయ్యాలా” అనే అంశం మీద ఎవరి అభిప్రాయాలు వాళ్ళు చెప్పడం అంటే ఎవరి తర్కం వాళ్ళు చెప్పడం కాదూ ? తర్కాన్ని ‘అలా వుంచితే’, ఏ విషయంలో నైనా తప్పుప్పుల్నీ మంచి చెడ్డల్నీ ఏ విధంగా నిర్ణయిస్తారు ? రామారావుగారు తన వ్యాసాల నిండా మాట్లాడిన పాయింట్లన్నీ తర్కం కాదూ ? ఆ తర్కం సరిగా వుందా, లేదా అన్నది వేరే సంగతి. ‘బడులు ఉండవచ్చు, వాటివల్ల హానిలేదు’ అని చెప్పడానికి రామారావుగారు తన తర్కం తను చేస్తూనే, “తర్కాన్ని అలా వుంచితే...” అనడం అంటే, ఆయన పుద్గేశ్యం - “మీ తర్కాన్ని అలా ఉంచుదాం. నా తర్కాన్నే తీసుకుందాం” అని ! అందుకే ఆయన ఎదటివాళ్ళ తర్కాన్ని పక్కకినెట్టి - తన తర్కాన్ని ముందుకు తెచ్చి - “వాస్తవ పరిస్థితి ఆలోచిస్తే, బడు వాక్యాలున్నంత మాత్రాన ఏదీ కృత్రిమం కాదు” అని తేల్చారు.

“వాస్తవ పరిస్థితి” ఆలోచించకుండానే మాట్లాడుతున్నారా ఎదటివాళ్ళు ? ‘వాస్తవ పరిస్థితి’ అంటే ఏమిటి ?

బమ వ్యతిరేకుల ప్రకారం అయితే, వామక భాషే వాస్తవ పరిస్థితి. 'వామక భాష' అధారంతోనే బమలు క్రితమమని నాన్న అలోచిస్తారు. రామారావుగారి ప్రకారం అయితే - బి ఎల ఏండ్ల నించీ సమస్తాన్న 'రాసేభాషే' వాస్తవ పరిస్థితి. అ రాసే భాషలో బమలు వుంటున్నాయి కాబట్టి, అవి ఇప్పుడు కూడా వుంటే, ఎప్పుడూ వున్న వాస్తవమే ఇప్పుడు కూడా వున్నట్టూ, అందులో అసహజత్వమేమీ లేనట్టూ కనపడుతుంది.

బమ వ్యతిరేకులకు - మాట్లాడే భాషే వాస్తవ పరిస్థితి.

బమ సమర్థకులకు - తెనకటి నించీ వస్తూవున్న రాసే భాషే వాస్తవ పరిస్థితి.

అంటే, పూర్తిగా ఇది దృష్టి భేదం. అందుకే ఒకరికి సమస్యగా కనపడ్డది ఇంకొకరికి సమస్యగా కనపడడం లేదు.

'తర్కాన్ని అలా వుంచి...' అన్న రామారావుగారు తర్వాత కూడా ఇంకా ఎలాంటి తర్కం చేస్తున్నారో చూడండి. 'మీ తర్కాన్ని అలా వుంచి నా తర్కాన్ని తీసుకుందాం' అనే అభిప్రాయం కాకపోతే ఇంకా ఇంకా తర్కాలు ఎలా చెయ్యగలుగుతున్నారు?

"మానస జీవితంలో మనమీ సాధించుకున్నవన్నీ క్రితమమైనవే. అట్లా సాధించకపోతే మనుషులు మిగతా జంతువులలాగే అడవుల్లోనే ఉండిపోదే వాళ్ళు" - అంటున్నారు.

వుంటే అలాంటి లోపం జరగదు' - అని రామారావుగారి అర్థం. ఇలా అభిప్రాయపడిన న్యక్తే, విశ్వనాథ సత్య నారాయణా, శ్రీశ్రీ, శివసాగర్ల కవితా పంక్తుల్ని చూపించి, ఈ కవిత్వాల్లో బహులు వుంటే మాత్రం ఏం లోపం జరిగింది' - అనే పద్ధతిలో ఎందుకు వాదించినట్టు? వ్యాసాలు విషయ సరితిపాదన కోసమే, కాబట్టి వ్యాసాల్లో బహులు వుంటే లోపం లేదని వాదించిన రామారావుగారు, కవిత్వాల్లో బహుల్ని కూడా ఎందుకు సమర్థించినట్టు? ఆయన అభిప్రాయం మీద ఆయనకే స్థిరస్థం లేదు.

'అనుభూతి కలగడం' అనేది, కవిత్వాలకా, వ్యాసాలకా అని కాదు, అన్నిరకాల రచనా ప్రక్రియలకూ వర్తిస్తుంది. ఏ రచననైనా బహులు వున్న శైలితోటి బహులు లేని శైలితోటి 3 రకాలుగా రాస్తే, బహులు లేకుండా రాసినది ఎక్కువ నచ్చుతుంది తెలుసు వాళ్ళకి. బహులు వున్న శైలికి, లేని శైలికి వుండే తేడా గురించే నేను మాట్లాడిందంతా, 'సహజస్థం' అన్నా 'అనుభూతి కలగడం' అన్నా, 'స్పందన కలగడం' అన్నా అన్నీ ఒకటే.

"మాట్లాడే భాషలో ఉండేదే సాహిత్య సాహిత్యేతర రచనా భాషల్లో వుండాలన్న సూత్రీకరణ చేసే హక్కు ఎవరికుంది? ఉన్నవాటికి సూత్రాలు తయారు చెయ్యగలం గానీ, ఇట్లా వుండాలి, ఇంతే వుండాలి అనే పద్ధతిలో శాసించే

అధికారం ఎవరికీ లేదు. 'ఒకరు రాస్తే తప్పు, నందమంది రాస్తే అది తప్పు కాదు, పద్ధతి' - రామారావు గారు.

తప్పు అయిన దాన్ని ఒకరు రాసినా తప్పే, నందమంది రాసినా తప్పే. ఎక్కమంది చేస్తే తప్పు ఒప్పు అనదు. తప్పులు నిర్ణయమయ్యేది ఎక్కవమంది చేస్తున్నారా, తక్కువమంది చేస్తున్నారా - అనే దాన్ని బట్టి కాదు. ఒకప్పుడు చదువుకున్న వాళ్ళందరూ గ్రాంథిక భాషే రాశారు. నూటికి నూరుమందీ అదే పని చేశారు. అందరూ ఒకే రకంగా రాసినా, ఆ పద్ధతి తప్పు కాకుండా పోలేదు. అది చాలా తప్పని రుజువైపోయింది. ఈనాడు నూటికి నూరుమందీ గ్రాంథిక భాషని వదిలేశారు. వాడుక భాషకీ, రాసే భాషకీ మధ్య వున్న దూరమూ, తేడాలూ తగ్గే 'మూర్ఖు క్రమం' ఇంకా జరుగుతూనే వుంది. కాబట్టి "ఒకరు రాస్తే తప్పు, నందమంది రాస్తే తప్పుకాదు, పద్ధతి" అనే వాదం అమెగంటినట్టే. నందమంది చేసేదే 'పద్ధతి'గా కొంత కాలం చలామణి అయినా అదే సరైనది కాలేదు. 'ఎక్కవమంది చేసేదే పద్ధతి' అంటున్నారు కదా రామారావుగారు? అయితే, ఈనాడు బతుల్ని సమర్థించే వాళ్ళకన్నా వ్యతిరేకించే వాళ్ళే చాలా ఎక్కువ. ఆ రకంగా చూసినా, ఆయన పాయింటు ప్రకారం, బతుల్ని వదిలెయ్య వలసి వస్తుంది.

“ఉన్నవాటికి సూత్రాలు తయారు చెయ్యగలం గానీ...” అంటున్నారు. ‘నాచుక భాష’ని చూసి సూత్రాలు తయారు చేస్తే “వాచుక భాషలో ‘బడు’ లేదు” అనేది ఒక సూత్రం అనడా?

“...శాసించే అధికారం ఎవరికి లేదు” అనే అధికార ప్రకటనలు చేస్తే లాభం లేదు. సరైన దాన్ని పట్టుకోవడం కోసం ఎవరి వాదనలు వాళ్ళు వినిపిస్తారు. ఇది ఒక భాషా సమస్య. ఏ సమస్యలోనైనా సరైనదనేది ఒకటే వుంటుంది. తర్కంతోనే సత్యం బయటపడుతుంది. ఆ సత్యాన్ని ఎవరి శాసనాలూ లేకుండానే స్వంత ఇష్టంతో అనుసరించవలసి వుంటుంది. ఇందులో ‘శాసించే హక్కు’ అనేది వుంటే, ఆ హక్కు ‘మాట్లాడే భాష’కే వుంది.

రామారావుగారు, తన వ్యాసంలో ఏ కని ఎక్కడెక్కడ ‘బడు’లు వాడానో లిస్టు చదివితే ఏం లాభం? ఆ కవులు, ఆ బడులు వాడిన సందర్భాల్లో కూడా బడులు లేకుండా రాసి వుంటే ఆ సందర్భాలు ఇంకా బాగుండేవని మాత్రమే మళ్ళీ మళ్ళీ చెప్పవచ్చు.

తమ పాఠ్య పుస్తకాల్లో బమల్ని చూడకపోయినా బయట పుస్తకాల్లో వాటిని చూసి వాటినే అనుకరించడానికి ప్రయత్నిస్తారు. వాటిని గురించి అనుకూల, వ్యతిరేక అభిప్రాయాలు వున్నాయని చెప్తేనే విద్యార్థులు వాటి గురించి ఆలోచించగలుగుతారు.

రామారావుగారు తన వ్యాసంలో చివరికి పూర్తిగా బమలతో నిండి వున్న కొన్ని ఇంగ్లీషు వాక్యాలు ఇచ్చారు. ఒక ఆపరేషన్ కి సంబంధించిన విషయాలు అవి. 'బమలు వాడడం కుత్రిమం కాదు. ఒకే సందర్భంలో ఎన్ని బమలైనా వాడవచ్చు. వాటి సంఖ్య ప్రధానం కాదు. అవసరాన్ని బట్టి ఆ సంఖ్య వుంటుంది. ఈ ఇంగ్లీషు వాక్యాల్లో ఎన్ని బమలు వున్నాయో చూడండి' — అంటూ ఆ వాక్యాలు చూపించి, "తెలుగులో కూడా అట్లాంటి అనవసరం కలిగితే బమలు వాడడంలో తప్పులేదు" అన్నారు.

తెలుగు పాఠకులూ ! ఇప్పుడు వాక్యాల్ని తెలుగులో 2 రకాలుగా చూడండి. ఒకటి బమల తోటి, రెండోది వాచక భాషతోటి. ఈ 2 రకాల్లో ఎలా వుండడం బాగుందో మీ అభిప్రాయం చెప్పండి. ఇదికాఫో, కవిత్వమో కాదు. శాస్త్ర, సాంకేతిక విషయమే అయినా దీన్ని రాసిన పద్ధతి ఎలా వుంది ?

ఇంగ్లీషులో బడు వాక్యాలు	తెలుగులో బడు వాక్యాలు	తెలుగులో నామక భాష వాక్యాలు
-
1. An incision is made.
(పొట్ట మీద) ఒక కోత చేయబడుతుంది. (మొదట) పొట్ట కోస్తారు.
-
2. The Abdomen is opened.
పొట్ట తెరవబడుతుంది. పొట్టని తెరుస్తారు.
-
3. The Abdomen is explored.
పొట్ట పరీక్షింపగా చూడబడుతుంది. పొట్టని పరీక్షింపగా చూస్తారు.
-
4. The gallbladder is grasped with the forceps and drawn up wards.
గాల్ బ్లాడ్డర్ ఫోర్స్ పెస్సేజ్లో పట్టుకోబడి పైకి లాగబడుతుంది. గాల్ బ్లాడ్డర్ ని ఫోర్స్ పెస్సేజ్లో పట్టుకుని పైకి లాగుతారు.

5. The cystic artery is closed to prevent bleeding. (గాల్ బ్లాడర్ లో) చిన్న సంచికున్న నాళాన్ని రక్తం కారకుండా మూసివేస్తారు.
-
6. After cutting the cystic duct the gallbladder is dissected. ఆ సంచి నరాన్ని కోశాక, గాల్ బ్లాడర్ ప భాగానికి ఆ భాగం విడివిడిగా చూడబడుతుంది.
-
7. A tube is then slipped into the cystic duct. ఆ సంచిలోకి ఒక ట్యూబ్ ని వదులుతారు.
-
8. A cholangiogram is obtained and read by the radiologist. కోల్ - యాంజయోగ్రాఫీ తీయబడి రేడియోలజిస్టుచేత చదవబడుతుంది.

9. The cystic duct is then dissected free to its Junction with the common duct and closed.

అప్పుడు తిత్తి క్లోచుబడి...

అప్పుడు తిత్తిని క్లోసి...

మూసివేయబడుతుంది.

మూసివేస్తారు.

10. A drain is placed and the wound is closed.

గాయం నించీ న్యూర పదార్థం బైటికి నచ్చేలా ఒక నస్తువు వుంచబడుతుంది; గాయం మూసివేయబడుతుంది.

గాయం నించీ న్యూర పదార్థం బైటికి నచ్చేలా ఒక నస్తువుని వుంచి, గాయాన్ని మూసివేస్తారు.

ఇందులో ఏ అనుపాదం భాగుంది ?

“అనన్తీ సహజశ్చ - కుత్రీమత్వేన వాదనలు నాకు సకిగా అర్థం కావు” అంటూ రామారావు గారు బడు న్యతీరేకుల మీద అలక బానుతున్నారు. మొగ్గు న్యసం

5. The cystic artery is closed to prevent bleeding. (గాల్ బ్లైడర్ లో) చిన్న సంచికున్న నాళాన్ని రక్త శారకుండా మూసివేస్తారు. బడుతుంది.
6. After cutting the cystic duct the gallbladder is dissected. ఆ సంచి నరాన్ని కోశాక, గాల్ బ్లైడర్ ప భాగానికి ఆ భాగం విడివిడిగా చూడ బడుతుంది. ఆ సంచి నరాన్ని కోశాక, గాల్ బ్లైడర్ ప భాగానికి ఆ భాగాన్ని విడివిడిగా చూస్తారు.
7. A tube is then slipped into the cystic duct. ఆ సంచిలోకి ఒక ట్యూబ్ ని వదులుతారు. ఆ సంచిలోకి ఒక ట్యూబ్ ని వదులుతారు.
8. A cholangiogram is obtained and read by the radiologist. కోల్ - యాంజియోగ్రాఫ్ తీసి, రేడియోలజిస్టు చదువుతాడు. కోల్ - యాంజియోగ్రాఫ్ తీసి, రేడియోలజిస్టు చదువుతాడు.

9. The cystic duct is then dissected free to its Junction with the common duct and closed.

అప్పడు తిత్తి కోచుబడి... అప్పడు తిత్తిని కోసి...

మూసివేయబడుతుంది. మూసివేస్తారు.

10. A drain is placed and the wound is closed.

గాయం నించీ వ్యర్థ పదార్థం బైటికి నచ్చేలా ఒక వస్తువు వుంచబడుతుంది; గాయం మూసివేయబడుతుంది.

గాయం నించీ వ్యర్థ పదార్థం బైటికి నచ్చేలా ఒక వస్తువు వుంచబడుతుంది; గాయం మూసివేయబడుతుంది.

ఇందులో ఏ అనువాదం బాగుంది ?

“అసలీ సహజశ్చ - కుత్రిమత్వేన వాదనలు నాకు సరిగా అర్థం కావు” అంటూ రామారావు గారు బహు వ్యతిరేకమైన మీద అలక బానుతున్నారు. మొదట వ్యాసం

అంతటికి సరైన మాటలు ఇవే. ఈ మాటల్ని ఇంకా నిజమైన అర్థం లోకి అనువాదం చెయ్యనచ్చు, ఇలా - “అసలీ సహజశ్చ - క్షత్రమశ్వపు వాదనల్ని అర్థం చేసుకోవడానికి నేను సరిగా ప్రయత్నించను” - అని! అదీ అసలు నిజం!

‘ప్రశ్ని’ వ్యాసంలో ఒక చోట రామారావుగారు ఇంకా ‘జ్ఞానంతమైన’ మాటలు అన్నారు.

“ఈ ‘బమ’ ప్రయోగం చుట్టూ అల్లుకున్న అజ్ఞానపు తెరలు చూస్తే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఈ తెరలు ఎంత దట్టంగా చుట్టుకొని పున్నాయంటే, వీటిని ఛేదించడం ఒక పట్టాన సాధ్యమయ్యే పని కాదని నాకే అప్పుడప్పుడు భయం వేస్తుంది”.

‘బమ’ చుట్టూ అల్లుకున్నవి అజ్ఞానపు తెరలే - అనే నమ్మకం రామారావుగారికి నిజంగా వుంటే ఆయన నిశ్చింతగా వుండవచ్చు. అజ్ఞానపు తెరలు ఎల్లకాలం నిలబడవు. ప్రపంచం ‘అజ్ఞానం’లో నుండి ‘జ్ఞానం’ వేసే నమస్తోంది. త్వరగానో, ఆలస్యంగానో అజ్ఞానాలన్నీ తప్పకుండా చెదిరి పోతాయి. కానీ, రామారావుగారి ‘విశ్వాసం’ అంత నిజమైందే, అంత గాఢమైందే కాకపోవచ్చు. ఏమో, నేనే తప్పేమో” అనే సందేహమేదో వుండడం నల్లనే ఆయనకి ఆ ‘భయం’ కావచ్చు. ‘బమ న్యతి కేకత’ని ఛేదించడం ఒక పట్టాన సాధ్యమయ్యే పని కాదని రామారావు గారికి ‘అప్పుడప్పుడు’ భయం వేస్తుందట! అప్పుడప్పుడూ కాదు, ఎప్పుడూ భయం వేసేలాగ బమ న్యతిరేకులు చెయ్యగలిగితే ఎంత బాగుండునో? ★

‘బడస’ గురించి గిడుగు

బెజవాడలో నవర్షరు పేటలో చెట్ల కోవ్వన మేము ఉభయులమూ సడిచి పెట్టున్నాము. హవాత్తుగా పంతులు గారు అగిపోయి “చూడు చూడు - ఆ బోర్డు చూడు, ఆ బోర్డు మీద ఎలా వ్రాసి వుందో చూడు” అన్నారు. చూచినాను ఆ బల్ల మీద “ఇక్కడ ఫోటో గ్రాఫులు చక్కగా తీస్తారు” అని పెద్ద అక్షరాలతో వ్రాసి వుంది. పంతులుగారు బ్రహ్మచర్యం పడిపోయి “ఈ ఫోటో గ్రాఫ్ ఎవరో మనవాడయ్యా - మామూలు పద్ధతిలో అయితే ‘ఇచ్చట ఫోటో గ్రాఫులు చక్కగా తీయబడును’ అని వ్రాసి వుండేవాడు. ‘ఇచ్చట’ అనేది కృతక శబ్దము. ‘తీయబడును’ అనే కర్మణ్య సయోగము మన జైలుగులో లేదు” అన్నారు పంతులుగారు.

అయిన అంతటితో వూరుకుంటారా? ఆ ఫోటో గ్రాఫుల దుకాణము లోనికి పోయి అట్లా అతడు ఎందుకు వ్రాసినాడో విచారించేనరకు పంతులుగారు ఊరుకోరు. లోపలికి నెళ్ళినాము. ఆ దుకాణదారు మేము ఎరిగిన బుద్ధి వంతుడే అయినాడు.

ఆ కోబానే బెజవాడ రోడ్లోకి పోయినాము.

అక్కడ ఇంతకన్నా చిత్రమయిన బోర్డు చూచినాము. ఆ బోర్డు మీద “ఇక్కడ పచార్ దినసులు అమ్ముడవును” అని వుంది. ఆ బోర్డునూ పంతులువాడే చూచి నాకు చూపించినారు. “చూచినావా, ఇతను సాంప్రదాయముగా వస్తూ వున్న తెలుగు వాక్యము వ్రాసినాడు” అన్నాడు.

ఆ కొట్టు దగ్గరకు పోయినాము. ఆ కొట్టువాణ్ణి విచారించినాము.

అట్లా ఎందుకు వ్రాసిందీ తనకు తెలియదనీ, ఆ కొట్టు ఆరంభించి అప్పటికి అరనై సంవత్సరాలయిందనీ, అరనై సంవత్సరాలనాడు వాండ్ల పెద్దవాండ్రెవరో ఆ బోర్డు మీద ఆ వాక్యము అట్లా వ్రాయించినట్లూ, ఆ బోర్డు అచ్చి వచ్చి నంబునల్ల ఆ బోర్డు మీదనే అక్షరాలు చెరిగిపోయినప్పటికీ అట్లా ఆ అక్షరాల మీదనే కొత్త రంగులు పూయిస్తున్నట్లు ఆ దుకాణపు యజమాని చెప్పినాడు.

పంతులుగారు ఆ సమాధానికి సంతృప్తి చెందినాడు. “తెలుగు భాషలో కర్మణి ప్రయోగము లేదు. చేయబడును, తీయబడును ప్రయోగములు సంస్కృతములో నుంచినీ,”

ఇపుడిప్పుడు ఇంగ్లీషు భాషలో నుంచిన్నీ మన తెలుగు భాష లోకి వచ్చినవి. చేయడమవును, తీయడమవును అనేవి పరంపరలో నస్తూ వున్న ప్రయోగాలు” అన్నారు.

“అయితే ‘తీస్తారు’ అన్నప్పుడు సంప్రదాయక ప్రయోగము చెడిపోయిందని మీ అభిప్రాయమా” అని నేను ప్రశ్నించినాను.

“కాదు కాదు” అంటూ ‘తీస్తారు’ అన్నప్పుడు స్ఫురించే అర్థముకున్నా, ‘తీయడమవును’ అన్నప్పుడు స్ఫురించే అర్థముకున్నా ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని బోధపరిచినారు. (శ్రీనివాస శిరోమణిగారు రాసిన “గిమగు రామమూర్తి పంతులుగారు, నా అనుభవాలు” వ్యాసం నుంచీ. “మరోసారి గిమగు రామమూర్తి” పుస్తకంలో పే. 173-4).

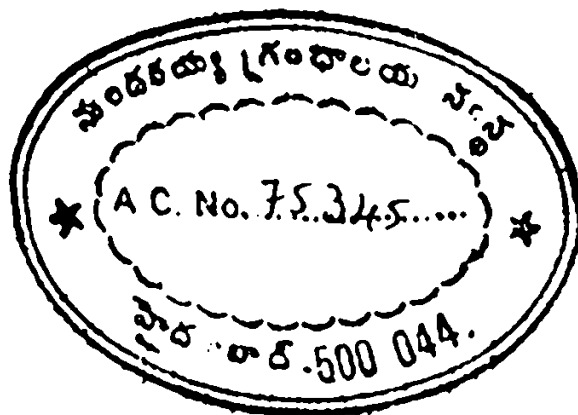
అభ్యాసం :

‘రాసేభ’మలో దీర్ఘాలకు సంబంధించి, చిధ క్తి చిహ్నాలకు సంబంధించి, వర్తమాన కాల క్రియలకు సంబంధించి, ‘బమ’లకు సంబంధించి, ఇంకా ఈ వ్యాసంలో ప్రస్తావించిన

విషయాలకు సంబంధించిన తప్పుల్ని మీరు ప్రతికూలా, సుస్తకాలూ చదివేటప్పుడు గమనిస్తున్నారా? ఈ తప్పులేమీ లేకుండా రాయడం నేర్చుకోవాలంటే దానికోసం ప్రత్యేకంగా ఒక నోట్ బుక్ పెట్టుకోండి. ఏదైనా చదివేటప్పుడు కనపడిన తప్పు వాక్యాన్ని ఆ నోట్ బుక్ లో రాయండి. ప్రతి పేరూ, పేజీ సంఖ్య కూడా నోట్ చేయండి. ఆ తప్పు లేకుండా సరైన వాక్యం ఎలా వుండాలో ఆ వాక్యం పక్కనే రాసివేయండి. అంటే, ప్రతి పేజీమీదా పాఠ్యలో సిలువుగీత గీసి, తప్పు వాక్యాన్ని ఎడం వేపునా, సరైన వాక్యాన్ని కుడివేపునా రాయండి. ఆ తప్పు ఏ కోసం చేందిన తప్పు కూడా మార్జిన్ లో రాసుకోండి.

తప్పుల్ని గమనించి, వాటిని సరిదిద్దడం చేతనైనకొద్దీ నోట్ బుక్ లో రాసుకోకుండానే, స్వయంగా సరిగా రాయడం చేతనవుతుంది.

దీర్ఘాలకూ, విభక్తి చిహ్నాలకూ సంబంధించిన తప్పులు, 'లేడియో'లో కూడా గమనించండి! ముఖ్యంగా, వార్తలూ, వ్యాసాలూ చదివేటప్పుడు !

రంగనాయకమ్మ రచనలు

	ధర
1. జానకి విముక్తి (3 భాగాలు)	57-00
2. అంధకారంలో...	(కాపీలు లేవు)
3. స్విట్జర్లాండ్ (2 భాగాలు)	20-00
4. చదువుకున్న తమల	8-00
5. ఇదే, నా న్యాయం!	15-00
6. రచయిత్రి	15-00
7. శ్రీ	15-00
8. కూలిన గోడలు	15-00
9. బలిపీఠం	25-00
10. పేకమేడలు	7-50
11. స్పార్ట్స్ (నవలా పరిచయం)	5-00
12. టామ్ మామ ఇల్లు [,,]	12-00
13. స్వేచ్ఛాపథం [,,]	7-50
14. అంధాకమ్యుగారూ, పల్లెటూరు	8-00
15. నా డైరీలో ఒక పేజీ	3-00
16. చుట్టాలు	(అచ్చులో)
17. పండిట్ల పెళ్ళవుతోంది	3-50
18. అమ్మ	4-00
19. పెళ్ళానికి ప్రేమలేఖ	4-00
20. ప్రేమ ప్రేమను ప్రేమిస్తుంది	5-00
21. తెర వెనక	[కాపీలు లేవు]

22. అనితర సామ్యము	7.00
23. రామాయణ విషవృక్షం (3 భాగాలు)	85.00
24. నా స్తికత్వం-ఒక పరిశీలన	3.50
25. నా స్తికవాదం, హేతువాదం, సవ్యమానవవాదం	6.00
26. సీదతో యుద్ధం	3.50
27. శాస్త్రీయ దృక్పథం (కొన్ని ప్రశ్నలూ, జవాబులూ)	10.00
28. చలం సాహిత్యం	7.50
29. యజ్ఞం శభ మీద రెండు వ్యాసాలు	4.00
30. శ్రీ సేన్ద్రు	9.00
31. తులసిదళం కాదు, గంగాయదమ్ము (అచ్చులో)	
32. మార్క్స్ "కాపిటల్" పరిచయం(4భాగాలు)	72.00
33. శీగలాగారు, తొంకంతా కదిలించి!	10.00
34. కర్నూం హత్యల్ని ఆపలేమా?	8.00
35. జల్లెడకి ఎన్ని చిల్లులో అన్ని చిల్లులు!	6.00
36. 'అసమానత్వం'లోనించీ 'అసమానత్వం'లోకి!	12.00

—ఈ పుస్తకాలు దొరుకుచోటు—

అ రు ణా ప బ్లి షింగ్ హౌస్

ఏ లూ రు రోడ్,

విజయవాడ-520 002.

ఈ పుస్తకంలో -

- * ఆవసరమైన చోట్ల దీర్ఘాలు పెట్టకపోవడం.
- * ఆవసరమైన చోట్ల విభక్తి చిహ్నాలు పెట్టకపోవడం.
- * 'ఐదు' ప్రయోగాలు వదలకపోవడం.
- * వర్తమానకాలంలో, స్త్రీలింగ, వస్తులక లింగ, ఏకవచన క్రియల్ని సరిగా రాయకపోవడం.
- * పరమానందయ్య శిష్యుల జర్నలిజం.
- * కొన్ని ఇతర విషయాలు.
- * కమ్యూనిష్టుల పత్రికలు
- * వాడుక భాషే రాస్తున్నామా?

త్వ ర లో—

‘తెలుగు’ నేర్పడం ఎలా?

ఒకటోతరగతి తెలుగు వాచకం గురించి

కొన్ని సూచనలు